

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
KADIN VE AİLE ARAŞTIRMALARI ANA BİLİM DALI**

**FLÖRT ŞİDDETİ MAĞDURU ÜNİVERSİTE
ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT İLİŞKİSİ, EVLİLİK VE AİLEYİ
ANLAMLANDIRMA BİÇİMLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA**

Yüksek Lisans Tezi

Hilal DURAN

Danışman

Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ

SAMSUN
2023

TEZ KABUL VE ONAYI

Hilal DURAN tarafından, Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ danışmanlığında hazırlanan “FLÖRT ŞİDDETİ MAĞDURU ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT İLİŞKİSİ, EVLİLİK VE AİLEYİ ANLAMLANDIRMA BİÇİMLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA” başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından 18.7.2023 tarihinde yapılan sınav sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi Ana Bilim/Ana Sanat Dalı	Sonuç
Başkan	Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Nuri DİCLE Ondokuz Mayıs Üniversitesi Gelişim Psikolojisi Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret
Üye	Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Faruk Caner YAM Gazi Osmanpaşa Üniversitesi Hukuk Bölümü/Adalet Programı	☒ Kabul ☐ Ret

Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen ve yukarıda adları yazılı jüri üyeleri tarafından uygun görülmüştür.

Prof. Dr. Ahmet TABAK
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Hazırladığım Yüksek Lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin Kaynaklar'da gösterilenlerden oluştuğunu, her unsurun enstitü yazım kılavuzuna uygun yazıldığını ve TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği'nin 3. bölüm 9. maddesinde belirtilen durumlara aykırı davranılmadığını taahhüt ve beyan ederim.

Etik Kurul Gerekli mi ?

Evet ☒ (Gerekli ise ekler kısmına ekleyiniz)

Hayır ☐

08 /08 / 2023
Hilal DURAN

TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI

Tez Başlığı: FLÖRT ŞİDDETİ MAĞDURU ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EVLİLİK VE AİLEYİ ANLAMLANDIRMA BİÇİMLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışması için şahsım tarafından 15.06.2023 tarihinde intihal tespit programından alınmış olan özgünlük raporu sonucunda;

Benzerlik oranı : % 3

Tek kaynak oranı : % 1 çıkmıştır.

08 /08 / 2023
Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ

ÖZET

FLÖRT ŞİDDETİ MAĞDURU ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EVLİLİK VE AİLEYİ ANLAMLANDIRMA BİÇİMLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Hilal DURAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Kadın ve Aile Araştırmaları Anabilim Dalı

Yüksek Lisans, Temmuz/2023

Danışman: Prof Dr. Hatice KUMCAĞIZ

Bu araştırma flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evlilik ve aileye yönelik düşüncelerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, yaşları 20 ile 26 arasında değişen 31 üniversite öğrencisi ile yarı-yapılandırılmış görüşmelerle nitel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Yarı-yapılandırılmış görüşmeler için bir görüşme formu hazırlanmıştır. Ardından nitel veri analizi için MAXQDA (2022) programı kullanılmıştır. Verilerin yorumlanmasında ise betimsel analiz tekniğine başvurulmuştur. Elde edilen bulgulardan yola çıkarak üniversite öğrencilerinin aile ve evlilik konusunda flört şiddeti mağduriyeti yaşadıkları sırada ve bu zaman dilimine yakın esnarlarda olumsuz karşıladıklarını fakat zaman geçtikçe daha olumlu algılara sahip oldukları, söz konusu durumun kadın ve erkek öğrenciler arasında farklılık göstermediği görülmüştür. Flört şiddeti mağduru üniversite öğrencileri günümüzde hala ailenin ve evliliğin önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Evlilikte kadın ve erkeğin evlilik birlikteliği içerisinde daha eşitlikçi bir rol dağılımına sahip olmaları gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğrenciler ebeveynlerinin çift ilişkisini geleneksel şekilde yorumlamış ve ebeveynlerinin çift ilişkisine benzer çift ilişkisi yaşamak istemedikleri görülmüştür. Çalışma bulguları neticesinde sonuç ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Aile, Evlilik, Flört Şiddeti, Üniversite Öğrencileri.

ABSTRACT

WAYS OF UNDERSTANDING MARRIAGE AND FAMILY OF UNIVERSITY STUDENTS WHO ARE VICTIMS OF DATING VIOLENCE: A QUALITATIVE STUDY

Hilal DURAN

Ondokuz Mayıs University

Institute of Graduate Studies

Department of Kadın ve Aile Araştırmaları

Master, February/2023

Supervisor: Prof Dr. Hatice KUMCAĞIZ

This research aims to examine the thoughts of university students who are victims of dating violence towards marriage and family. In this context, a qualitative research was conducted with semi-structured interviews with 31 university students between the ages of 20 and 26 Dec. An interview form has been prepared for semi-structured interviews. Then, MAXQDA (2022) program was used for qualitative data analysis. In the interpretation of the data, descriptive analysis technique was applied. Based on the findings obtained, it has been observed that university students have negative attitudes towards family and marriage during and near this time period when they are victims of Decoy violence, but they have more positive perceptions as time goes on, and this situation does not differ between male and female students. University students who have been victims of dating violence have stated that family and marriage are still important today. They stated that men and women should have a more egalitarian distribution of roles in marriage within the marriage union. Students interpreted their parents' couple relationship in the traditional way and it was seen that they did not want to experience a couple relationship similar to their parents' couple relationship. Conclusions and recommendations are presented as a result of the study findings.

Keywords: Family, Marriage, Dating Violence, University Students.

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Çalışmamın planlanma aşamasından tamamlanma aşamasına kadar desteğini eksiltmeyen, değerli vaktini ayıran, bu yolda bana sabırla eşlik eden sevgili danışman hocam Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ'a;

Bugünlere gelmemde en büyük saygıyı ve övgüyü hak eden, hayatımın her kısmında yanımda olan, her anımda sabırla ve büyük bir ilgiyle bana destek çıkan sevgili aileme;

Çalışmamın her aşamasında bana yardımcı olan ve destekleyen sevgili arkadaşım Şeyma KAPLAN'a ve sevgili kuzenim Nagihan YAVUZDEMİR'e;

Gerek eğitim hayatım gerekse sivil hayatım boyunca elinden gelenin hep en iyisini yapan, stresimi, heyecanımı, mutluluğumu vb. paylaşan, beni bütün kalbiyle samimiyetle destekleyen ve varlığıyla cesaretlendiren sevgili arkadaşım İsa TOPATAŞ'a;

sonsuz teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Hilal DURAN

29.05.2023

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL VE ONAYI.....	iii
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI	iv
TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI.....	iv
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	x
TABLolar DİZİNİ	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Problem Cümlesi	4
1.4. Alt Problemler	4
1.5. Araştırmanın Önemi	4
1.6. Sınırlılıklar.....	5
1.7. Tanımlar	5
2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL TEMELİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2.1. Şiddet Kavramı.....	7
2.1.1.Flört Şiddeti Kavramı	9
2.1.2.Flört Şiddeti Döngüsü.....	10
2.1.3. Flört Şiddeti Türleri	12
2.1.3.1.Fiziksel Flört Şiddeti.....	12
2.1.3.2. Sözel Flört Şiddeti	12
2.1.3.3.Psikolojik (Duygusal) Şiddeti.....	13
2.1.3.4.Cinsel Flört Şiddeti	13
2.1.3.5.Ekonomik Flört Şiddeti.....	14
2.1.3.6.Dijital Flört Şiddeti	14
2.3.1.7.Israrlı Takip	15
2.3.1.8.Sosyal Flört Şiddeti.....	15
2.1.4 Flört Şiddetinin Risk Faktörleri.....	15
2.1.5.Flört Şiddetinin Sıklığı	18
2.1.6.Flört Şiddetini Önleyici Çalışmalar.....	19
2.1.7.Flört Şiddetinin Sonuçları	20
2.1.8.Üniversitelerde Flört Şiddeti	22
2.2. Evlilik	23

2.2.1.Evlilik Algısı	24
2.3. Ailenin Tanımı	25
2.3.1.Aile Algısı	26
2.4. İlgili Araştırmalar	26
2.4.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar	26
2.4.2.Yurtdışında Yapılan Araştırmalar	31
3. YÖNTEM	33
3.1. Araştırmanın Modeli	33
3.2. Etik Yaklaşım	33
3.3. Çalışma Grubu.....	33
3.4. Veri Toplama Araçları.....	36
3.5. Verilerin Toplaması ve Analizi	36
3.6. Verilerin Analizi	36
4. BULGULAR.....	37
5.TARTIŞMA	57
5.1. Araştırma sorusu: Flört sürecinde şiddet görmeniz evliliğe olan bakış açınızı nasıl etkiledi?	57
5.2. Araştırma sorusu: Evlilik sizin için ne anlam ifade etmektedir?.....	59
5.3. Araştırma sorusu: Mutlu bir evlilik sizin için ne anlam ifade etmektedir?	60
5.4. Araştırma sorusu: Mutsuz bir evlilik sizin için ne anlam ifade etmektedir? ...	61
5.5. Araştırma sorusu: Evlilikte içerisinde kadının görevlerinden bahseder misiniz?	62
5.6. Araştırma sorusu: Evlilik içerisinde erkeğin görevlerinden bahseder misiniz?	63
5.7. Araştırma sorusu: Kadının, eşinin ailesi ile ilişkileri nasıl olmalıdır?	64
5.8. Araştırma sorusu: Erkeğin, eşinin ailesi ile ilişkileri nasıl olmalıdır?.....	65
5.9. Araştırma sorusu: Sizce toplumsal cinsiyet kavramı ne ifade ediyor?.....	66
5.10. Araştırma sorusu: Evleneceğiniz kişide hangi özelliklerin olmasını istersiniz?	67
5.11. Araştırma sorusu: Evlenme kararı alırken hangi faktörleri göz önünde bulundurursunuz?	68
5.12. Araştırma sorusu: Cinsel ilişki deneyimleyen biriyle evlenir misiniz?.....	69
5.13. Araştırma sorusu: Sizce evli kadının çalışması uygun mudur?.....	70
5.14. Araştırma sorusu: Aileden beklentiniz nedir?	71
5.15. Araştırma sorusu: Anne babanızın evlilik ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?	72
5.16. Araştırma sorusu: Gelecekte anne babanızın evlilik ilişkilerine benzer aile kurmayla ilgili düşünceleriniz nedir?	73

6. SONUÇ VE ÖNERİLER	76
6.1.Sonuç.....	76
6.2.Öneriler.....	77
6.2.1. Araştırmacılar için öneriler:.....	77
6.2.2.Uygulayıcılar ve politika belirleyiciler için öneriler.....	77
KAYNAKLAR	79
EKLER.....	85
Ek 1. OMÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Kararı.....	85
ÖZ GEÇMİŞ.....	86

SİMGELER VE KISALTMALAR

STK : Sivil Toplum Kuruluşu

KADES : Kadın Destek Uygulaması

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 4.1. Evlilik temasına dair kod-alt kod modeli.....	41
Şekil 4.2. Aile temasına dair kod-alt kod modeli.....	46
Şekil 4.3. Flört İlişkisi temasına dair kod-alt kod modeli ...	52

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 3.1. Çalışma Grubuna Ait Sosyo-Demografik Özellikler

Error! Bookmark not defined.6

1. GİRİŞ

İnsanın sosyal bir varlık olduğu bilinmektedir. Bu nedenle insan, toplum içerisinde iletişim yoluyla paylaşımda bulunur ve birliktelik kurar. Bu birlikteliklerdeki paylaşımlar gerek maddi gerekse manevidir. Manevi paylaşımlar ise duygusal ifadeleri kapsar (Akdeniz, 2020: 31). Çoğunlukla bu duygusal paylaşımlar sevmek ve sevilme şeklinde olmaktadır. Sevmek ve sevilme esas alınan bir ilişki türü ise flört ilişkisidir. Bireyler diğer ilişkilerinde olduğu gibi flört ilişkisi içerisinde sevip sevilebileceklerine inanmaktadırlar. Bu nedenle sosyal bir varlık olarak nitelendirilen insan toplum içerisinde çoğunlukla flört ilişkisini tercih etmektedir (Biçer, 2022: 13).

Duygusal olarak kurulan ikili ilişkiler; içerisinde arkadaşlık ilişkisini, nişanlılığı ve evliliği barındırır. Genellikle genç yetişkinlik ya da yetişkinlik dönemlerinde flört ilişkileri, evlenmeden önce bireylerin partnerlerini tanımaya ve çift ilişkisi oluşturma yolunda özel bir iletişim kurmalarına yardımcı olan süreçtir (Aydın, 2018: 1). Flört ilişkisi, duygusal olarak kurulan ikili ilişkilerden biridir. Flört ilişkisi romantizmi barındırarak arkadaşlık ilişkisinden farkını ortaya koyabilirken nişanlılık ve evlilik gibi duygusal ilişkilerinde ilk aşamasını oluşturur ve resmi bir süreçtir. Bu özelliğiyle de nişanlılık ve evlilikten farkını ortaya koymaktadır. Flört ilişkisi daha çok çiftlerin birbirini tanımaya çalıştıkları ve gözlemledikleri ilişki türü olarak bilinir. Flört ilişkisinin süresi çiftlerin birlikteliklerini devam ettirme özelliklerine göre farklılık göstermektedir. Flört ilişkisinin bazıları evlilik ilişkisiyle sonlanırken bazıları evlilik aşamasına gelmeden sonlanmaktadır (Aydın, 2018: 56). Her insan biricik ve kendine özgüdür. Bu biricik olma durumu insanların kurduğu ilişkiler için de geçerli olmaktadır. Bu nedenle insanlar gerek evlilik ilişkisi olsun gerekse flört ilişkisi olsun, bu ilişkiyi paylaştıkları insanlar değiştiklerinde, ilişkilerinin özellikleri de değişmektedir. Bireyler etraflarındaki diğer insanlarla paylaştıkları ilişkilerde olduğu gibi çift ilişkileri içerisinde de partnerleri ile bazı çatışmalar yaşamaktadırlar (İftar, 2016: 19).

Bu nedenle flört ilişkisi yaşayan bazı çiftler problemlerini sağlıklı bir iletişim kurarak çözüme kavuştururken kimi çiftler şiddet eğilimli davranışlar göstermektedir (Biçer, 2022: 13). Bu durum ise flört şiddeti kavramını ortaya çıkarmaktadır. Gün geçtikçe toplumun bir gerçeği olarak kabul edilen şiddet, örneğini artmakta ve bireylerin yaşamlarında çeşitli deneyimlerle yüzleşilmesine neden olmaktadır. Çeşitli

şekilde bireylerin karşısına çıkan şiddet, çiftlerin birlikteliklerinde flört şiddeti olarak göz önüne çıkmaktadır (Çimen, 2018: 1).

Flört şiddeti kavramı iki insanın duygusal birliktelik kurma amacıyla oluşturduğu ilişki içerisinde, her iki partnerin birbirlerine karşı kontrolde bulunma isteği, birbirlerine karşı çeşitli konularda saygı ihlali ve partnerlerin sahip olduğu haklarının kısıtlanması olarak tanımlanabilir (Yolcu, 2019: 1). Bu bağlamda flört şiddetine uğrayan bireylerin ruhsal ya da fiziksel anlamda olumsuz etkilere maruz kalacağı tahmin edilmektedir. Bu nedenle flört şiddetine neden olan faktörlerin analiz edilmesi önem arz etmektedir. Çünkü flört ilişkisinin evlilik ve aile kurma aşamasının ilk aşaması olduğu düşünüldüğünde bu aşamada tecrübe edilen olumsuz deneyimler, evlilik ve aile kurma aşamasına yönelik bakış açısını da etkileyecektir. Dolayısıyla flört şiddeti bireylerin hayatlarında kuracakları aile yaşamlarında maruz kalacakları olası bir şiddetin ihtimalinin olabilmesi durumundan dolayı önem arz etmektedir (Doğan, 2018: 5).

Sonuç olarak, flört şiddetinin literatürde varlığını sürdüren bir kavram olduğu ve evlilik ile aile kurma aşamasının ilk aşaması olduğu göz önünde bulundurulduğunda flört şiddetine neden olan sebeplerin belirlenmesinin bu çalışmadan sonra yapılacak olan çalışmalara yön vereceği ve flört şiddetine yönelik risk analizlerinin yapılmasında ve kriz anlarında uygulanacak olan çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda bu araştırmada flört şiddeti mağduriyetinin üniversite öğrencilerinin flört ilişkisi, evlilik ve aileyi anlamlandırma biçimlerini anlamaya ve açıklamaya çalışmaktır.

1.1. Problem Durumu

Şiddet tek başına bir olgu olmakla birlikte insanların çeşitli şekilde etkilendiği, bireysel bir konu olmakta ve toplumsal bir özellik de barındırmaktadır. Şiddet olgusu psikoloji, sosyoloji, sosyal hizmet gibi çeşitli bilim dallarıyla ve sosyal öğrenme kuramı, ekolojik sistem kuramı, bağlanma kuramı gibi kuramlarla açıklanmaya devam etmekte ve tartışma konusu olmaktadır (Baş ve Cengiz, 2018: 62). Çünkü şiddet insanların doğdukları andan itibaren hayatları boyunca ekolojik çevreleriyle etkileşim halindedir. Bu nedenle bu çevre içerisinde olanlar her bireyin duygu ve düşüncelerine sirayet eder. Özellikle gençlik çağı ele alındığında bahsedilen duygu ve düşüncelerin daha belirgin bir hal aldığı, yeni deneyimler elde edildiği

bilinmektedir. Uzun süredir varlığını sürdüren şiddet kavramı, farklı tanım ve açıklamalarla sunulmakta ve bireyler üzerinde farklı etkilere neden olması sebebiyle farklı bilim dalları ile ele alınmaktadır (Palabıyık, 2019: 3). Ayrıca şiddet kavramı kişilerarası, toplumsal vb. şekilde çeşitlilik göstermektedir. Flört şiddeti, kişilerarası şiddet türleri içerisinde yer almaktadır. Flört şiddeti erotizm, romantizm ya da duygusallık içeren ilişkilerin içerisinde ya da sonlanmasıyla beraber partnerlerin arasında güç kazanma, istismar gibi olumsuz davranışları kapsamaktadır (Sarıhan, 2019: 11). Flört ilişkisi içerisinde otoriter ve kısıtlayıcı davranışlar, ilişki içerisindeki bireyler arasında şiddete yol açabilmektedir. Daha çok fiziksel şiddet türü ön plana çıkıyor gibi görünse de psikolojik, dijital, duygusal, ekonomik, cinsel, ısrarlı takip gibi çeşitli flört şiddeti türleri mevcuttur. Bu şiddet mağduriyeti zaman içerisinde partnerler üzerinde olumsuz etkilere neden olabilmektedir. Flört şiddeti olgusunun ilk olarak bireylerin bedenleri ve ruh sağlıkları üzerinde büyük etkileri olduğu bilinmektedir. Ölüm, çeşitli bağımlılıklar, duygusal açlık, öfke kontrolsüzlüğü, çeşitli kronik rahatsızlıklar gibi süresi net olmayan uzun vadede problem oluşturan etkenler arasında sıralanabilmektedir (Baldan ve Akış, 2017: 38).

Evlilik olgusu öncesinde atılan bir adım olan flört ilişkisinde yaşanan şiddet mağduriyetleri bireylerin evlilik ve aileye karşı olumsuz düşüncelere neden olabilmektedir. Dolayısıyla aile kurumu ve evlilik ilişkilerinin daha sağlıklı hale gelmesi, bireylerin daha sağlıklı bireyler olabilmesi açısından flört şiddetinin nedenleri, etkileri ve sonuçlarının araştırılması ve bu kapsamda kriz ve risk müdahalelerinin yapılması sağlıklı bir toplum için önem arz etmektedir. Flört ilişkisi içerisinde şiddet yaşanması durumunda partnerlerin müdahale ve farkındalık konusunda bilinçli olmamalarıyla birlikte genellikle bireysel şekilde çözüm yolu aradıkları ya da sakladıkları görülmektedir (Süzer, 2019: 29). Bu durumun en önemli nedeni ise şiddet konusundaki farkındalıktır. Çünkü bireyler yaşanan şiddet mağduriyetini şiddet olarak algılamamaktadırlar. Bu anlamda bireyler için şiddete dair farkındalık oluşturmaya yönelik çalışmalar flört şiddetinin azalması yönünde bir risk müdahalesi şeklinde olacaktır.

Buraya kadar yapılan açıklamalar neticesinde bu araştırmanın temel problem cümlesi “Flört şiddeti mağduru üniversite öğrencileri flört ilişkisi, evlilik ve aileyi nasıl değerlendirmektedir? Şeklinde belirlenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin flört ilişkisi, evlilik ve aileyi anlamlandırma biçimlerini anlamaya ve açıklamaya çalışmaktır.

1.3. Problem Cümlesi

Problem cümlesi “Flört şiddeti mağduru üniversite öğrencileri flört ilişkisi, evlilik ve aileyi nasıl değerlendirmektedir? Şeklinde belirlenmiştir.

Araştırmanın problem cümlesi temel alınarak belirlenen alt problemler aşağıdaki gibidir

1.4. Alt Problemler

1. Flört şiddetine maruz kalan üniversite öğrencilerinin evliliği nasıl anlamlandırmaktadır?
2. Flört şiddetine maruz kalan üniversite öğrencilerinin aileyi nasıl anlamlandırmaktadır?
3. Flört şiddetine maruz kalan üniversite öğrencilerinin flört ilişkisini nasıl anlamlandırmaktadır?

1.5. Araştırmanın Önemi

Şiddet her geçen gün varlığını koruyan ve çeşitli türde kendini gösteren bir olgu olmaya devam etmektedir. Çeşitli şekilde varlığını sürdüren şiddet flört ilişkilerinde de çeşitli şekilde var olabilmektedir. Flört ilişkisi içerisinde olsun ya da olmasın her birey hayatın akışında deneyimlediği olumsuz ya da olumlu deneyimleri ekolojik çevresindeki herkese taşıyabilmekte ve onların da aynı olayları deneyimlemelerine sebep olabilmektedir (Gemici, 2008: 19).

Olumsuz deneyimlerden biri olan flört şiddeti çeşitli boyutlarıyla yaşanabilmektedir. Şiddetin kendisi zaten bireyler için ruhsal ve fiziksel açıdan yıpratıcıyken flört şiddeti için de aynı durum söz konusudur. Özellikle flört şiddetine yönelik araştırmalara bakıldığında ergenlerin bu mağduriyeti yaşamaları neticesinde depresyon, çeşitli bağımlılıklar, intihar girişimi gibi olumsuz fiziksel ve ruhsal problemler yaşama ihtimallerinin daha yüksek olduğu ifade edilmektedir (İftar, 2016: 25) Ayrıca romantik ilişki içerisinde olumsuz deneyim yaşayan partnerler, daha sonra evlilik ve aile kurumuna yönelik olumsuz algılar oluşturabilmektedirler (Çimen, 2018: 33). Bu nedenle bireylerin ve insan ilişkileriyle uğraşan alanda çalışan

(sosyal hizmet uzmanı, öğretmen, psikolog, psikolojik danışman vs.) meslek elemanlarının flört şiddetine yönelik farkındalık ve bilgi birikimleri önem arz etmektedir. Bu çalışmadan elde edilen bilgilerin bu öneriye yönelik katkı sağlayacak nitelikte olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada, flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin aileye ve evliliğe olan bakış açılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bu çalışma belirli süredir varlığını sürdüren flört şiddetinin aile ve evliliğe olan etkisinde araştırılmasını kapsamaktadır. Ayrıca gençlik döneminde kurulan flört ilişkilerin içerisinde şiddet bulunmasının aile, demografik değişkenler, çevresel faktörler vb. faktörlerle ilişkisinin de ortaya konulması hedeflenmiştir. Flört şiddeti ile ilgili bu çalışma öncesinde gerçekleştirilen araştırmaların demografik değişkenlerle ilişkisinin ele alındığı görülmekle birlikte bu çalışmada farklı olarak; kök ailedeki ebeveyn ilişkileri, evlilik ve aileye yönelik fikirler, idealize edinilen eş, evlilik öncesi yaşanan cinsel deneyimler gibi faktörlerle flört şiddetinin ele alınmasının araştırmanın özgünlüğü ön plana çıkmaktadır ve alanyazına farklı bir bakış sunmak önem arz etmektedir.

Bahsedilen bilgilerle birlikte bu çalışmada flört şiddeti mağduriyetinin aile ve evliliğe yönelik tutum ve davranışları araştırılacak ve literatüre katkı sağlayacak nitelikte veriler elde edilmeye çalışılacaktır.

1.6. Sınırlılıklar

1. Bu çalışmada örneklem grubunu 18-25 yaş aralığında, üniversitede lisans veya yüksek lisans öğrenimi gören, Samsun il merkezinde yaşamını sürdüren, geçmişte flört ilişkisi içerisinde şiddet mağduriyeti yaşamış öğrencilerle sınırlıdır.

2. Çalışmaya katılan katılımcılara ait kişisel bilgiler, araştırmacı aracılığıyla tasarlanan yarı yapılandırılmış görüşme sorularından elde edilen bilgiler ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Şiddet: Gerçekleştiği ve hissedildiği ortamda huzursuzluğa neden olan, bireylerin ilişkilerini olumsuz etkileyen, bireylerin haklarına engel olan, canlılara karşı korku ve tehdit barındıran fiziksel ya da duygusal olarak zarar veren davranışlardır (Biçer, 2022: 14).

Flört Şiddeti: Erotizm, romantizm ya da duygusallık içeren ilişkilerin sonlanmasıyla beraber partnerlerin arasında güç kazanma, istismar gibi olumsuz davranışları kapsamaktadır (Sarıhan, 2019: 11).

Aile: Evlenme ya da evlat edinme yoluyla birlikte yaşayan, aynı evi veya hayatı paylaşan, sürekli iletişim halinde olan, eş, evlat, ebeveyn, kardeş vb. sosyal birliktelikleri olan bireylerin oluşturduğu gruptur (Ağdemir, 1991: 1).

Evlilik: Evlilik, cinsel birlikteliğin meşrulaşması ve karşılıklı yaşanması, hayatın partnerler arasında paylaşılması, destek ve dayanışma içeren ve üreme faaliyetleri içeren ilişki biçimidir. Ayrıca farklı dinamiklere sahip olan evlilik kurumu evrensel özelliği ile ön plana çıkmaktadır (Yalçın, 2014: 250).

2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL TEMELİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Şiddet Kavramı

Şiddet kavramı çeşitli şekilde tanımlanabilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre şiddet; *"kişinin kendisine, başkasına, bir grup veya toplumun geneline karşı yapılan, kişinin yaralanması, ölüme sebebiyet, kişiye psikolojik olarak zarar veren veya bireyi etkisiz hale getiren bir kuvvet uygulamaktır."* (DSÖ, 2002; aktaran Kırılılar, 2021: 3). Farklı bir ifade ile şiddet, gerçekleştiği ve hissedildiği ortamda huzursuzluğa neden olan, bireylerin ilişkilerini olumsuz etkileyen, bireylerin haklarına engel olan, canlılara karşı korku ve tehdit barındıran fiziksel ya da duygusal olarak zarar veren davranışlardır (Biçer, 2022: 14). 1970'li zamanlarda şiddet olgusunun sebeplerinin analiz edilmesi için geliştirilmiş olan "Ekolojik Model'e göre şiddet, *"birden fazla faktörün bir araya gelmesi sonucunda meydana çıkan karmaşık bir problemdir"* (Ayyıldız, 2019: 11).

Bir bireyin kendine ya da çevresindeki kişiye veya içinde yaşadığı topluma karşı vs. ölüm, yaralanma, psikolojik bir zararla sonuçlanacak bir şekilde kasıtlı olarak fiziksel güç kullanması olarak ifade edilen şiddet kavramı, insanlığın var olduğu günden bu yana bireylerin hayatlarında deneyimlerinin bir kısmı olmaya devam etmiştir (Venema, 2018: 1). Bireylerin var olduğu günden itibaren hayatında olan çeşitli şekilde deneyimlenen şiddet kavramı, gerek bireyi gerekse toplumu ilgilendiren nitelikleriyle karmaşık bir kavram olmaktadır. Bu özelliğiyle şiddet kavramını açıklamak ve şiddeti tespit etmek zorlaşmaktadır. Bu nedenle şiddetin kendisinin anlaşılması ve şiddete yönelik risk faktörlerinin belirlenip önleyici uygulamalar oluşturulması, şiddeti önleme açısından önem arz etmektedir (Aküzüm ve Oral, 2015: 5). İnsanlığın var oluşundan bu yana çeşitli amaçlarla uygulanan şiddet bazen problemlerin çözümü bazen de direkt olarak toplum için bir sorun olarak görülmüştür. Bu nedenle şiddet tarih boyunca çeşitli araştırmalara konu olmuştur (Doğan, 2018: 2). Varlığı ve konusu ile güncel bir kavram olan şiddet birçok problemin kaynağı olarak görülen bir sosyal sorundur. Şiddetin açıklanmasında ortak olan görüşler yalnızca fiziksel olarak görülmediği çeşitli tür barındırdığı yönündedir. Bu ortak düşünceler haricinde farklı düşüncelerin olması şiddet kavramının kapsamlı bir şekilde araştırılması gerektiğinin göstergesi olarak

ifade edilmektedir (Süzer, 2019: 17). Şiddeti oluşturan etmenler çeşitlilik göstermektedir. Bir araştırmada, şiddet kavramının daha bütüncül şekilde değerlendirilmesi gerektiğini belirtilirken, biyolojik, psikolojik ve sosyal boyutlarıyla da incelenmesi gerektiği ifade edilmektedir (Süzer, 2019: 17). Şiddet olgusunun açıklanmasının geçen zaman sürecindeki farklılaşması ve kapsayıcı oluşu şiddet olgusunun kategorize edilmesi bakımından da farklılık göstermektedir. Bu durum sonucunda şiddet olgusunun farklı disiplinler aracılığıyla ele alınması, şiddeti uygulayan ya da şiddete maruz kalanların sınıflandırılması ve incelenmesi gibi durumlar söz konusu olmuştur (Palabıyık, 2019: 3). Şiddet davranışı bireylerin iç dünyalarında yansıtamadıkları duygu ya da hislerinin zararlı bir şekilde dışarı atılmasıdır. Bireylerin ekolojik çevreleri, edindikleri bilgiler, deneyimledikleri olaylar ve kendilerine gelişim aşamasında öğretilenler ve bu faktörler etkisindeki davranışları bilinçaltının biçimlendirdiği durumlar neticesinde var olan fiilerdir (Ayyıldız, 2019: 10).

WHO (2002)'ya göre şiddet, şiddet uygulayan birey ya da bireyler çerçevesinde üç başlıkta incelenebilir. Birincisi bireyin kendine yönelik şiddetidir. Bireyin kendine yönelik şiddeti ise bireyin zarara uğrattığı kişinin kendisi olması veya bireyin yaşamına son vermeyi planlaması, bunu gerçekleştirmesidir. İkincisi bireyler arası şiddettir. Bireyler arası şiddet iki grupta analiz edilmektedir. İlki aile ve yakın partner şiddetidir. Aile içerisinde yaşayanlar ya da duygusal birliktelik kurulan partner tarafından çoğunlukla evin sınırları uygulanır. Bireyler arası şiddetin ikinci alt grubu ise topluluk şiddetidir. Duygusal ya da fiziksel bir bağı olmayan, hiç tanışmayan bireyler içerisinde gerçekleşmektedir. Dezavantajlı olarak nitelendirilen çocuk ya da yaşlı istismarı bu gruba örnek olarak verilebilmektedir. Şiddet, uygulayan birey ya da bireyler çerçevesinde üçüncü başlık kolektif şiddettir. Bu şiddet türü ise kendini bir topluluğa ait şekilde ifade eden birey tarafından sosyo-ekonomik nedenler öne sürerek gerçekleştirilmektedir (Ayrıl, 2021: 1).

Şiddet kavramı birçok kuram ya da kavramla açıklanabilir. Bu kuramlardan biri de ekolojik kuramdır. Ekolojik kuram bireyi çevresi içerisinde ele alarak bireyin aile, arkadaş, okul, yaşadığı şehir vb. ortamında değerlendirerek bir çevre içerisinde yaşadığı şiddetin diğer çevrelerinde de etkisini göstereceğini açıklamaktadır (Polat, 2015: 17). Dolayısıyla şiddeti önlemeye çalışırken bireyi etkileyen ve bireyin etkileşimde olduğu her kişi, ortamı vb. incelemek önem arz etmektedir.

Şiddet, tespiti zor olan bir olgudur. Bazen bilgi eksikliği bazen ise endişe ve korkular, mecbur olma durumu şiddet davranışına sessiz kalmaya neden olabilmektedir. Topluma yerleşen bazı sözler de bu durumu desteklemektedir. Örneğin; “kızını dövmeyen dizini döver”, “seven insan kıskanır” gibi. Bu sözleri duyarak gelişim gösteren kişiler şiddet davranışıyla karşı karşıya kaldıklarında destek almamaktadırlar. Bu yüzden şiddetin nedenleri ya da sonuçlarıyla ilgili bilgiler sınırlı olmaktadır. Bir araştırmada, şiddet davranışının belli durumlarda ortaya çıkma ihtimalinin daha fazla olduğu belirtilmektedir. Bu durumların kişinin kendisinden, ailesinden, toplumdan ve sosyal yapıdan kaynaklanan özellikler olduğu ifade edilmektedir (Çakır, 2020: 16).

Bireylerin davranışlarında şiddet hareketlerinin gelişen toplumlarla birlikte en aza indirgenmesi beklenirken, günlük yaşantıda şiddet örnekleri varlığını sürdürmektedir (Biçer, 2022: 14). Bireyler, sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyleri, yaş veya meslekleri fark etmeksizin şiddete maruz kalabilmekte ya da şiddet uygulayabilmektedirler. Şiddet kavramının birçok çeşidi bulunmaktadır. Flört şiddeti, dezavantajlı gruplara yönelik uygulanan şiddet, (çocuk, yaşlı, kadın vb.) dijital şiddet bunlardan bazılarıdır. Şiddetin karıştırıldığı bir kavram zorbalıktır. Zorbalık ise saldırganlığın türü olarak sayılmaktadır. Fakat uygulanan bir hareketin zorbalık şeklinde isimlendirilebilmesi için adil olmayan bir güç ilişkisi olmalıdır (Ayyıldız, 2019: 10).

2.1.1.Flört Şiddeti Kavramı

Flört şiddeti, kavramı şiddet kavramının flört ilişkisi yaşanırken fiziksel, ruhsal ve cinsel boyutlarıyla; itme, saldıрма, kısıtlama, taciz örnekleriyle ele alınan, kişilerarası yönlerinden biri olmaktadır. Flört şiddeti evlilik yoluyla kurulan aile kurumunun kurulması öncesinde fiziksel, ruhsal ve cinsel şiddeti kapsar (Yumuşak, 2013: 2). Bir başka tanımlamayla ise erotizm, romantizm ya da duygusallık içeren ilişkilerin sonlanmasıyla beraber partnerlerin arasında güç kazanma, istismar gibi olumsuz davranışları kapsamaktadır (Sarıhan, 2019: 11). Bireylerin birçok fiziksel ve ruhsal ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçlar içerisinde sevmek, sevilme ve ilişki kurmak bireylerin tercih ettiği ihtiyaçlar olmaktadır. Bu ihtiyaçların daha çok gençlik döneminde olduğu tahmin edilmektedir. Bu perspektiften incelendiğinde, flört ilişkilerinin zamanla daha önemli ve gerekli hale geldiği gençlik dönemlerinde flört,

yetişkinlik basamağına adım atmanın önemli araçlarından biri olmaktadır (Süzer, 2019: 19).

Bireylerin gençlik dönemleri adına bir heyecan ve deneyim olan flört ilişkisi bireylerin çeşitli deneyimler yaşamasına aracı olmaktadır. Bahsedilen deneyimlerden biri de flört ilişkisi içerisinde yaşanabilecek krizlerdir (Gümüş, 2021: 2). İnsanların karşı cinsle birlikte ilişkisi de bu şekilde yorumlanabilir ve benzerlik gösterilebilir. Özellikle gençlik döneminde olan üniversite öğrencileri bu tür ilişkileri deneyimlemektedirler (Palabıyık, 2019: 23). Deneyimlenen bu ilişkiler zaman zaman içerisinde flört şiddetini barındırmaktadır. Bu tarz ilişkiler içerisinde partnerler birbirlerini kısıtlamakta, psikolojik ve fiziksel şiddete başvurmaktadırlar. İlişki içerisindeki partnerler bu durumu kabullenmekte ve çoğu zaman bu durumu “sevgi gösterme şekli” olarak yorumlamaktadırlar. Flört ilişkisinin ilk esnasında bu hareketler belirgin olmamakta ya da uygulama şekli netlik barındırmadığı nedeniyle partnerin aşkı şeklinde yorumlanabilmektedir (Yenici, 2021: 32). Bu durum mağduru bazen değerli hissettirmektedir. Aslında tamamen olumsuz bir ilişki söz konusudur. Bu olumsuz ilişkilerin gün geçtikçe arttığı ve bu ilişkiler içerisinde olan insanların olumsuz etkilere maruz kaldığı çeşitli araştırmalarla ortaya konmakla beraber flört şiddeti önlenmesi gereken bir toplum problemi olarak kabul edilmeye başlanmıştır (Kılınçer ve Dost, 2014: 45). Yalnızca evlilik sürecinde uygulanmayan şiddet davranışı, evlilik içerisinde olmayan flört sürecinde olan bireyler içerisinde de görülmektedir. Bu nedenle gençler ve evlilik yolunda olan bireyler bu noktada risk barındırmaktadır (Gümüş, 2021: 1). Şiddetin flört ilişkisi içerisinde görülmesi aslında toplumsal cinsiyetin kurgulama şeklinden de şekillenmektedir. Toplumsal cinsiyet nedenine bağlı olan şiddet sürekli bireylerin deneyimlediği ve yeniden ürettiği bir durum olmuştur (Palabıyık, 2019: 19). Flört şiddetinin en önemli özelliklerinden biri müdahale ve fark edilme aşamalarının zor olmasıdır. Bireyler ve özellikle gençler bu durumu tek başlarına çözüme kavuşturmak istemektedirler. Bu gizleme davranışının altında yatan sebep farkındalık durumudur. Bu yüzden genellikle bireyler maruz kaldıkları ya da maruz bıraktıkları şiddet davranışını, olmaması gereken bir davranış olarak algılamamaktadırlar (Sarihan, 2019: 2).

2.1.2.Flört Şiddeti Döngüsü

Şiddet döngüsü kavramı, ilk olarak alanyazında şiddet eyleminin sosyal öğrenme ile gerçekleştiğini ifade etmektedir. Bireyler bu çevrecede diğer bireyleri

çocukluktan itibaren izleyerek problemlerin bazılarını şiddet aracılığıyla sonlandırmaya çalışanları görerek kendi problemlerini de şiddet aracılığıyla çözüme kavuşturabilmektedir. İkinci olarak aile içerisinde pek çok şiddet türünün barındırılması, sorunları daha zor bir hale getirerek bir döngü içerisine sokabilmektedir. Bahsedilen döngüde ilk olarak öfkenin çoğalması, ikinci olarak şiddet eyleminin gerçekleşmesi, üçüncü olarak balayı kısmı olarak adlandırılan durumlar gerçekleşmektedir (Akdeniz, 2022: 29).

Partnerlerden biri bazen kıskanma bahanesi üzerine tartışma oluşturmaktadır. Çoğu zaman flört şiddetinin psikolojik şiddet türünde bu durum gözlemlenmektedir. Bu durumda partnerler genellikle birlikte oldukları kişinin olağan hayat akışlarını kısıtlayabilmektedirler. Partnerler arasında şiddet mağduriyeti yaşayan partner, bu kısımda genellikle partnerini sakinleştirebileceğini tahmin etmektedir. Bu nedenle olası bir tartışma konusunda daha kontrollü davranışlarda bulunmaktadır. Bu kontrollü davranışlar, şiddet eylemine geçişi yavaşlatmaktadır fakat yine de öfke için çeşitli sebepler bahane gösterilebilmektedir (Devrim, 2019: 43)

İkinci kısımda ise şiddet uygulayıcısının şiddet içeren davranışları daha kontrolsüz olmaya başlar. Burada şiddet uygulayan partner, çeşitli şiddet türlerini yaşatabilmektedir. Şiddet sonrasında uygulayıcı partner yaptıklarından dolayı üzüntü duyduğunu söyleyerek af dilemektedir. Çeşitli davranışlarla partnerinin kendisini affettirmesi için çabalayabilmektedir. Bu davranışlarının son olduğunu ifade ederek şiddet davranışına çeşitli gerekçeler sunabilmektedir. Flört ilişkileri içerisinde sevgiyi barındırdığından dolayı şiddet mağduru partner ilişki esnasında şiddetin bitmesini ilişkiye nazaran tercih edebilmektedir. Bu kısım şiddet mağduru partnerin şiddet uygulayıcısı partnerini affetmesinden, tekrar öfke çoğalması kısmına kadar sürebilmektedir. Bundan sonraki kısım da yine şiddet eylemi birinci aşamaya tekrar dönmüş ve bir döngü haline gelmiştir. Bu döngü içerisinde uygulanan şiddetin ne sıklıkta olduğu, hangi türde olduğu önem arz etmektedir. Genellikle sevgi adı altında kıskançlık, kısıtlama ya da kontrol etme davranışları psikolojik ya da cinsel şiddetin ardından fiziksel şiddeti de beraberinde getirebilmektedir. Bu şiddet döngüsüne profesyonel müdahale edilmediği müddetçe şiddet artmaktadır (Akdeniz, 2022: 31). Şiddet döngüsü içerisindeki partnerlere gerekli psiko-sosyal destek ve farkındalık çalışmalarıyla bu döngünün kırılması gerekmekte ve profesyonel müdahale aracılığıyla olabilecek riskli davranışların önüne geçilebilecektir.

2.1.3. Flört Şiddeti Türleri

Flört şiddeti kendi içerisinde çeşitli şekilde kendini gösterebilmektedir. Fakat araştırmalar daha çok fiziksel şiddet üzerinde yoğunlaşmışken psikolojik, ekonomik, cinsel gibi şiddet türleri daha az incelenen türler olmuştur (Süzer, 2019: 20). Teknolojinin gelişmesiyle kaçınılmaz olan değişim her alanda olmuştur. Bu durum şiddet bağlamında değerlendirildiğinde ekonomik şiddet, siber şiddet, ısrarlı takip gibi durumlar da bu konudan bağımsız değerlendirilmemektedir (Yenici, 2021: 23). Dolayısıyla araştırmanın bu bölümünde flört şiddeti türleri ele alınacaktır.

2.1.3.1.Fiziksel Flört Şiddeti

Fiziksel flört şiddeti; vurma, itme, saç çekme, tekme atma gibi durumlarla kendini göstermektedir. Fiziksel şiddet kavramıyla ilgili alanyazında çeşitli çalışmalar olduğu görülmektedir (Efe, 2021; İpek, 2020; Kırılılar, 2021). Literatürde alkol faktörünün flört şiddeti üzerindeki etkisini inceleyen araştırmada flört ilişkilerinde şiddetin fiziksel boyutunun fazla olduğu, şiddete maruz kaldığını ifade eden kişiler ise gerçekleştiği ortamın en yüksek olduğu yerin üniversite olduğunu ifade etmiştir (Straus, 2004; aktaran Kırılılar, 2021: 7). Bahsedilen şiddet türünün tekrarlayıcı ve süreklilik gösterdiği bilinmektedir. Genelde tüm şiddet türlerinde bu durum söz konusudur. Bu şiddet türünde öncelikle vurma davranışı uygulanmaktadır ve ardından etkisinin yitirilmesiyle yoğunluk kazanarak devam etmektedir (Sarıhan, 2019: 12).

2.1.3.2. Sözel Flört Şiddeti

Sözel flört şiddeti partnerlerin birinin diğerini ya da birbirlerini aşağılayarak konuşmaları, başkalarının yanında benlik saygısını zedeleyecek şekilde olumsuz ifadelerde bulunmaları, sürekli yargılamaları davranışlarını kapsayan flört şiddeti türüdür (Akbulut, 2022: 20). Özellikle bir ilişki içerisinde duygusal şiddetin barınması durumunda sık rastlandığı söylenebilmektedir. Sözel flört şiddeti maruziyeti yaşayan kitlenin daha çok kadın ve yaşlılar olduğu söylenebilmektedir. Sözel flört şiddeti, kelimelerin hakaret içermesiyle birlikte otorite aracı olarak kullanılmasıdır. Sözel flört şiddetine dair en net hareketlerden biri partnerlerden birinin diğerine önem verdiği hususlarda hakaret içeren ifadeler kullanarak üzmesi, korkutması ya da ağlatması olabilmektedir. Sözel flört şiddetinin uygulanma türleri

partnerlerden birinin diğeri yargılaması, küçük düşürmesi, aşağılaması şeklinde açıklanabilmektedir (Polat, 2016: 34).

2.1.3.3.Psikolojik (Duygusal) Şiddeti

Flört şiddeti içerisinde görülen diğeri bir şiddet türü ise psikolojik şiddettir. Fiziksel şiddet kadar bahsedilmeyen psikolojik şiddet, aslında en az fiziksel şiddet kadar bireylere zarar vermektedir. İlişki içerisinde şiddete maruz kalan kişinin ruhsal anlamda olumsuz duygular hissetmesi psikolojik şiddetin bir sonucudur. Bireyler bu şiddet karşısında kendilerini savunmasız ve aşağılık hissederler. Bireylerin olumsuz hissetmesine neden olan hareketlerini denetimi altına alan iletişim ve hareketlerin tümünü kapsar. Psikolojik şiddet de gözle görülür bir yara vs. görünmediği için psikolojik şiddeti fark etmek, fiziksel şiddeti fark etmek kadar kolay olmamaktadır. Fiziksel şiddet kadar önemli olan psikolojik şiddet, fiziksel şiddet kadar birey üzerinde olumsuz etkiler görülebilir. Yargılamak, kıyaslamak, sürekli olumsuz eleştiriler de bulunmak vb. hareketler psikolojik şiddet örnekleri olarak verilebilir (Sarıhan, 2019: 17).

Sözel veya duygusal flört şiddeti ise psikolojik şiddet içerisinde de ele alınabilir ve en az fiziksel şiddet kadar önem arz eder. Duygusal şiddet içerisinde partnerlerden birinin diğeri ya da her ikisinin birbirine karşı aşağılayıcı ve azarlayıcı davranışlarını kapsamaktadır (Ayyıldız, 2019: 38). Bu bağlamda kıskançlık da bu şiddet çerçevesinde değerlendirilebilir. Şiddetin uygulayıcısı olan partner diğeri partneri çevresinden kıskanma bahanesiyle izole eder. Bahsedilen çevre bireyin ekolojik çevresinin tümünü oluşturmaktadır. Bu durumun örneği aile, arkadaş, iş ortamı, sahiplenilen hayvan dahi olabilmektedir (Gümüş, 2021: 16).

2.1.3.4.Cinsel Flört Şiddeti

Flört şiddeti içerisinde görülen diğeri şiddet türlerinden bir diğeri de cinsel şiddettir. Cinsel şiddet, partnerlerden birinin diğeri üzerinde istek ve iradesi olmadan cinsel birliktelik kurma çabasıdır. Birçok araştırmada şiddetin çeşitlerinin karmaşık olduğu ve sözlü şiddetin fiziksel şiddetten önce olduğunu ortaya çıkarmıştır (Akbulut, 2022; Özdemir, 2019, Polat, 2015). Partnerlerin bir diğeri partnerini cinsel içerikli davranışlarda bulunması için ısrar etmesi, bu hususta olumsuz bir dönütünü kabul etmemesi ve ‘onay almak amacıyla ısrarda bulunması cinsel şiddet şeklinde ifade edilmektedir (Sarıhan, 2019: 15). Tecavüze ya da tacize yeltenmek, bireylerin

iradesi olmadan kürtaj yapılması flört Şiddetinin cinsel Şiddet eŐidi hareketleri rneği olarak görülebilir. Bireylerin isteği olmadan cinsel birliktelik kurmak için kiŐileri zorlamak da flört Şiddeti içerisinde ele alınabilecek cinsel Şiddetin bir örneğidir. Cinsel Şiddetin meydana gelmesinin sebeplerine bakıldığında cinsellik kavramının bir tabu olarak kabul edilmesi de bulunmaktadır. Bireylerin cinsellik hususunda yanlış bilgilere ulaŐmaları, kendi bedenlerini tanımamaları, partnerlerin birbirlerine cinsellik konusunda açık olmamaları cinselliğin tabu olarak kabul edilmesinin olumsuz sonuçları olarak ele alınabilir (Palabıyık, 2019: 14).

2.1.3.5.Ekonomik Flört Şiddeti

Ekonomik Şiddet, kişiye bir hiyerarŐi çerçevesince baskı ya da g aracı Şeklinde sürekli olarak gösterecek Şekilde uygulanmasıdır. Bu durum flört Şiddeti içerisinde partnerin diğer bir partnere ekonomik anlamda otorite sağlama gayretidir (Sarıhan, 2019: 16). Diğer bir ifade ile flört ilişkisi içerisindeki çiftlerden birinin diğer partnerinin ekonomik özgürlüğünü ve becerilerinin istismar edilmesidir (Akbulut, 2022: 20). Mağdur için yıpratıcı ve onur zedeleyici olan bu durum mağdurun daha güçsüz ve çaresiz hissetmesine neden olur.

2.1.3.6.Dijital Flört Şiddeti

Dijital flört Şiddeti, partnerlerden herhangi birinin iletişim araçlarını diğer partneri kontrol altında tutmak amacıyla kullanması ve bu iletişim araçları aracılığıyla partnerini rktmesidir (Fidan ve Yeşil, 2018: 19). Başka bir ifade ile otorite ve kısıtlamayı uygulamak amacıyla teknolojinin kullanması olarak tanımlanmaktadır (Sarıhan, 2019: 15). Dijital araçlar ve içerisindeki çeşitli uygulamalar daha çok toplumsal cinsiyet barındırmakta ve aslında yeni bir Şiddet ortamı olarak dijital Şiddet türünü de üretmiŐtir. Sosyal medya uygulamaları aracılığıyla psikolojik, sosyolojik ya da ekonomik Şekilde zarar verme amacı taşıyan paylaşımlar dijital Şiddet olarak kabul edilmektedir (zdemir, 2019: 21). Dijital flört Şiddeti ilişki içerisindeki bireylerin birbirlerinin dijital ortamdaki arkadaŐlarına ve paylaŐımlarına müdahalede bulunmasını, sosyal medya Şifrelerini almak için birbirlerine ısrarda bulunmaları gibi durumları da kapsamaktadır (İpek, 2020: 100). Artık teknolojik ortamlarda vakit geçirmenin çoğalmasıyla flört Şiddeti olgusunun uygulanması, özellikle gençler de görülen bir durum olmuştur. Bu nedenle flört ilişkisi içerisindeki bireyler fiziksel olarak yakın olmasalar dahi teknolojik aletlerin gelişim göstermesiyle birlikte her bir partnerin diğer partner üzerinde kısıtlayıcı ya

da baskılayıcı davranışları devam etmektedir (Sarıhan, 2019: 2). Bu şiddet türünün genç yetişkinlerde önem arz etmesinin önemli nedenlerinden biri aşka ve sevgiye olan istek ve inançlardır. Flört ilişkisi esnasında aşka yönelik otoriter, kısıtlayıcı hareketler bireyleri şiddette karşı daha duyarsız bırakmaktadır (Kaplan, 2022: 48). Teknolojinin git gide ilerlediği düşünülünce bu tarz mecralar yoluyla dijital flört şiddetine maruz kalan bireylerin fazla olduğu ve gerekli bilinçlendirme yapılmadıkça artacağı tahmin edilmektedir. Çeşitli teknolojik aletler içerisinde birbirinden farklı sosyal medya mecralarında partnerlerin birbirlerinin şifrelerini istemek için baskı oluşturmak, izinsiz fotoğraf paylaşımında bulunmak, hareket dökümlerini incelemek bu şiddet türünün örnekleri arasında sayılabilmektedir.

2.3.1.7.İsrarlı Takip

İsrarlı takip, partneri olan ya da partneri olmayan bir bireyin devamlı olarak takip edilmesi ve gözlemlenmesi olarak tanımlanabilir. İsrarlı takip noktasında temel amaç streslendirmek, korkutmak ve olumsuz hissettirmektir (Fidan ve Yeşil, 2018: 19). Başka bir ifade ile fiziksel veya teknoloji aracılığıyla takipte bulunmak, mahrem alanları işgal etmek, onay almamak ve tehlikede hissettirecek bir şekilde şiddet davranışlarında bulunmak olarak tanımlanmaktadır (Sarıhan, 2019: 15). İsrarlı takip mağdurunun kendi istek ve iradesi dışında sürekli olarak telefon etmek, mesaj atmak ya da farklı sosyal medya mecralarından ulaşmaya çalışmak, evini ve işyerini gözetlemek gibi hareketlerde bulunmak, bu şiddet türünün örnekleri arasındadır.

2.3.1.8.Sosyal Flört Şiddeti

Sosyal flört şiddeti, bireylerden birinin diğerinin sosyal yaşamında özgürce davranış sergilemesini engellemesini, tüm hareketleri nokta doğanasında baskı kurması ve ekolojik çevresinden izole etmesidir (Fidan ve Yeşil, 2018: 19). Bahsedilen bu flört şiddeti süreci maruz kalan bireylerin tek başlarına kalmalarına neden olabilmektedir çünkü ekolojik çevrelerinden uzak kalmaları sonucunu beraberinde getirir.

2.1.4 Flört Şiddetinin Risk Faktörleri

Son yıllarda flört şiddeti kavramının gittikçe yaygınlaşması, flört şiddeti olgusunun neden kaynaklandığı noktasında merak uyandırmaktadır ve bu nedenle çeşitli araştırmalara konu olduğu görülmektedir (Süzer, 2019; Tunç, 2019; Biçer, 2022). Flört şiddeti nedenlerine bakıldığında ise tek bir sebebe bağlamanın mümkün

olmayacağı görülmekte ve birçok faktörün etkileşimiyle flört şiddetinin ortaya çıktığı ifade edilmektedir (Türk vd., 2020: 76).

Bireylerin yaşam döngüsü evlerinden olan çocukluk dönemi evresi önem arz etmektedir. Bu önemli dönemde bireylerin çeşitli istismar ve baskıya maruz kalması onların devam eden hayat süreçleri içerisinde yine herhangi bir şiddet türüne maruz kalması ya da uygulaması açısından bir risk faktörü olduğu düşünülmektedir. Bu dönemde yaşanan şiddet maruziyeti haricinde çocukların kendisini yetiştiren ya da bakmakla yükümlü olan kişilerin de şiddet yaşamasına tanık olması çocuğun da bu mağduriyeti yaşaması noktasında bir risk faktörü olmaktadır (Yıldırım ve Terzioğlu, 2018: 287). Çünkü yaşadığı ortamda bir şiddet gören çocuk, şiddeti normalleştirebileceği gibi bunu bir başkasına uygulayabilir ya da buna maruz kalma durumunda normalleştirme nedeniyle sessiz kalma davranışı sergileyeceği tahmin edilmektedir. Bireylerin sağlıklı olmayan bir aile içerisinde şiddet ve istismar durumuna şahit olan ya da maruz kalan bireyler, bağlanma hislerinin ve duygu durumlarının sağlıklı olması sebebiyle flört ilişkisi yaşama noktasında daha fazla deneyim edindikleri görülmektedir (Doğan, 2018:19). Bireylerin sosyo-psikolojik gelişimlerinin en önemli faktörü aile içerisindeki etkileşimdir. Aile kurumu bireylerin benlik gelişimlerinin olduğu yer olarak bilinmektedir. Bu nedenle şiddete maruz kalan bireyler, ebeveyn olduklarında dünyaya getirdikleri çocuklarının herhangi bir şiddet türüne veya şiddet konusunda uygulayıcı olma ihtimali çoğalmaktadır (Devrim, 2019: 39). Özellikle erkek bireylerin partnerlerine karşı şiddet uygulamasında önemli olan faktörler partnerinin yaşça küçük olması, kendisinde şiddet gördüğü bir ailede büyümesi, eğitim seviyesinin yüksek olmaması, madde bağımlısı olması, vs. olarak sıralanabilmektedir (Kırlılar, 2021:10). Biraz bireysel nedenlere bakıldığında ise çeşitli araştırmalar benlik saygısı ve sosyo-ekonomik seviyesi düşük düzeyde olan bireylerin flört şiddetini uygulama ya da flört şiddetine maruz kalma ihtimallerinin daha yüksek olduğunu göz önüne sermektedir (Akış ve Baldan, 2017:42).

Ergenlik ve ardından gelen yetişkinlik döneminde bu tarz ilişkiler önem arz eder. Duygularını bu dönemde yoğun yaşayan çiftler diğer sosyal çevrelerindeki ilişkilerinde tartışmalara daha meyilli olabilmektedirler. Bu süreçleri yaşayan bireyler, flört şiddeti kapsamında risk faktörü olarak değerlendirilebilir (Süzer, 2019: 33). Çiftler arasında şiddet nedenlerine bakıldığında ilişkilerindeki

memnuniyetsizlik, erkek egemen kültüre sahip bir ailede büyümeleri, sosyo-ekonomik koşullar, eğitim seviyelerinde eşitlik olmaması gibi faktörler olduğu görülmektedir (Kırlılar, 2021:11). Psikolojik ve sosyal bir sorun olduğu bilinen, birçok gencin ve ergenin hayatında yıkıcı etkilere neden olan flört şiddetinin risk faktörlerini yine partnerlerin yaşı, cinsiyetleri, madde kullanmaları, toplumsal cinsiyet anlayışları, çocukluk döneminde şiddete maruz kalma ya da tanık olma ihtimalleri, düşük akademik başarı olarak ifade etmiştir (Üstünel, 2020: 20). Çocukluk döneminin ilerisinde yani belli bir grup ya da topluluk tarafından kabul edilme isteği, onaylanmama endişesi gibi kaygılar neticesinde çeşitli bağımlılıklar bu konuda risk faktörü olarak değerlendirilmektedir (Ayyıldız, 2019: 15). Flört şiddeti riskleri arasında yaş faktörü de bulunur. Bunun en önemli nedeni bireylerin bulunduğu yaş kitlesinin sosyalleştikleri zaman içerisinde şiddet kavramını anlama, olumlu bir tutum sergileme, anlam yükleme ve davranışa dökme hususlarında farklılık göstermektedir (Akcan, 2020: 8).

Diğer bir risk faktörü cinsiyet olmaktadır. Her ne kadar şiddet eyleminin erkeklerin kadına karşı uyguladığı eylem olarak bilinse de kadınların erkeklere karşı şiddet eylemi gösterdikleri de söylenebilir fakat bu örnekler araştırmalar da görölse bile cinsiyetler arasındaki farkın şiddet noktasında incelendiği çalışmalarda erkeklerin kadınlara nazaran daha saldırgan bir tutum sergiledikleri görülmüştür (Akcan, 2020: 8). Bu nedenle cinsiyet farkının risk faktörü olarak ele alınması yerinde bir karar olacaktır. Partnerlerden birinin ya da her ikisinin madde kullanıyor olması diğer bir risk faktörüdür. Literatürdeki bir araştırmada alkol faktörünün flört şiddetini önemli ölçüde etkilediği görülmüştür (Temple vd. 2013 aktaran Akcan, 2020:9). Bireylerin sosyal varlıklar olduğu düşünüldüğünde toplumla etkileşim halinde olması normaldir. Bu nedenle şiddeti tanımlarken ve anlamaya çalışırken şiddetin var olduğu toplumu ve kültürü de analiz etmek gerekir (Süzer, 2019: 31).

Flört şiddetini etkileyen diğer bir etken de sosyal medya olmaktadır. Bireyler gerek bilgi edinmek gerekse fikir beyan etmek için sosyal medyayı kullanmaktadırlar. Bu kapsamda kullanılan uygulamalar sayesinde insanlar ortak fikir ya da ortak duyar gösteren bir tutum içerisinde olabilmektedirler. Bu nedenle sosyal medyadaki ifadeler bireylerin tutum ve davranışlarını incelemede etkili olmaktadır. Gerçekleşen bazı olaylara verilen sinir ve nefret söylemleri şiddet dili oluşturabilmektedir. Bu nedenle sosyal medya uygulamaları insanları ilgilendiren her

konuda olduğu gibi flört ilişkileri, kadın erkek davranışları gibi konularda da bireylerin bazen sert söylemlerde bulunduğu hususlar olarak kendini göstermektedir (Özdemir, 2019: 20).

Kültür de şiddeti oluşturan nedenlerden biri olabilmektedir. Toplumun ya da kültürün etkisiyle tasarlanan ailelerde zaman zaman toplumsal cinsiyet rollerinin ya da toplumda bu çerçevede oluşturulmuş kuralların etkisiyle şiddet davranışları pekiştirilmektedir (Süzer, 2019: 30). Toplumsal cinsiyet olgusunun oluşturduğu bazı cinsiyet kalıpları bulunmaktadır. Bu kalıplar erkek ve kadınlar üzerinde farklılıklar oluşturmaktadır. Bu algılar özellikle erkeklerin daha otoriter ve girişken, kadınların ise ılımlı, uyumlu ve sessiz olması beklenmektedir (Devrim, 2019: 18). Toplumsal cinsiyet kaynaklı olan şiddete örnek olarak namus cinayetleri, kadınların sünnet edilmesi, savaş esnasında tecavüz vb. verilebilir (Kol, 2022: 6). Ayrıca bireylerin kişisel yaşamlarında baş başa kaldıkları kriz anları da şiddet davranışının nedenlerinden olabilmektedir. Krizler ise genellikle bireylerin yaşamında sağlık sorunlarında, ekonomik ya da psikolojik yetersizlik vb. durumlarda ortaya çıkmaktadır (Ayyıldız, 2019: 13). Özetle, şiddet davranışının en başında bu durumun meşru kabul edilmesi gelirken ardından şiddet uygulayıcısının otoriter, düşük benlik saygısına sahip olması ya da şiddetin var olduğu bir ailede büyümek gibi nedenler sıralanabilmektedir. Gerek bireysel gerekse çevresel faktörlerden etkilenen şiddet gerçeği flört ilişkisi içerisinde normal olarak düşünülmektedir. Bu normallik durumu şiddetin çeşitli şekilde çeşitli mecralarda uygulanmasına neden olmaktadır (Çengel, 2022: 27).

2.1.5.Flört Şiddetinin Sıklığı

İnsanlığın varoluşundan bu yana var olan şiddet kavramı, uzun yıllardır varlığını koruyan bir tartışma konusudur. Ekolojik çerçevede değerlendirildiğinde şiddete maruz kalan bireyler, çeşitli psikolojik problemler yaşamaktadır, bu da beraberinde toplumsal ruh sağlığını etkileyen bir durumdur (Akdeniz, 2022: 33).

Flört şiddetine maruz kalan erkek ve kadınların oranları incelendiğinde türüne göre farklılaştığı görülmektedir. Alanyazın incelendiğinde fiziksel ve cinsel şiddet türlerine erkeklere nazaran kadınlar daha fazla uğramaktadır. Psikolojik flört şiddeti ile cinsel şiddet perspektifinden bakıldığında ise erkeklerin daha fazla maruz kaldığı görülmektedir. Türkiye’de yapılan araştırmalardan birinde, cinsel şiddet mağduriyeti yaşayan kadınların, erkeklere nazaran daha fazla olduğu ifade edilmiştir (Ünüvar,

2022: 43). Diğer araştırmalar da göstermektedir ki flört ilişkisinde yaşanan şiddet türlerinden en sık olanı psikolojik şiddet olmaktadır. Diğer şiddet türlerinden farklı olarak sonuçları daha soyut zararlar olduğu için farkındalığın en yüksek olacağı şiddet türü psikolojik şiddet olmalıdır (Akdeniz, 2022; Cinal, 2018; Başaran, 2017).

Flört şiddeti bulunduğu topluma göre şekil almakta ve farklı özellik gösterebilmektedir. Bu nedenle flört şiddeti üzerine tasarlanan çözüm yöntemleri evrensel nitelik de taşıyabilecektir. Yurt dışında yapılan araştırmalar incelendiğinde romantik ilişkiler içerisinde şiddetin incelendiği bir araştırma da bulgulara bakıldığında 1 yıl içerisinde şiddetin fiziksel türü uygulayıcısı olan katılımcıların oranı %20 iken şiddete maruz kalan katılımcıların oranı %27 olarak ifade edilmiştir (Strauss, 2004: 16). Farklı bir çalışma da ise yine flört ilişkisi içerisinde psikolojik şiddet mağduriyetinin erkeklere nazaran kadınlar da daha fazla olduğu ifade edilmiştir (Özkan, 2022: 45). Flört şiddeti içerisinde görülen bir şiddet türü olan cinsel şiddet mağduriyeti için ise farklı bir araştırma da kadınların %26 civarında olduğu görülürken erkeklerin %5 civarında olduğu ifade edilmiştir. (Stonard et al., 2014:28). Bu araştırma sonuçları ise çoğunlukla cinsel, psikolojik ya da fiziksel şiddet mağdurlarının erkeklerin de olabileceği düşüncesini verirken ağırlıklı olarak kadınların bu hususta mağdur olduğunu göstermektedir.

2.1.6.Flört Şiddetini Önleyici Çalışmalar

Flört şiddeti toplumsal bir problem olarak ele alınan bir kavramdır. Bu nedenle önleyici çalışmalar yapılması bu konuda bir risk müdahalesi olması açısından önem arz etmektedir. Türkiye’de vakıfların, eğitim kurumlarının vb. planladığı risk müdahalesi içeren çalışmalar bulunmaktadır. Fakat bu çalışmaların yeterli kalmadığı yönünde düşünceler mevcuttur (Atasever, 2022: 19).

Söz konusu flört şiddeti olgusu için risk müdahaleleri romantik ilişki yaşayan bireylere yönelik önleyici çalışmaları içerdideği gibi olası riskleri azaltmayı da hedeflemektedir. Önleme çalışmalarının olmadığı durumlarda flört şiddeti sonrasında kriz anı yaşanmaktadır. Flört şiddeti mağdurları çeşitli psikolojik ya da fizyolojik problemlerle karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu nedenle flört şiddeti bir krize dönüşmeden önleme çalışmaları önem arz etmektedir. Önlemeye yönelik yapılan çalışmalarda öncelikle flört ilişkisi yaşayan ya da yaşamayan bireylere yönelik bilgilendirme ve farkındalık eğitimleri sağlanmaktadır. İkinci aşamada ise reklam ve kampanya sayesinde toplum bazında bir farkındalık oluşturmak hedeflenir. Üçüncü

aşamada ise ilgili konuda farındalık çalışması gerçekleştirecek olan bireylere yönelik eğitim yeterliliği sağlamak amaçlanır. Dördüncü aşamada ise flört şiddeti mağduru bireyler için sosyal hizmet uzmanı, avukat, psikolog vb. meslek elemanları ile iletişim bağlantılarının geliştirilmesi amaçlanır. Beşinci aşamada ise flört şiddeti mağdurları ile iletişimde olan kolluk kuvvetlerinin bu konuda bilgilendirmeler yapılmaktadır. Altıncı düzeyde ise makro düzeyde yasaların flört şiddetine yönelik risk ve kriz müdahaleleri kapsamında revize edilmesini kapsar. Bu kapsamda bahsedilen model bütüncül bir kapsamda flört şiddetinin risk ve problemlerini önleme faaliyetleri açısından önem arz etmektedir (Gündüz, 2019: 15).

2.1.7.Flört Şiddetinin Sonuçları

Bireyler kök ailelerinde tanık oldukları şiddet maruziyetlerini ekolojik çevrelerindeki diğer insanlarla olan ilişkilerine taşıyabilmektedirler ve hatta bir aile kurduklarında çocuklarının da şiddet deneyimlemesiyle sonuçlanabilmektedir. Bu durum ise şiddetin çeşitli şekilde benimsenip öğrenilmesinden ve daha sonra normalleştirilmesinden kaynaklanır hale gelmektedir (Gemici, 2008: 28). Bireyler bir çift ilişkisi deneyimlerken flört şiddetini bir davranış hakimiyeti amacıyla genellikle uygulanmaktadır. Daha çok fiziksel, psikolojik, cinsel şiddet çeşitleriyle kendini gösterdiği gibi bunu deneyimleyen mağdurlar sonuçlarını da yine bu doğrultu da hissetmektedirler (Yıldırım, 2018: 17).

Flört şiddetinin neticesinde sonuçlar uzun ya da kısa dönemde kendini gösterebilmektedir. Bu ilişkide şiddete maruz kalma durumu mağduriyeti yaşayan bireylerin yalnızca fiziksel sağlığını değil, mental sağlığını da olumsuz etkilemektedir. Madde bağımlılığı, duygusal açlık neticesinde yeme bozuklukları, uygunsuz cinsel davranışlar, toplum izolasyonu, öfke kontrolsüzlüğü problemi şiddetin mağdur üzerindeki sonuçlarından bazıları olarak nitelendirilebilir (Doğan, 2018:20). Flört şiddeti olgusunun ilk olarak bireylerin bedenleri ve ruh sağlıkları üzerinde büyük etkileri olduğu bilinmektedir. Örneğin, ölüm, çeşitli bağımlılıklar, duygusal açlık, öfke kontrolsüzlüğü, çeşitli kronik gibi süresi net olmayan vadede problem oluşturan etkenler arasında sıralanabilmektedir (Baldan ve Akış, 2017). Ayrıca, flört ilişkilerinde maruz kalınan şiddet davranışı bu örnekler haricinde intihar eğilimine dahi neden olabilmektedir (Özkan, 2022: 30). Flört şiddeti, çeşitli faktörlerce değerlendirildiğinde sınırları olmayan ve gizemini koruyan bir konudur. Sadece partnerlerin tek taraflı uyguladıkları bir durum olmamakla beraber

birbirlerine ya da çevrelerine uygulayabildikleri şiddetin tümünü içermektedir. Bu nedenle ilişkilerin daha sağlıklı olabilmesi için flört şiddeti olgusunun türlerinin bilinmesi önem arz eder (Palabıyık, 2019: 8). Flört şiddeti maruziyetiyle cinayetlerin kadın başlığıyla olması çözüm için uğraşılmasına rağmen devam etmektedir. Bu durumun azalmaması ya da hala sürdürülebilir olması toplumun da bu duruma bağışıklık kazandığını göstermektedir. Bahsedilen cinayetler flört ilişkisi içerisinde kadının birlikteliğini devam ettirmeme isteği, ilişkideki erkeğin kıskandığını ifade etmesi ya da yine ilişkideki erkeğin herhangi bir dileğinin karşılanmaması neticesinde işlenebilmektedir. (Sarıhan, 2019 :3)

Flört şiddeti cinsel şiddet bağlamında değerlendirildiğinde, cinsel şiddet içeren vakalara yönelik toplumun olumlu olmayan tavırları ve bu durumun bir tabu niteliği taşıması cinsel şiddete maruz kalan kadınların toplumdan çekinerek maruz kaldığı şiddeti gerekli kurumlara bildirmediği bilinmektedir (Ayyıldız, 2019 :27). Flört şiddetine uğrayan partnerlerin ilerleyen süreçlerde yine bu riski taşıma ihtimali mevcuttur ve bu nedenle ileride oluşturacağı ilişkilerin üzerinde muhakkak etkisi olacaktır (Atasever, 2022: 18). Yine aynı araştırma da flört şiddetinin sonuçlarının en belirgin olanı ilerleyen zamanlarda yeni ilişkiler içerisinde şiddete karşı aşırı duyarlılık ve güven ilişkisi kurmakta zorlanma olarak ifade edilmiştir. Ayrıca beraberinde çeşitli ruh sağlığı ilerleyen yetişkinlik dönemlerinde ön plana çıkan bir sonuç olduğu ifade edilmiştir (Atasever, 2022: 63). Flört şiddetinin diğer olumsuz sonuçlarından biri de yetişkinlik dönemi öncesinde cinsel şiddeti deneyimleme olabilmektedir. Cinsel şiddet çerçevesi öncesinde madde kullanma ya da birden fazla partnerle birlikte olma gibi mağduriyetler de ayrıca cinsellik aracılığıyla hastalıkların bulaşması söz konusu olmaktadır. Diğer bir olumsuz sonucu da erken yaşta rıza olmaksızın hamile olma durumudur (Baldan ve Akış, 2017:42). Bu kapsamda flört şiddetinin sonuçları üzerine üniversite öğrencileriyle yapılan bir çalışmada, katılımcıların çoğunun flört şiddetine maruz kaldığı görülmüştür. Flört ilişkisi içerisinde daha çok aşağılama, özel alanı kısıtlama, kıskançlık gibi davranışlar aracılığıyla şiddet uygulandığı görülmüştür. Ayrıca flört şiddeti mağduriyeti sonucunda intihar girişimi, madde bağımlılığı, depresyon gibi davranışlar sergileme ihtimalinin arttığı görülmüştür (Çengel ve Yudalan, 2022: 9).

2.1.8.Üniversitelerde Flört Şiddeti

Flört şiddeti birçok yerde uygulanan ve uygulanmaya devam eden bir eylem olmaya devam etmektedir. Üniversiteler de bu yerlerden biri olmaktadır. Birey üzerinde gerek fizyolojik gerekse ruhsal anlamda olumsuz izler bırakan flört şiddeti çoğunlukla 16-24 yaş arasındaki öğrencilerde görülmektedir (Karatay vd., 2018: 63). Olumsuz sonuçlar doğuran flört şiddeti romantik ilişkilerin yoğun yaşanabildiği üniversite süreçlerinde sık görülmektedir (Karatay vd., 2018: 64). Bu nedenle üniversiteler flört şiddeti açısından risk unsuru olmaktadır. Üniversite döneminde bireylerin flört ilişkisine bakış açıları önem arz etmektedir. Nitekim bazı bireyler özellikle gençlik döneminde şiddetin ya da flört şiddetinin farkında olmayabilmektedirler ya da bu durumu normalleştiren bir bakış açısına sahip olabilmektedirler. Üniversite döneminde öğrencilerin genel olarak flört şiddetinin farkındalığına sahip olmadan romantik ilişkiler yürüttüğü tahmin edilmektedir. Flört ilişkisi içerisinde kıskançlık, kısıtlama gibi davranışlar sevgi ile bağdaştırılmaktadır. Bu nedenle üniversite döneminde flört ilişkisi yaşayan partneler birbirleri üzerinde kontrolcü davranışlar sergileyebilmekte ve zamanla bu durum fiziksel ya da cinsel flört şiddet türüne dönüşebilmektedir (Ayyıldız, 2019: 58). Bu hususta cinsiyet farkı dikkat çekmektedir.

Üniversite kapsamında flört şiddeti uygulayıcısının daha çok erkek öğrenciler olduğuna yönelik bulgular mevcuttur. Erkek öğrenciler tarafından kadın öğrencilere uygulanan çeşitli flört şiddetinin nedenleri incelendiğinde daha çok erkeklerin kadınlara dair besledikleri düşmanlık hissi, erkeklerin genel olarak saldırgan bir yapıya sahip olmaları, yetiştirildikleri ortamda kadına yönelik düşünceler gibi birçok faktör olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca toplumsal cinsiyet rolleri aracılığıyla erkekler ile kadınlara yüklenen roller ve medyanın aşk, sevgi gibi kavramları flört şiddeti içeren davranışlarla özdeşleştirmesi de yine bu durumun nedenleri arasında sayılabilmektedir (Özdere ve Kürtül, 2018: 121). Bu nedenle flört şiddetini araştırırken medya nedeniyle teknolojik araçlar da önem arz etmektedir. Genel anlamda üniversitelerde flört şiddeti mağduru kadın öğrenciler gibi görünse de erkek öğrencilerin de bu hususta mağdur olduğu bilinmektedir. Her iki cinsiyette öğrenci için de farklı nedenler ve farklı çeşitlerde şiddet mağduru olma durumlarının fark ettiği bilinmektedir (Subaşı ve Akın, 2009: 26). Fakat ağırlıklı olarak şiddet mağduru üniversite öğrencilerinin daha çok kadın öğrenciler olduğu ifade

edilmektedir. Kadın öğrencilerin uğradıkları flört şiddet türlerinin daha çok fiziksel ya da cinsel şiddet olduğu, erkek öğrencilerin ise uğradıkları flört şiddeti türünün daha çok psikolojik ve sözel şiddet olduğu ifade edilmektedir (Özdere ve Kürtül, 2018:124). Bu bağlamda gerçekleştirilen bir araştırmada 700 kadın öğrenci katılımcı olarak belirlenmiştir. Örneklemdeki üniversite öğrencisi kadın öğrencilerin %84'ü başta partnerleri olmak üzere cinsel şiddet mağduriyeti yaşadıkları ifade edilmiştir (Kayı vd., 2000: 32). Farklı bir araştırma da ise yine üniversite öğrencileriyle 164 katılımcının bulunduğu bir çalışma da erkeklerin %41'i kadınların ise %50'den fazlasının en az bir kere fiziksel flört şiddeti mağduriyeti yaşadığı ifade edilmiştir. Kadın erkek fark etmeksizin incelendiğinde %36'sının flört şiddeti türlerinden sözel flört şiddeti mağduriyeti yaşadıkları bulgusu elde edilmiştir (Polat vd, 2006: 42).

2.2. Evlilik

Toplumlar için önem arz eden ve varlığını koruyan evlilik olgusu, çeşitli tanımlar ve şekiller barındırmaktadır (Tekin ve Çatal, 2019: 17). Evlilik en temel anlamıyla kadın ve erkeğin bir ilişki yaşayarak, içinde bulundukları kültüre göre değişim gösteren, evrensel nitelik taşıyan bir olgudur (Kansız ve Akar, 2011: 18). Toplum içerisinde etkileşimi artıran evlilik çeşitli kültür arasında çeşitli özellik barındırmakla birlikte fiziksel ve zihinsel yönleriyle bir bütün olarak ele alınmaktadır (Kışlak, 1999: 8).

Evlilik, çoğunlukla karşı cinsiyette iki birey arasında içinde bulundukları toplumun yasalarına, kültürlerine yönelik değişim gösteren şekilde gerçekleşerek evliliğin meşru anlam kazanmasına sebep olur (Pressat, 1988: 16). Çeşitli nitelikler taşıyan, kültürden kültüre değişim gösteren evlilik farklı olmasının yanı sıra toplumların meşru kabul ettiği ve resmi bir anlam taşıyan bir olgudur (Tarhan, 2012: 26). Evlilik olgusu toplum içerisinde hayatını sürdüren bireylerin gereksinim duyduğu ilişki türü olarak da tanımlanabilir. Bu gereksinimin en önemli nedenlerinden biri bireylerin tek başına yaşamaktan endişe duymaları, özellikle kadınlar için “evde kaldın, yaşın geçiyor” olmaktadır. Bireylerin evlilikten daha farklı beklentileri de olabilmektedir. Bunlar hayat arkadaşı istemek, çocuk yetiştirme isteği, cinselliğin meşrulaşması istekleri olabilmektedir. Ayrıca amaçları ve nedenlerinden farklı olarak ele alındığında evlilik birçok toplumda kıymetli bir olgu olarak kabul edilen bir kavram olmuştur (Gürses, 2021: 21). Evlilik süreci insanların sürdürdükleri hayatlarında önem arz eden bir basamak olarak nitelendirilebilmektedir

(Tekin ve Çatal, 2019: 32). Evlilik aracılığıyla bireyler psiko-sosyal anlamda gelişim göstermekle birlikte sosyo-ekonomik anlamda da refah seviyelerini yükseltmektedirler. Evlilik birlikteliği fiziksel açıdan ele alındığında cinselliğin meşru bir anlam kazanması ve cinsel anlamda ihtiyaçların giderilmesini kapsamaktadır. Sosyal açıdan ele alındığında ise kendini gerçekleştirme, güvenlik, uyum ihtiyaçlarının giderilmesinde evliliğin etkili olduğu söylenebilmektedir (Kervancıoğlu, 2016:14). Evliliğin psikolojik açıdan ele alınmasıyla sevgi, aidiyet, değer, sadakat gibi kavramlar ön plana çıkmakta ve duygusal gereksinimlerin sağlanması olarak ifade edilebilmektedir (Tekin ve Çatal, 2019: 25). Evlilik çoğu zaman neslin devamı amacı taşısa da partnerlerin hayatlarının daha düzenli hale gelmesine ve sosyal işlevsellik kazanmasına fayda sağlamaktadır (Bacanlı, 2001: 13). Evlilik belirli kuralları ve düzen gerektirmesiyle toplum içerisinde denetim rolü üstlenmekte ve kişilerin bireysel huzuru hissetmelerine de neden olmaktadır (Kendir ve Demirli, 2016: 28). Ayrıca bir sistem içerisinde olan toplumun işleyişine katkıda bulunan evlilik, toplumda oluşan çeşitli değişimlerden de etkilenmektedir. Dolayısıyla hem toplumu etkileyen bir olgudur hem de toplumdaki işleyişten de etkilenen bir olgudur (Gürses, 2021: 11)

Bu yüzden bu konu üzerinde çeşitli araştırmaların yapılması önem arz etmektedir. Evliliğin süreç içerisinde değerlendirilmesi gerektiğinde deneyimleyen partnerlerin çeşitli durumlarla karşı karşıya kaldıkları görülmektedir Bu nedenle evlilik olgusu yalnızca bir bilim dalı çerçevesiyle kısıtlı kalmayıp, psikoloji, sosyoloji, sosyal hizmet gibi çeşitli bilim dallarının konusu olmaktadır (Tekin ve Çatal, 2019: 32).

2.2.1.Evlilik Algısı

Evlilik algısı en temel tanımıyla evlilik birlikteliğine yönelik pozitif ya da negatif düşünce ve fikirler olarak ifade edilebilmektedir (Gürses, 2021: 13). Bu duruma yönelik algılar içerisinde bulunan toplumun evliliklerin yaşayış şekillerini, evlilik türlerini ve evliliğe yönelik gelenekleri de belirlemektedir. Bu açıdan bakılacak olursa Türkiye’de birçok evlilik çeşidi bulunmaktadır. Görücü usulüyle evlenme, kaçarak evlenme, başlık parası şartıyla evlenme berdel evlenme, sosyal medya aracılığıyla evlenme vb. şekilde birçok evlenme türü ile Türkiye’de karşılaşılmaktadır (Sezen, 2005: 186). Bu durum yine tamamen içinde bulunulan

ülkenin ya da toplumun evlilik algısına göre şekillenmekte ve uygulanmaktadır. Çünkü her toplumun ve milletin farklı evlilik algıları bulunmaktadır.

2.3. Ailenin Tanımı

Aile en genel tanımıyla ebeveynlerden ve çocuklardan meydana gelen en küçük kurum olarak açıklanmaktadır. Ailenin toplumun bağlı olduğu hukuk kurallarına bağlı olması beklenirken o toplumun kültürünün gerektirdiği rol ve görevlerin de yerine getirilmesi de beklenmektedir. Aile kavramı üzerinde oldukça fazla tanım ve açıklama bulunduğundan dolayı genelleme bir tanım yaparken araştırmacılar zorlanmaktadır. Bu nedenle araştırmacılar aileyi farklı nitelikler üzerinden inceleyerek ortak çerçevede ifade etmek için çabalarlar (Temelli, 2019: 7). Bu nedenle var oldukları toplumdan izler taşımaları normal ve mümkündür. (Yörükoğlu, 2003: 7). Var olduğu toplumdan izler taşıyan aile haliyle toplumun sürekli değişim içerisinde olduğu düşünüldüğünde tarih boyunca çeşitli değişimlere uğraması mümkündür. Bahsedilen değişimler toplumdaki birçok faktörden kaynaklı olabilmektedir. Bu faktör ve alanlar değişim gösterebildiği için aile konusu araştırılırken çeşitli alanların ilgi alanına girmesi olağan bir durumdur. Dolayısıyla gerek sosyal gerekse ekonomik problemlerden etkilenen aileler aynı zamanda çeşitli tanımlarla açıklanabilmektedir.

Aile insanların hayatlarında karşılaştıkları durumlarla mücadelesinde destek olan, kendini gerçekleştirme yolunda bireylerin yanında olan, yaşanan toplumun kurallarını ve düzenini içselleştirme de yardımcı olan bir kurumdur (Kara, 2016: 34). Bireylerin yaşamında önemli etkisi olan aile bireylerin yaşamlarının başından beri var olan ve önem arz eden bir özelliğe sahiptir. Bu önem göz önüne alındığında bireylerin en önemli gelişim aşamasının ilk zamanlar olduğu bilinmektedir. Bireylerin çocukluk döneminde benlik saygılarının oluşması önemlidir. Gelişimin ardından ayrıca bireylerin çocukluk döneminde eğitimleri ve gelişimlerinin olması gerektiği gibi gerçekleşmesi aile sayesinde olabilmektedir. Bu durum aile kurumunu daha da önemli hale getirmektedir (Kahraman, 2011: 42). Bireyler ekolojik çerçeve içerisinde düşünüldüğünde sağlıklı bir toplum oluşturma en önemli basamağı sağlıklı aileler oluşturmak olacaktır. İnsanların tümü bu nedenle bir toplumun ya da ailenin üyesi konumunda bulunmaktadır.

2.3.1.Aile Algısı

Aile en genel tanımıyla ebeveynlerden ve çocuklardan meydana gelen en küçük kurum olarak açıklanmaktadır. Aile algısı ise en temel tanımlamayla aileye yönelik pozitif ya da negatif düşünce ve fikirler olarak ifade edilebilmektedir (Kahraman, 2011: 41). Aileler yapı ve işleyiş bakımından çeşitli özelliklere sahiptirler. Bu çeşitlilik de farklı toplumlar içerisinde evrensel bir kurum olmasından kaynaklanmaktadır. Toplumlar da kendi arasında hatta aynı toplum içerisinde dahi farklılık oluşturabilmektedir (Temelli, 2019: 7). Bu nedenle ailelerin yaşayış şekilleri, birliktelik kurma türleri ve aşamaları, aile içerisinde kurallar ve ailenin işlevleri tamamen o toplum içerisinde yaşayan bireylerin aile algılarının oluşturduğu şekilde meydana gelmektedir. Bu nedenle bir topluluğu tanımak için aile algılarını incelemek de önem arz etmektedir.

2.4. İlgili Araştırmalar

Flört şiddeti gerek Türkiye’de gerekse yurt dışında incelenen bir konu olmaktadır. Bu nedenle araştırmanın bu kısmında yurtiçinde ve yurtdışında yapılan çalışmalar sunulacaktır.

2.4.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Akdemir (2022) tarafından flört şiddeti konulu çalışma gerçekleştirilmiştir. B-Çalışma da aile içi şiddetin flört şiddeti görme ihtimaliyle ilişkisi üzerine odaklanılmıştır. Araştırmada 18-35 yaş aralığında olan ve en az bir yıldır süren bir flört ilişkisi içerisinde olan bireylerden veri toplanılmıştır. Bu hedefe yönelik uygun örnekleme aracılığıyla belirlenen 375’i kadın, 198’i erkek olmak üzere 573 katılımcıya ulaşılmıştır. Araştırma bulguları neticesinde katılımcıların aile içerisinde çeşitli şiddet türlerine tanık olanların, tanık olmayan katılımcılara göre flört ilişkisinde şiddet görme mağduriyeti olasılığının daha fazla olduğu görülmüştür.

Durgun (2022) tarafından üniversite öğrencileriyle benlik saygısı ve flört şiddeti mağduriyetinin ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, üniversite eğitimine devam eden 18-25 yaş aralığında olan, flört ilişkisi deneyimi olan 357 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın bulguları neticesinde flört şiddeti maruziyeti yaşama durumunun benlik saygısı seviyesiyle ilişkili olduğu ifade edilmiştir. Flört ilişkisi içerisinde şiddet gören öğrencilerin benlik saygısı

düzeylerinin şiddet görmeyen öğrencilere nazaran daha yüksek olduğu görülmektedir.

Akdeniz (2022) tarafından flört şiddeti konusunda, öğrencilerin hangi flört şiddetine daha çok maruz kaldıklarına yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Türkiye genelinde 18-25 yaş aralığında lisans ya da yüksek lisans eğitim düzeyinde olan öğrenciler oluştururken, görüşmelere yakın çevreden oluşan 4 kişi ile başlanmış, diğer katılımcılara kartopu yöntemiyle ulaşılmıştır. Araştırma bulguları neticesinde; öğrencilerin en çok psikolojik şiddet türüne maruz kaldıkları sonucuna ulaştığını ifade etmiştir.

Ünüvar (2022) tarafından yetişkin bireylerle doğup büyüyen yer değişkeni ile flört şiddetine yönelik tutumların incelendiği araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklemini maksimum çeşitlilik aracılığıyla seçilmiş olan 568 genç yetişkindir. Araştırmanın bulguları incelendiğinde flört şiddetine yönelik tutumların katılımcılarda anlamlı bir fark göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Kocamanoğlu (2021) tarafından şiddet mağduru bireylerle şiddetin çocukluk çağı travmaları ile ilişkisi üzerine çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini İGÜ’de eğitimini sürdüren 18-24 yaş arası 189’u kadın 93’ü erkek olan bireyler oluşturmaktadır. Araştırma bulguları neticesinde; çocukluk döneminde yaşanan travmaların hikayelerinin cinsiyete göre değişkenlik gösterdiğini, çocukluk çağı ruhsal travmaları, ihmal ve istismar öykülerinin cinsiyete göre farklılaştığını ve travmaların erkeklerde daha yüksek düzeyde olduğu ifade edilmiştir.

Sırım (2021) tarafından yetişkin bireylerle sosyo-ekonomik düzey ile flört ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırma örneklemini, 18-35 yaş aralığında olan ve daha önce flört ilişkisi deneyimlemiş, evlilik birlikteliği yürütmeyen 509 kişiden oluşmaktadır. Araştırma bulguları neticesinde flört şiddeti maruziyetinin algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenine göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bahsedilen seviyenin düşük olması daha fazla flört şiddetine maruz kalma ihtimalini arttırdığı sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

Yenici (2021) tarafından yetişkin bireylerle çeşitli demografik değişkenlerin flört şiddeti ile ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışanın örneklemini İstanbul ilinin Zeytinburnu ilçesinde yer alan Meslek Yüksekokulu’nda 2017-2018 eğitim yılında kayıtlı 575 öğrencidir. Araştırma bulguları neticesinde fiziksel şiddet

ile cinsiyet değişkeni, memleket ve baba eğitim değişkeni arasında; cinsel şiddet ile memleket ve aile tipi değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Efe (2021) tarafından 18-22 yaş aralığındaki gençlerle bağlanma şekli ve flört şiddeti mağduriyeti ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırma 2020-2021 yılları arasındadır ve rneklemi, Türkiye’de bulunan üniversitelerde lisans eğitimi gören, evli olmayıp flört ilişkisi yürüten 18-22 yaş aralığındaki 209 kadın ve 63 erkek 2 nonbinary toplam 274 katılımcıdır. Araştırma bulguları neticesinde; ilişkiler içerisinde flört şiddeti maruziyetinin güvenli bağlanma türü ile negatif; kayıtsız bağlanma türü ile pozitif anlamlı bir ilişki olduğu ifade edilmiştir.

Tepe (2021) tarafından bireylerin çeşitli değişkenlere göre şiddet mağduru olma ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın rneklemi amaçsal örnekleme yöntemiyle ve gönüllülük şartıyla belirlenmi 211 birey oluşturmaktadır. Araştırma bulguları neticesinde; cinsiyet, ebeveynlerin birlikte olma durumları, flört ilişkisinin deneyimlenmesi, ilişkide şiddete maruz kalma durumu gibi tutumların flört ilişkisinde şiddete yönelik davranışların farklılaştığını ifade etmiştir.

Efe (2021) tarafından yetişkin bireylerle bağlanma türünün flört şiddetiyle ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. alışmamının rneklemi küme örnekleme yöntemiyle Türkiye’de yaşayan, medeni durumu evli olmayan, flört ilişkisi yürüten 18-22 yaş aralığında 209 kadın ve 63 erkek 2 nonbinary toplam 274 lisans öğrencisidir. Araştırma bulguları neticesinde; güvenli bağlanma türüyle flört şiddetine yönelik olumsuz davranışların bağlantılı olduğu ifade edilmiştir.

Ayral (2021) tarafından yetişkin bireylerle yapılan flört şiddetine dair tutumlara yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın rneklemi 18-35 yaş aralığında, en az 1 sene içerisinde flört ilişkisi devam ediyor olan 375’ i kadın ve 198’ i erkekten oluşmak üzere 573 katılımcıdır. Araştırma bulguları incelendiğinde kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre flört şiddetine yönelik olumlu tutumlarının daha az olduğu ifade edilmiştir.

Baltarlı (2020) tarafından ebeveynlerle flört şiddeti ve ebeveynlik tutumunun ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırma gerçekleştirilmeden önce 26 niversite öğrencisiyle anket gerçekleştirilerek pilot çalışma yrtlmştir.

Ardından örnekleme oluşturan 439 üniversite öğrencisinden veri toplanmıştır. Ölçekleri tamamlamayan öğrencilerin verileri kayıp değer analizi sonucuna göre analiz edilmiştir. Kayıp değer analizi ve uç değer analizi sonucunda 410 katılımcı analizlere dahil edilmiştir. 410 katılımcının 302'si kadın, 108'i erkektir. Katılımcılar 18-26 yaş aralığına sahiptirler. Araştırma bulguları neticesinde flört şiddeti davranışların fazla olmasının, fazla rahat bırakan, eve duygusal olarak tatmin düzeyi az olan ebeveynlik algısının kuvvetli olmasıyla ilişkili olduğu ifade edilmiştir.

Türkyılmaz (2020) tarafından yetişkin bireylerle yapılan madde bağımlılığının flört ilişkisine etkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örnekleme yaşları 18-30 yaşında olan, medeni durumu bekar olan, flört ilişkisi deneyimlememiş üniversite mezunu 856 kadın ve 366 erkek olmak üzere 1222 kişidir. Araştırma bulguları neticesinde; alkol kullanım durumu fazla olan katılımcıların flört ilişkisi içerisinde şiddete başvurma tutumlarının yüksek olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca yine alkol kullanan katılımcıların flört ilişkisi içerisinde şiddete maruz kalma düzeylerinin de fazla olduğu belirtilmiştir.

Gümüş (2020) tarafından yetişkin bireylerle cinsiyet değişkeninin aldatmaya yönelik davranışına etkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örnekleme, 2020-2021 döneminde İGÜ, TNKÜ ve İRÜ'nün çeşitli bölümlerinde eğitimini sürdüren 383 üniversite öğrencisidir. Araştırma bulguları incelendiğinde kadınların erkeklere nazaran aldatma davranışını daha az kabul eden bir tutumda oldukları ifade edilmiştir.

Özdemir (2019) tarafından 100 tane tıp fakültesi öğrencileriyle flört şiddetinin görülme sıklığı üzerine çalışma yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2017-2018 yılı içerisinde Tıp Fakültesi'nde eğitim gören öğrencilerin 1 ve 2. Sınıf öğrencileri olmak üzere 251 kişiden oluşmaktadır. Öğrencilerin partneri tarafından şiddet görenlerin oranı %29 olarak ifade edilmiştir. Şiddet türleri incelendiğinde ise ağırlıklı olarak duygusal şiddetin daha fazla olduğu göze çarptığı ifade edilmiştir. Bu kişilerden 36'sı maruz kaldığı şiddet-tacizi duygusal şiddet olarak tanımlamıştır.

Devrim (2019) tarafından üniversite öğrencileriyle şiddet konulu bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, 2018-2019 yıllarında Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde eğitim gören 192 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme belirlenmeden evren çerçevesince çalışma yapılmış, Çalışmaya dahil olmak isteyip katılan 175 öğrenci örnekleme temsil etmektedir.

Öğrencilerin %11'i flört birlikteliği esnasında şiddet gördüğünü ve %6'sı ise şiddet uygulayıcısı olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca bu öğrencilerin %7'si kök ailesinde şiddete uğradığını ifade etmiştir.

Ayyıldız (2019) tarafından öğrencilerle şiddetin ebeveyn eğitim durumuyla ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Sakarya Üniversitesi içerisinde Fen Edebiyat, İşletme, Siyasal Bilgiler, İlahiyat, Hukuk, Mühendislik, Sağlık Bilimleri ve Eğitim Fakültesi öğrencileri içerisinden basit tesadüfi örneklemeyle belirlenen 400 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma bulguları neticesinde babaları ilkokul mezunu olan sahip olanların, fakülte mezunu olanlara nazaran erkeğin flört ilişkisi içerisinde şiddet uygulama ihtimalinin daha yüksek olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin babalarının eğitim durumunun ilkokul olduğunda şiddete yönelik ihtimalin yanı sıra bu nedenle aile içi şiddete tanık olma ihtimallerinin de yüksek olduğu düşünülmektedir.

Yüce (2019) tarafından yetişkin bireylerle şiddetin çocukluk çağı travmalarıyla ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini İstanbul'da yaşayan 204 katılımcı oluşturmaktadır. Katılımcıların 180'i kadın ve 24'ü erkektir. Araştırma bulguları neticesinde çocukluk döneminde yaşanan travmaların flört şiddeti ile bir ilişkisi olduğu bulgusu elde edilmiştir. Ayrıca çocukluk döneminde travma yaşayan insanların flört ilişkisi içerisinde şiddet uygulayıcı ya da kurbanı olma ihtimalinin yüksek olduğu ifade edilerek tüm bunların yanı sıra çocukların yetiştirildikleri sosyal ortamın ve yetiştirilme tarzının da ilerideki ilişkileri etkileyeceği yönünde sonuç elde edilmiştir.

Palabıyık (2019) tarafından yetişkin bireylerle toplumsal cinsiyet algısına yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Ankara'da bulunan bir vakıf üniversitesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında eğitim gören 16 öğrencidir. Araştırma bulguları neticesinde; şiddete yönelik inanışlar geçerliliğini korumakta ve çeşitli şiddete neden olabildiği görülmüştür.

Yolcu (2019) tarafından üniversite öğrencileriyle flört şiddeti ve benlik saygısı ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini ise, Mersin Üniversitesi'nde eğitim gören ve Eğitim, Fen Edebiyat, Mühendislik, İİBF fakültelerinin kadın-erkek öğrenci sayıları birbirine yakın olan bölümlerinde öğrenim gören 1070 kadın, 282 erkek öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın

bulguları neticesinde; katılımcıların benlik saygıları arttıkça flört şiddetine yönelik olumlu tutumunda azaldığı görülmektedir.

Sarıhan (2019) tarafından üniversite öğrencileriyle cinsiyetin flört şiddetiyle ilişkisine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenim gören birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın bulguları incelendiğinde; cinsiyet bağlamında kadın öğrencilerin, erkek öğrencilere nazaran flört içerisinde şiddete ilişkin destekleyici düşüncelere daha fazla sahip oldukları ifade edilmiştir.

Süzer (2019) tarafından yetişkin bireylere sosyal onayın flört şiddetiyle ilişkine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesinde eğitim gören 636 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma bulguları neticesinde bireylerin sosyal onay ihtiyaçlarının azalması çeşitli şiddet türlerine yönelik tutumlarının daha az destekleyici olmasını sağladığını göstermektedir.

Aydın (2018) tarafından şiddet konulu bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın evreni evlilik birlikteliği içerisinde bulunmayan, flört ilişkisi yürüten bireylerdir. Araştırmanın örneklemini ise evlilik birlikteliği yürütmeyen en az 6 aydır flört ilişkisi yürüten 18- 35 yaş arası bireyler oluşturmaktadır. Araştırma bulguları neticesinde flört şiddeti içerisinde çeşitli şiddete maruz kalan bireylerin, ebeveynleri arasında şiddete şahit olanların, ebeveynleriyle ilişkisi olumsuz olanların, çocukluk dönemindeki travmalara şahit olma düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür

2.4.2.Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Taylor, et al. (2021) tarafından flört şiddeti konulu, ergenlerin yaşadığı flört şiddetine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırma da fenomenolojik deseni özümsevenek 396 ergen bireyle odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde ergen bireylerin cinsiyet değişkeninin flört şiddetini tanımlarken farklılık gösterdiği görülmektedir. Erkek katılımcılar daha çok şiddetin uygulayıcısı şeklinde duygularını ifade ederken, kadın katılımcılar şiddet mağduru şeklinde kendilerini ifade etmişlerdir. Ayrıca çalışma bulguları ergenler için önleme programlarının ve müdahalelerinin önemini vurgulamıştır.

Baker, et al. (2018) tarafından partnerler arasında psikolojik şiddet konulu çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini flört ilişkisi yürüten 120 üniversite öğrencisidir. Araştırma kapsamında partnerlerin öz kontrol düzeyinin

psikolojik şiddet ile ilişkisi incelenmiştir. Araştırma bulguları neticesinde öz kontrol düzeyinin artmasıyla birlikte psikolojik şiddet örneklerinin azaldığı ifade edilmiştir.

Gonzalez, et al. (2015) tarafından flört şiddeti konulu, ergenlerin yaşadığı flört şiddetine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 13 ve 21 yaş arasında en az bir kez flört ilişkisini deneyimlemiş 592 ergen bireyden oluşmaktadır. Araştırma bulguları neticesinde uyum sağlanamayan eş seçimin flört şiddeti ihtimalini arttırdığı ifade edilmiş, uygun olmayan partner tercihinin içinde yaşanan toplumun kurallarının nedeni sonucunda olduğu vurgulanmıştır. Partnerin uygun seçilememesi ergen bireylerin duygu kontrolü yapmasını daha zorlaştırarak flört şiddetine maruz kalma olasılığını artırmaktadır.

Dank, et al. (2014) tarafından LGBT'li bireyler ve flört şiddeti konulu araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 10 ayrı üniversitede öğrenim gören, flört ilişkisi deneyimi olan 5647 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada LGBT'li bireylerin çeşitli flört şiddeti mağduriyetinin yaygınlığı araştırılmıştır. Araştırma bulguları neticesinde LGBT'i gençlerin flört şiddetine maruz kalma düzeylerinin heteroseksüel gençlere göre nazaran daha fazla olduğu görülmüştür. Ayrıca trans ve kadın bireylerin flört şiddeti mağduriyeti konusunda daha riskli olduğu görülmüştür.

Austin, et al. (2002) tarafından flört şiddeti konulu bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 13-22 yaş arasında 521 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında lezbiyen, gey ve biseksüel katılımcılar arasında flört şiddeti yaygınlığıyla heteroseksüel katılımcıların flört şiddeti yaygınlığının benzerliği incelenmiştir ve benzer olduğu görülmüştür. Araştırma bulguları neticesinde biseksüel erkeklerin ilişkileri içinde mağdur olma durumunu lezbiyen ve gey kişilerden beş kat fazla; biseksüel kadınlardan ise dört kat fazla yaşadığı ifade edilmiştir. Araştırmada biseksüel olan kadınların cinsel şiddete maruz kalma durumunun heteroseksüel kadınlara nazaran daha fazla olduğu ifade edilmiştir.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacıda veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu teknikle araştırmacı yüzyüye görüşme tekniği ile çalışma kapsamında herhangi bir detayı gözden kaçırılmamak için yazılı not alma yöntemi ile verileri toplamıştır.

Görüşmede araştırmanın katılımcıları belirlenirken, kartopu örneklem yönteminden faydalanılmıştır. Kartopu örnekleminde bahsi geçen konuyla ilgili kim farklı kişilerin de öğrenilmesiyle başlar ve süreç ilerledikçe elde edilen kişiler kartopu şeklinde büyümeye devam eder (Başaran, 2017:6). Bu kapsamda bu araştırmada üniversite lisans öğrenimi gören öğrenciler ile yüzyüye görüşülerek çalışma hakkında bilgi verilmiş ve geçmiş flört ilişkilerinde şiddete maruz kalmış ve çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyen gençler çalışma kapsamına alınmıştır. Ulaşılan ve flört şiddetine maruz kalan bireylerin evlilik ve aileyi anlamlandırma biçimlerine ilişkin görüşleri de değerlendirilmiştir.

3.2. Etik Yaklaşım

Çalışma için öncelikle Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Başkanlığı tarafından onay alınmıştır (Etik kurul karar no: 2022-720).

3.3. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Samsun il merkezinde lisans eğitimi gören, flört şiddeti mağduru 31 öğrenci oluşturmuştur. Kadın katılımcılara K1, K2, K3.....K17 şeklinde kodlar erkek katılımcılara ise E1,E2,E3,.....E14 şeklinde kodlar verilmiştir. Çalışma Grubuna Ait Sosyo-Demografik Özellikler Tablo 1’ de görülmektedir.

Tablo 3.1. Çalışma grubuna ait sosyo-demografik özellikler

Değişkenler		N	%
Yaş	20	3	9.67
	21	6	19.35
	22	9	29.03
	23	6	19.35
	24	5	16.12
	26	2	6.45
Cinsiyet	Kadın	17	54.83
	Erkek	14	45.16
Sınıf	2.Sınıf	2	6.45
	3.Sınıf	8	25.8
	4.Sınıf	20	58.06
	5.Sınıf	1	3.2
Aile tipi	Çekirdek	28	90.32
	Geniş	2	6.25
	Parçalanmış	1	3.2
Algılanan Ekonomik Durum	Düşük	1	3.2
	Orta	28	90.32
	Yüksek	2	6.25
Şuanki İlişki durumu	Var	14	45.16
	Yok	17	54.83
Anne Eğitim düzeyi	İlkokul	16	51.61
	Ortaokul	7	22.58
	Lise	8	25.8
	Üniversite	0	0
Baba eğitim düzeyi	İlkokul	2	6.45
	Ortaokul	6	19.35
	Lise	13	41.93
	Üniversite	10	32.25

Tablo 3.1 incelendiğinde çalışma grubundaki katılımcıların 20-26 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Katılımcıların % 54.83'ünün (n=17) kadın, % 45.16'sının (n=14) erkek olduğu; %58.06'nın (n=18) 4. Sınıf, %3'nün (n=1) 5. Sınıf olduğu görülmektedir. Katılımcıların aile tipinin ise çoğunlukla çekirdek aile tipine sahip olduğu görülmektedir (%90). %6.25'nin (n=2), %3.2'sinin(1) parçalanmış aile yapısına sahip olduğu görülmektedir. Katılımcıların %90.32'nin (n=28) yüksek ekonomi gelir durumuna, %6.25'inin (n=2) yüksek ekonomik gelir durumuna, %3.2'sinin (n=1) düşük ekonomik gelir durumuna sahip olduğu görülmektedir. Katılımcıların %54.61'nin (n=17) görüşme yapıldığı esnada flört ilişkisi yürütmediği, %45.16'sının (n=14) görüşme yapıldığı esnada flört ilişkisi yürüttüğü görülmektedir. Katılımcıların %51.61'nin (n=16) anne eğitim durumunun ilkokul, %25.8'nin (n=8) lise, %22.58'nin (n=7) ortaokul olduğu görülmektedir.

Katılımcıların %41.93'nün (n=13) baba eğitim durumunun lise, %32.25'nin üniversite (n=10), %19.35'nin (n=6) ortaokul, %6.45'inin (n=2) ilkokul olduğu görülmektedir.

Çalışmada katılımcı olarak yer alan flört şiddeti mağduru yaşamış öğrenciler yaşları, sınıfları, cinsiyetleri, aile tipleri, algılanan ekonomik durumları, anne eğitim durumları, baba eğitim durumları, geçmişte flört ilişkisi yaşayıp yaşamadıkları, geçmişte yaşadıkları ilişkide flört şiddeti yaşayıp yaşamadıkları, hala bir ilişki yaşayıp yaşamadıkları, şuan yaşadıkları ilişkide hangi tür şiddete maruz kaldıkları sorulmuştur. Katılımcıların 17'si kadın öğrencilerden, 14'ü erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

Öğrencilerin çoğunun 22 yaşında olduğu görülmektedir. 26 yaşında yalnızca iki kişi bulunmaktadır. Bunun yanı öğrencilerin 20'si 4. Sınıfta öğrenim görmekteyken, 8'si 3. sınıf 2'si 2. Sınıfta ve yalnız 1 kişi 5. Sınıfta öğrenim görmektedir.

Öğrencilerin en fazla çekirdek aile tipine (n=28) sahip olduğu görülmüştür. Geniş aile yapısına sahip 2 öğrenci bulunmaktayken yalnızca 1 öğrencinin parçalanmış aile yapısına sahip olduğu görülmektedir. Öğrencilerin aile eğitim durumları incelendiğinde anne eğitim durumu ilkokul ve altı olan 16 öğrenci bulunmaktadır. Anne eğitim durumu ortaokul olan 8 öğrenci mevcutken, lise mezunu olan 7 öğrenci bulunmaktadır. Öğrencilerin baba eğitim durumları incelendiğinde ise lise mezunu ebeveyne sahip olan 13 öğrenci bulunmaktadır. Üniversite mezunu baba eğitim durumu olan 10 öğrenci varken, ortaokul mezunu olan 6, ilkokul mezunu olan 2 öğrenci bulunmaktadır. Dikkat çekici bulgu öğrencilerin baba eğitim durumu çoğunlukla üniversite (n=10) ve lise (n=13) iken, anne eğitim durumu ise çoğunlukla ilkokul mezunu olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin çoğunlukla (n=17) şuan bir ilişki içerisinde olmadığı görülmüştür. Halen bir ilişki içerisinde olan öğrenci sayısı ise 14'tür. Katılımcı öğrencilerin hepsi geçmişte bir flört ilişkisi yaşamış ve yaşadıkları ilişkide flört şiddeti mağduriyeti yaşamıştır. Şuan ilişki içerisinde bulunan 14 öğrencinin yalnızca 2'si hala flört ilişkisi içerisinde flört şiddeti mağduriyeti yaşamaktadır. Flört şiddeti mağduru 2 öğrenci de psikolojik flört şiddeti yaşadığını ifade etmiştir.

3.4. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Form ilgili literatür incelenerek araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Formda yer alan ifadelerin kolay anlaşılır olmasına özen gösterilmiştir. Hazırlanan görüşme formunun alanında 3 uzman tarafından değerlendirilmesi sağlanmış ve anlaşılığını test etmek için pilot çalışma yapılmıştır. Yarıyapılandırılmış görüşme formunda 8 kapalı uçlu, 18 açık uçlu soru yer almaktadır.

3.5. Verilerin Toplaması ve Analizi

Araştırma verileri gönüllülük esasına göre katılımcıların uygun oldukları gün ve saatte gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu katılımcılara yüzyüze görüşme tekniği ile uygulanmıştır. Ayrıca görüşmeler ses kaydının alınabileceği uygun ve sessiz bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Bir görüşme yaklaşık iki saat sürmüştür. Araştırmacılar, ses kaydının yanı sıra not alma tekniğini de kullanmıştır. Ses kayıtları araştırmacı tarafından dinlenerek yazılı hale getirilmiştir. Görüşmelerin ses kayıtları deşifre edilmiş ve katılımcıların cümlelerine bulguları kuvvetlendirmek için bulgular içerisinde yer verilmiştir. kullanılmıştır.

3.6. Verilerin Analizi

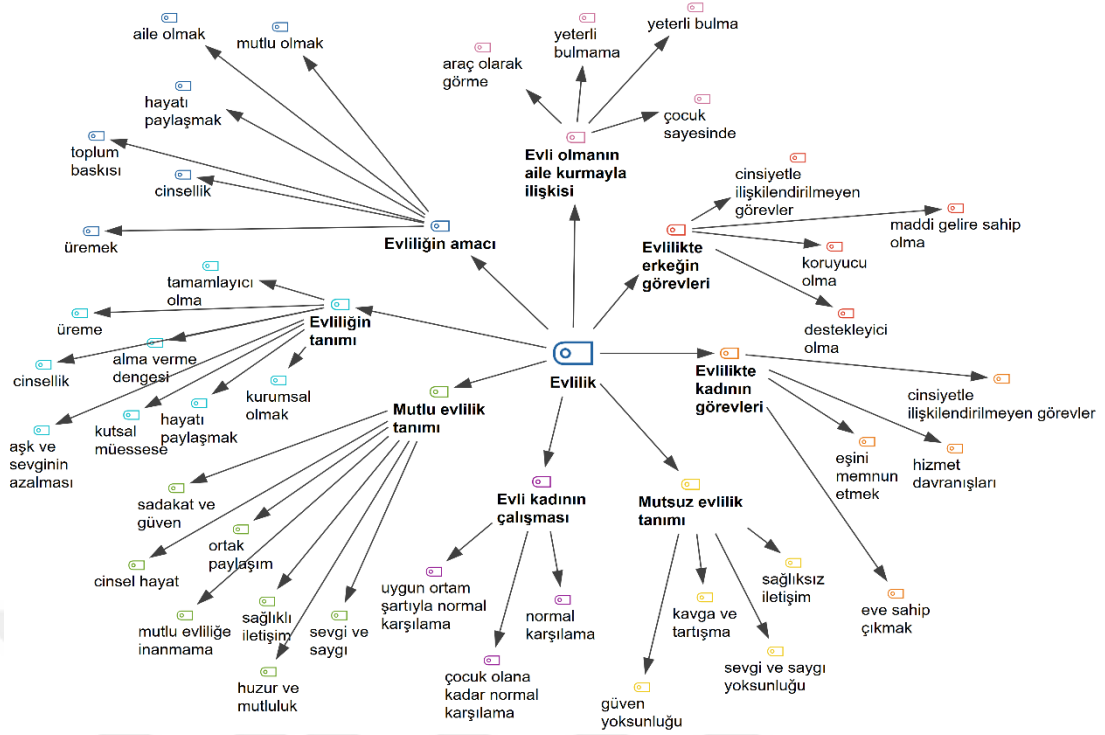
Verilerin analizinde tema ve alt temalar oluşturularak kodlanmıştır. Verilerin analizinde tümevarımsal bir yaklaşım benimsenmiştir. Veriler, tema ve kategoriler ile karşılaştırma yapılabilmesi için sayıya indirgenmiştir. Bu aşamada sistematik ve pratik bir analiz yapabilmek amacıyla yazılım kullanımı tercih edilmiştir. Kurulan hiyerarşik ilişkiler ile veriler sistematik ve hızlı bir şekilde kodlanmıştır.

Araştırmada verilerin analizi MAXQDA programı aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Dökümü gerçekleştirilen veriler önce aktarılmış ve sonrasında ilk kişiden başlanarak betimsel kodlama gerçekleştirilmiştir. Tüm görüşmeler kodlandıktan sonra benzer kodlar birleştirilerek kategori ve temalara ulaşılmıştır. Veri analizinin daha iyi anlaşılması adına görsel araçlardan faydalanılmıştır. hiyerarşik modellere bulgular bölümünde yer verilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde nitel verilerin analizi sonucu elde edilmiş bulgular sunulmuştur. Bu çalışmada flört şiddeti mağduru 17 kadın, 14 erkek üniversite öğrencisi ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilerek veriler elde edilmiştir. Verilerin analizi neticesinde “Evlilik”, “Aile” ve “Flört ilişkisi” temalarına ulaşılmıştır. Ardından temalara yönelik veriler açıklanmıştır.

Evlilik temasına ait kategoriler evliliğe yönelik bilgilerin yer aldığı kategorileri kapsamıştır. Araştırmanın ilk çerçevesinde flört şiddetinin evliliğe olan ilişkisi ele alınmıştır. Flört şiddetinin evliliğe fikri etkisine yönelik katılımcılara alternatif sorular ile beraber flört ilişkilerinde şiddet görmenin evliliğe yönelik bakış açısına etkisi, mutlu ve mutsuz evlilikler, evlilikte kadın ve erkeğin görevleri sorulmuştur. Evlilik teması altında yapılan analizlerde öncelikle mutlu evlilik tanımı, evli kadının çalışması, mutsuz evlilik tanımı, evlilikte kadının görevleri, evlilikte erkeğin görevleri, evli olmanın aile kurmayla ilişkisi ve evliliğin tanımı olmak üzere yedi kategori ortaya çıkmıştır. Evlilik temasına ait analizleri görebilmek için katılımcılara sorulan sorular çerçevesinde kategorilerin belirlediği gözlemlenmiştir. Evlilik temasına dair kod-alt kod modeli Şekil 4.1’de sunulmuştur. Her bir kategoriye ilişkin ayrıntılı analizler ise Şekil 1 çerçevesince sunulmuştur.

Şekil 4.1. Evlilik temasına dair kod-alt kod modeli

Evliliğin tanımı kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak evliliği nasıl tanımladıkları ve yorumladıklarına yöneliktir. Katılımcılar özellikle hayatı paylaşmak olarak evliliği tanımlamışlardır. Bu anlamda E4 evliliğin hayatı paylaşmak olduğuna yönelik görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Aile kurmak için ve sevdiğin insanla hayatı paylaşmak için evlenirsin. Ama her anlamda hayatı paylaşmaktan bahsediyorum.”* E4’ün görüşü incelendiğinde hayatı her anlamda partnerle paylaşmanın vurgulandığı görülmektedir. K6 ise evliliği şu şekilde tanımlamıştır: *“Evlilik bence tam anlamıyla alma-verme dengesi. Ev ve evlilik yaşantısındaki her şey dengede olmalı. İlgi, sevgi, sorumluluk vs. her şey. Bir taraf sürekli veren diğer taraf sürekli talep eden olduğunda mutlu olmayı imkansız görüyorum. İnsan bazen kendisine dahi ağır geliyor, tüm ömrünü yanında biriyle geçirebilmek zor ve ciddi özveri isteyen bir sorumluluk. Evlilik, ancak bütün bu hayata birlikte göğüs gerebileceğini düşündüğün, hayatı paylaşacağın ve bunu isteyecek kadar sevdiğin biriyle yürüyebileceğin bir yol.”* K6 bu söylemiyle yine alma verme dengesiyle nitelendirerek evliliğin hayatı paylaşmak olduğunu vurgulamıştır.

Mutlu evlilik tanımı kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak evliliği nasıl tanımladıkları ve mutlu evliliğin nasıl olması

gerektiğine yönelik yorumladıklarına yöneliktir. Katılımcılar özellikle saygı ve sevginin yer aldığı evlilikleri mutlu evlilik olarak vurgulamışlardır. K1'in bu alt kategoriye yönelik görüşleri şu şekildedir: *“Bence mutlu bir evlilikte başta sevgi olacak. Çünkü insan sevmediği hiçbir insana katlanamaz. Ondan sonra ikincisi anlayış çünkü aynı kandan bile olsan farklı düşüncelere ve bakış açısına sahip olabiliyorsun. Bu yüzden bence anlayış çok önemli. Çünkü sen kırmızıyı seviyorsan o siyahı da sevebilir ama anlayış göstermen gerekiyor ki onun da aynı şekilde sana anlayış göstermesi gerekiyor. Saygı da çok önemli mesela senin başın ağrıyor o gün gülmüyorsan o sana saygı duymalı. Hiçbir konuda zorunlu hissetmemen gerekiyor. Bir de ten uyumu da olmalı mutlu ilişkide. Çünkü ne kadar seversen sev bence ten uyumu olmazsa o kişiye dokunamazsın. Kısaca saydığım bu faktörler mutlu evlilikte olursa o evlilik mutlu evlilik olur.”* K1'in görüşü incelendiğinde saygı ve sevgi olmadan evliliği sürdürebileceğine yönelik inancının olmadığını görmek mümkündür. Ayrıca saygı sevgi yanında anlayışlı olmanın ve ten uyumu içerisinde partnerle ilişki kurmanın çok önemli olduğunu vurguladığı söylenebilmektedir. K8 ise mutlu evliliği şu şekilde açıklamıştır: *“Eşlerin birbirine güvendiği, saygı duyduğu, sevdiği, değer verdiği, anlayış gösterdiği, birbirlerine özgürlük alanı tanıdığı, fiziksel ve ekonomik şiddetin yer almadığı evlilikler mutlu bir evliliği tanımlamaktadır.”* K8'in görüşü incelendiğinde partnerler arasında saygı ve sevgiye dikkat çektiği görülmüş fakat fiziksel ve ekonomik şiddetin yer almadığı evlilikler vurgusu yaparak mutlu evlilik noktasındaki beklentiye düşürmesi hatta bu durumu bir lüks olarak görmesi dikkat çekmiştir. E7 ise *“Mutlu bir evlilikte saygı en ön planda olmalıdır. İş, arkadaş, çevre gibi faktörler eş ve evliliğe yansıtılmamalıdır. İki insan birbirine koşulsuz güvenmeli ve ilk onun desteğine koşmalıdır. Koşarsa mutlu bir evlilik olabilir. Mutlu bir evlilikte; karşılıklı sohbetler, maddiyatı önemsiz hediyeler ve kendisi çok istemese bile karşı tarafın mutluluğu için bir şeyler yapabilen ilişki mutlu evlilik olabilir.”* Şeklinde evliliği tanımlamıştır. E7'nin görüşü incelendiğinde saygının vurgusu ön plana çıktığı görülmektedir. K11 ise mutlu evliliğe yönelik düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Mutlu bir evliliğin en önemli anahtarının saygı olduğunu düşünüyorum. Saygının olduğu bir yerde sevgi yoksa bile onun da oluşabileceğini düşünüyorum hani zamanla. Hani sevgi tabii ki de çok önemli sevgi olmadan evlilik asla yapılamaz ama her şeyin temelinin mutlu bir evliliğin temelini tamamen saygıya dayandığını düşünüyorum.”* K11'in görüşü incelendiğinde yine saygı kavramına vurgu yaparak mutlu bir evliliğin olmazsa olmazı olduğuna ve

saygının bulunduğu sürece sevginin de o ortamda gelişebileceğine dikkat çekmiştir. Bunun yanı sıra katılımcılar evliliğin mutlu bir evlilik olarak adlandırılması için sadakat ve güven davranışlarının mevcut olması gerektiğini, ortak paylaşımlar yapılarak sağlıklı bir cinsel hayatın olması gerektiğini ve sağlıklı iletişim içerisinde huzurlu ve mutluluk barındıran yuva olması gerektiğini vurgulamışlardır.

Evli kadının çalışması kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak evli bir kadının çalışmasını nasıl değerlendirdikleridir. Katılımcıların çoğu (n=29) kadınların evlilik içerisinde olmalarının çalışmalarına engel olmayacağını ve bu durumu normal karşıladıklarını ifade etmişlerdir. Fakat bazı şartlarda uygun olabileceğini K19 şu şekilde ifade etmiştir: *“Evli kadının çalışması çocuğu olana kadar uygun. Ben şöyle düşünüyorum. Kendim için örnek vereyim çocuğum olana kadar çalışırım hem paramı biriktiririm hem eşimin eline bakmadan isteklerimi karşılamış olurum hem evime destek olurum. Ama çocuğum olduktan sonra ne kadar kendi annem ya da eşimin annesi olmuş da olsa biz bakarız deseler de bir çocuğun kendi ailesiyle büyümesi daha uygun oluyor. O yüzden çocuğum olduktan sonra değil de olana kadar çalışırım.”* K19’un görüşü incelendiğinde kadının çocuk sahibi olduktan sonra tüm sorumluluğun çocuk ekseninde olması gerektiğine vurgu yaptığı görülmektedir. E12 ise *“Uygun olup olmadığına karar vermek benim haddime değildir. Eşim çalışmak isterse çalışır, istemezse çalışmaz. Tek gelirle geçim sıkıntısı yaşıyorsak çalışmasını talep edebilirim.”* Şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir. E12’nin düşünceleri incelendiğinde bir erkek olarak evli kadının çalışmasına yönelik fikir hakkına dahi sahip olmadığını düşünerek, çalışmasının gayet normal olduğunu vurguladığı görülmektedir. K11 ise *“Gayet de uygun olur. Çünkü neden çalışmasın? Yani hayatını devam ettirmesi için kesinlikle hatta bir kadının kesinlikle çalışması gerektiğini düşünüyorum çünkü yani hep derler altın bilezik olacak senin için. Ekonomik özgürlüğüne ulaşman gerekiyor diye. O yüzden hatta evlilik için annem önümdeki engel iştir. Önce işe gireceksin sonra evleneceksin diye düşünüyor. Çünkü kimsenin ne kadar eşim de olsa kimse diye tanımlamam doğru olmaz ama ne olursa olsun başkasının eline bakmak istemem. Evet hayatımızı birleştireceğiz ama yine de kendi ekonomik özgürlüğümün olmasını çok isterim.”* Şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir. K11’in düşünceleri incelendiğinde kadınların her şartta ekonomik özgürlüğü olması gerektiğini vurgulamaktadır. Dikkat çekici nokta ise K11 ve K19’un kadın

katılımcılar olmasına rağmen evli kadının çalışması sorusuna ortak cevap vermemiş olmamalarıdır. K19 evli kadının çocuğu olana kadar çalışmasını vurgulayamış, K11 ise her şartta çalışabileceğini ifade etmiştir. Aynı şekilde E12 erkek katılımcı olmasına rağmen K19'un aksine çalışması gerektiğini vurgulamıştır. E3'ün bu yöndeki düşünceleri ise: *"Evet çalışabilir. Ne güzel evine o da destek oluyor. Lakin kendini çok yıpratın akşam evine ailesine zaman ayıramayacak şekilde aile bağlarına zarar verecekse farklı bir işte çalışmasını veya home office şeklinde çalışmasını daha çok isterim."* şeklindedir. E3'ün görüşü incelendiğinde E12'nin düşüncesini bazı şartlarda desteklediği görülmektedir. Dikkat çekici nokta ise evli kadının çalışmasına yönelik düşüncenin kadın ve erkekler tarafından farklı şekilde yorumlanabildiği gerçeğidir fakat katılımcıların geneline bakıldığında evli kadının çalışabileceği düşüncesi ağırlıktadır.

Evlilikte kadının rolleri kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak evlilik birlikteliği içerisinde kadının görevlerinin ne olduğuna yöneliktir. Katılımcılar çoğunlukla (n=20) cinsiyetle ilişkilendirilmeyen görevlerin olduğu ve anlık duruma göre değişebilen görevler olabileceğini vurgulamışlardır. Bu düşünceye yönelik görüşlerini K1 şu şekilde ifade etmiştir: *"Bence şöyle ya kadın erkek değil de genel olarak anlık görevler değişebilir. Mesela benim içimden gelirse ben yemek yaparım ama başka bir gün canım istemeyebilir. Yani bunu görevim olduğu için yapmam o an istediğim için sevdiğim için yapabilirim. Yani sırf kadın olduğum için bazı görevleri yapmam. İstersem ve anlık yapmam gerekirse yaparım. Genel olarak kadınlarda öyle yapmalı ya da erkekler fark etmiyor."* K1'in görüşü incelendiğinde ev içi rollerin cinsiyete yönelik değil duruma ve ana göre değişen roller olduğunu anlamak mümkündür. E7 ise *"Kadının birinci görevi eşinin ilk ve tek sırdaşı olmalıdır. Yanlış yapsa dahi ona yanlışını ilk o söylemelidir. Asla kendini aileyle karşılaştırmamasını istememelidir. Evin ekonomisinin her lirasından haberi olmalı ve eşine gereken desteği vermelidir. Kocasının sevdiği yemekleri yapmalıdır. Bu çok önemli. Eşinin ve kendisinin her zaman bekçisi olmalıdır. Gereksiz harcamadan kaçınan ilk o olmalıdır."* Şeklinde düşüncelerini ifade ederek kadının her zaman erkeğin eksikliğini kapatan ve destekleyen rolü olmasını vurgulamıştır. K16 ise *"Bana göre hiçbir erkek kadın kadar ince düşünceli olamaz o yüzden erkeğin yetemediği yerlerde de ona yetmeli ve eksikliği kapatan kişi olmalı kadın."* şeklinde düşüncelerini ifade etmiş, E7 ile benzer şekilde yine kadının

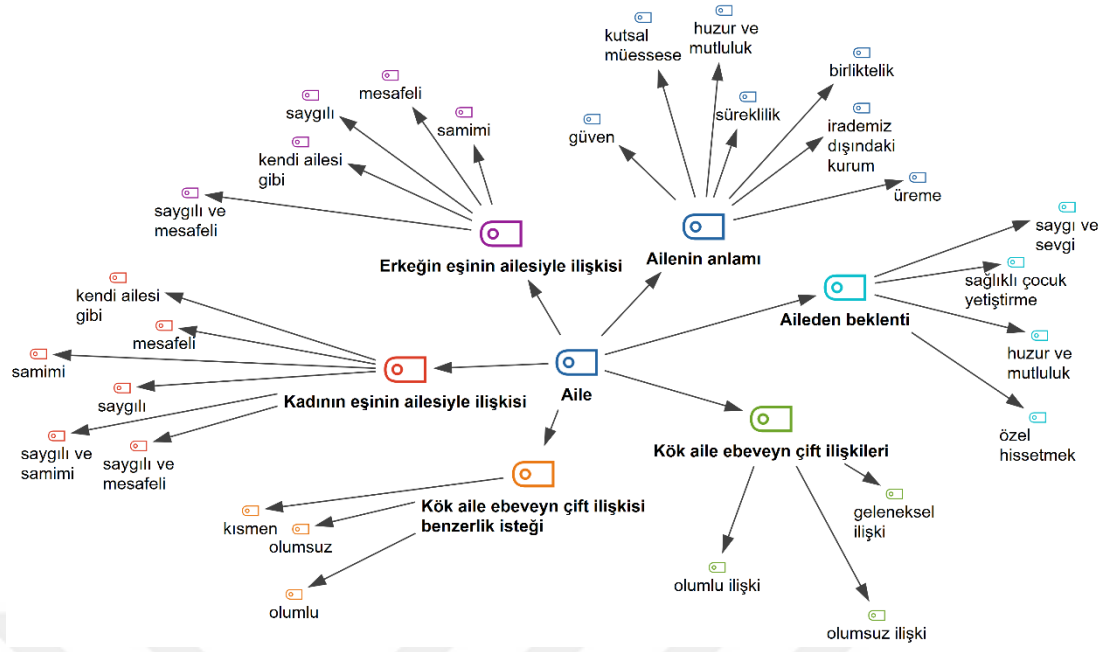
erkeğin eksikliğini kapatan bir rolü olması gerektiğini vurgulamıştır. E1 ise *“Ya görev olarak bir şey yok aslında herkes istediği gibi mesela o an için gelişen görevler paylaşılabilir. Kadın ya da erkek fark etmez ya. İlla o yemek yapacak o bunu yapacak gibi bir şey yok.”* Şeklinde düşüncelerini ifade etmiş, kadının ve erkeğin rollerinin anlık değişebileceğini vurgulayarak K16 ve E7’den farklı şekilde düşüncelerini dile getirmiştir. Katılımcıların çoğu ise E1 ile aynı düşüncede olup kadının evlilik içerisinde cinsiyetle ilişkilendirilmeyen görevler olabileceğini ifade ederken, katılımcıların bazıları ise E7 ve K16’nın düşüncelerine benzer şekilde yemek yapmak, temizlik yapmak gibi hizmet davranışlarının olması gerektiğini, eşinin memnun etmesi gerektiğini ve eve sahip çıkma rolünün üstlenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Evlilikte erkeğin rolleri kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak evlilik birlikteliği içerisinde erkeğin görevlerinin ne olduğuna yöneliktir. Katılımcılar yine orantılı olarak cinsiyetle ilişkilendirilmeyen görevler vurgulanmıştır. Dikkat çekici bir nokta ise evlilikte kadının rollerini cinsiyetle ilişkilendirilmeyen 20 katılımcı bulunmaktayken, evlilikte erkeğin görevlerini cinsiyetle ilişkilendirilmeyen 17 katılımcı bulunmaktadır. Ayrıca katılımcılar evli erkeklerin maddi gelire sahip olması gerektiğini, koruyucu ve destekleyici role de sahip olmalarını beklemektedirler. E7 erkeğin rollerine yönelik düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Erkek evine para getirmelidir. Karısına saygılı şekilde evini yönetmelidir ve korumalıdır erkek.”* E7’nin görüşü incelendiğinde evli bir erkeğin maddi gelire sahip olması gerektiği ve koruyucu rol üstlenmesi gerektiğinin vurgulandığı görülmektedir. E14 ise *“Evin geçimini sağlamak. Eve maddi hususlarda destek olmak.”* Şeklinde düşüncelerini ifade ederek E7 ile benzer şekilde erkeğin görevlerinin maddi geçim kaynağı sağlamak olduğunu vurgulamıştır. K4 ise *“Eşine ve eşinin ailesine gerekli saygıyı göstermelidir. Ev de huzurlu bir ortam olması için gerekli ortamın sağlanmasında eşine destek olmalıdır. Eşiyle veya evliliğiyle ilgili herhangi bir problemle karşılaştığında sakinliğini korumaya çalışıp eşiyle gerekli konuşmayı yapmalıdır. En az eşi kadar ev ekonomisine katkıda bulunmalıdır. Evdeki temizlik için görev dağılımını sağlamalı eşinden de destek alarak temiz bir ortam oluşturulmasını sağlamalıdır. Aynı şekilde mutfak içinde belli bir plan oluşturulmalı ve görev dağılımı yaparak eşinden de destek alarak geçimi sağlamalıdır. Eşi, çocukları ve kendi ailesi arasında dengeyi iyi*

kurmalıdır. Eşler birbirlerine verdikleri sözleri yerine getirmelidir.” şeklinde düşüncelerini ifade etmiş E7 ve E4’ün aksine yalnızca maddi gelire odaklanmamış ev içerisinde daha fazla iş bölümü olması gerektiğini vurgulamıştır.

Flört şiddetinin evliliğe fikri etkisine yönelik katılımcılara alternatif sorular ile beraber flört ilişkilerinde şiddet görmenin evliliğe yönelik bakış açısına etkisi, mutlu ve mutsuz evlilikler, evlilikte kadın ve erkeğin görevler sorulmuştur. Evlilik teması altında yapılan analizlerde öncelikle mutlu evlilik tanımı, evli kadının çalışması, mutsuz evlilik tanımı, evlilikte kadının görevleri, evlilikte erkeğin görevleri, evli olmanın aile kurmayla ilişkisi ve evliliğin tanımı olmak üzere yedi kategori ortaya çıkmıştır. Evlilik temasına ait analizleri görebilmek için katılımcılara sorulan sorular çerçevesinde kategorilerin belirlediği gözlemlenmiştir. Evlilik temasına dair kod-alt kod modeli Şekil 1’de sunulmuştur. Her bir kategoriye ilişkin ayrıntılı analizler ise Şekil 1 çerçevesince sunulmuştur.

Aile temasına ait kategoriler aileye yönelik bilgilerin yer aldığı kategorileri kapsamıştır. Araştırmanın ikinci çerçevesimnde flört şiddeti mağduru öğrencilerin aileye yönelik beklentileri ve algıları ele alınmıştır. Katılımcıların aileye yönelik düşünceleri aileden beklentileri, erkeğin ve kadının eşinin ailesiyle ilişkileri, kök aile ebeveyn ilişkilerine yönelik sorular sorulmuştur. Aile teması altında yapılan analizlerde öncelikle ailenin anlamı, aileden beklentiler, erkeğin ve kadının eşinin ailesiyle ilişkileri, kök aile ebeveyn ilişkisi ve bu ilişkiye yönelik benzerlik isteği olmak üzere beş kategori ortaya çıkmıştır. Aile temasına ait kod-alt kod modeli Şekil 2’de sunulmuştur. Her bir kategoriye ilişkin ayrıntılı analizler ise Şekil 2 çerçevesince sunulmuştur.

Şekil 4.2. Aile temasına dair kod-alt kod modeli

Ailenin anlamı tanımı kategorisinde katılımcılara bir dolaylı soru sorulmuştur. Soru ise aileden beklentilerine ve aileyi nasıl yorumladıklarına yöneliktir. Ailenin anlamı kategorisinde katılımcılar özellikle huzur ve mutluluk olarak aileyi anlamlandırmışlardır. K4 ailenin huzur ve mutluluk ifade ettiğini şu şekilde açıklamıştır: “Huzur, güven, mutluluk, çocuk sahibi olmak gibi ortak amaçlar doğrultusunda kadın ve erkeğin oluşturduğu bir ilişkidir. Benim için aile en kıymetli şeydir. Çünkü ailemizde sevdiğimiz insanlarla güven ve huzur içinde büyürüz belli bir yaşa kadar tüm ihtiyaçlarımızı onlar giderir. Her şeyi onlardan öğreniriz ve bizim için, evlatları için her zaman karşılıksız bir sevgi ve şefkat beslerler.” K4’ün görüşü incelendiğinde ailenin huzur ve mutluluk duygularıyla anlam bulabileceğini vurguladığı ve bu duygular için şefkat, sevgi gibi hislerin varlığıyla mümkün olabileceğine dikkat çekmiştir. E11 ise aileyi “Aileyi duyunca benim için ilk huzuru ifade ediyor. Bütün derdini tasarı hayatındaki her şeyi paylaştığın insan ne olursa olsun sığınacağın bir liman.” Şeklimde anlamlandırmış K4 ile benzer şekilde olumlu duyguların ağırlıklı olduğu paylaşıma duygusuna vurgu yapıldığı görülmektedir. K11 ise “Aile benim için çok güzel şeyler ifade ediyor. Çünkü ben geniş ailede büyüdüm. Yani hayatımız boyunca kötü günlerimizde oldu, güzel günlerimiz de oldu. Hani aşamayacağımızı düşündüğümüz çok problemlerimiz oldu ailecek. Sadece benim annemin babamın kendi kardeşlerimiz içinde değil. Dayımlar da olsun halamlar da olsun. Hani geniş aile büyüklerimiz de felan da oluyordu. Ama

bunları her zaman kimin desteği varsa ona destek olarak aştık. O yüzden bence çok güzel. Yani bütün güzellikler de bütün kötü şeyler de onlarla güzel diye düşünüyorum ben.” şeklinde düşüncelerini ifade etmiş, E11 ve K4’e benzer şekilde olumlu duygularla aileyi anlamlandırarak birlik beraberlik ve paylaşma duygusuna vurgu yapmıştır. K12 ise “Aile kendi seçimimiz dışında gerçekleşen bir kurumdur. Ve onları koşulsuz sevmemiz gerektiği bir kurumdur ama her insan bu seçim elinde olmadığı için şanslı olamaz.” şeklinde aileyi yorumlamış birçok katılımcının tersine olumsuz duygularla aileyi nitelendirdiği dikkat çekmiştir. Katılımcıların çoğu aileyi kutsal müessese, güven, birliktelik, süreklilik gibi olumlu ifadelerle tanımlarken 3 katılımcı üreme ve 1 katılımcı irademiz dışındaki kurum olarak ifade etmiştir.

Aileden beklenti kategorisinde katılımcılara bir dolaylı soru sorulmuştur. Soru ise aileden beklentilerine ve aileyi nasıl yorumladıklarına yöneliktir. Katılımcıların çoğu yine huzur ve mutluluk, saygı ve sevgi, özel hissetmek, sağlıklı çocuk yetiştirmek beklentilerinin olduklarını ifade etmişlerdir. E13 bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Bence insanın kişisel konforuna saygı duyulması. En büyük beklentim bu çünkü genelde buna dikkat edilmiyor.”* E13’ün düşünceleri incelendiğinde aile olgusundan en büyük beklentisinin saygı olduğu vurgulanmıştır. E13 ile paralel şekilde E2 aileden beklentisine yönelik düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Kendi görüşlerime saygı duyulmalı, bir de karşılıksız sevgi önemli. Ben kendi ailemden de bunu beklerim. Bir gün çocuklarım olduğunda da aynı şeyi yapmaya çalışırım.”* E13’ün görüşü incelendiğinde yine aileden en büyük beklentisinin saygı olduğu görülmektedir. K19 ise *“Yani şöyle saygı sevgi olan bir ailede büyüdüm ben açıkçası . Sadece ailede babamın daha kaktı kuralları vardı. Mesle bu katılığı istemem. Daha sevginin ifade edildiği bir aile olmasını isterim beklenti olarak.”* Şeklinde düşüncelerini ifade ederek yine saygı unsurunun olması gereken bir öge olduğunu vurgulamıştır.

Kadının eşinin ailesiyle ilişkisi kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru isise direkt olarak kadının eşinin ailesiyle ilişkisinin nasıl olmasına gerektiğine yöneliktir. Katılımcıların çoğu saygılı ve mesafeli şekilde kadının eşinin ailesiyle ilişkisi olması gerektiğini vurgulamıştır. K13 bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Saygı korunarak samımı olunması ama belli bir mesafesi de olmalı. Aileye saygısızlık kesinlikle olmamalı.”* K13’nın görüşü incelendiğinde kadının eşinin ailesine karşı muhakkak saygısını koruması gerektiğini vurgulamış

fakat samimiyetin belli bir sınırı olmasına dikkat çekerek mesafeli olmanın altını çizmiştir. E11 ise *“Şimdi bu soruyu ben çok önemserim. Ben ilişkilerimde bunu hep sorgularım. Evleneceğim eşimin ailemle nasıl olduğunu hep düşünürüm. Evlilik sadece kadın erkek arasında olmuyor aileler de önemli. Ben kadının ya da erkeğin aileleri birbirinden ayrı olarak görmemesi gerektiğini düşünmüyorum. Aynı görmeli kendi ailesi gibi.”* Şeklinde ifade ederek evlilik birlikteliğinin yalnızca çiftler arasında olamayacağını vurgulayarak partnerlerin birbirlerinin ailelerini kendi aileleri gibi görmeleri gerektiğini vurgulamıştır. E12 ise E11’in aksine düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Partnerlerin aileleriyle ilişkisi nispeten önemlidir. Ancak hiçbir zaman birbirleriyle ilişkilerinden önemli noktaya ulaşmamalıdır. Partnerler evlilik kurmak suretiyle kök aileden çıkarak kendi çekirdek ailesini kurmalıdır. Elbette karşılıklı saygı ve hoşgörü olmak zorundadır. Bunun dışında çok sıkı ilişki kurması gerekli değildir bence.”* E12’nin görüşü incelendiğinde partnerlerin evlilik birlikteliklerini sınırlarını gözeterek devam ettirmeleri gerektiğini vurgulayarak birbirlerinin aileleri ile saygılı fakat mesafeli ilişkileri olması gerektiğini ifade etmiştir. Kadının eşinin ailesiyle ilişkisi kategorisinde katılımcıların özellikle dikkat çektiği ve vurguladığı davranış şekli saygı olmaktadır. Katılımcıların çoğu samimi ya da mesafeli de olsa saygılı olmanın gerekliliğini vurgulamışlardır.

Erkeğin eşinin ailesiyle ilişkisi kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak erkeğin eşinin ailesiyle ilişkisinin nasıl olmasına gerektiğine yöneliktir. Kadının eşinin ilişkiyle nasıl olması gerektiğine yönelik sorulan soruya verilen benzer cevaplar verildiği görülmüştür. Katılımcılar yine çoğunlukla saygılı ve mesafeli olmak gerektiğini vurgulamışlardır. K17 bu çerçevede düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir: *“Erkek için de aynı şey geçerli. “Ona nasıl davranılıyorsa öyle olmalı. Hakkını yedirmemesi ama saygı çerçevesince eğer varsa sevgisini de göstermesi gerekir.”* K17’nin görüşü incelendiğinde eşlerin ailelerine yönelik tutumun cinsiyetle ilişkilendirmediğini vurgulayarak en önemli unsurun saygı olması gerektiğini ifade etmiştir. E6 ise *“Erkek için de kadın için de aynı şeyi düşünüyorum. “Ailenin bir Üyesiymiş gibi aynı soydan gibi olmalıdır.”* şeklinde görüşlerini ifade ederken samimiyeti vurgulayarak kendi ailesi gibi görmeleri gerektiğini ifade etmiştir. E8 ise E6’nın aksine *“Erkeğin aile meselelerine kendi ailesi karışmamalıdır. Saygı sevgi çerçevesini aşmamalı, onun dışında aile içi olaylar ailelere taşınmamalıdır. Bu yüzden mesafeli şekilde saygılı ve sevgili şekilde*

davranılabilir.” Şeklinde düşüncelerini ifade ederek ailelere karşı mesafeli olmaları gerektiği vurgulanarak saygılı ve samimi olabileceği aktarılmıştır. Saygılı olmak yine samimi ya da mesafeli de olursa vurgulanan bir davranış şekli olmuştur. E14 bu husustaki görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Biraz mesafeli olmalıdır. Saygılı olmalıdır ama çok samimi olmamalı bence.”* E14’in görüşleri incelendiğinde erkeğin eşinin ailesiyle ilişkisinin saygılı ve mesafeli olması gerektiğini ifade ettiği görülmektedir. Fakat dikkat çekici durum ise yine E14’ün kadının eşinin ailesiyle ilişkisinin nasıl olması gerektiğine yönelik yorumu saygılı ve samimi şeklindedir. Bu ifadeler E14’ün evlilik ilişkisi yürüten eşlerin birbirlerinin ailelerine yönelik ilişkilerini cinsiyetçi şekilde yorumladığı dikkat çekmektedir.

Kök aile ebeveyn çift ilişkileri kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak katılımcıların ebeveynlerinin birbirlerine yönelik tutumu, çift ilişkilerinin nasıl olduğuna yöneliktir. Katılımcılar özellikle geleneksel şekilde kök ailelerindeki ebeveynlerinin çift ilişkilerini yorumlamışlardır. K11 ebeveynlerinin çift ilişkisini şu şekilde yorumlamıştır: *“Kendi ailemde anne babamın ilişkilerinde çok şükür hani öyle şey değil yani böyle şiddetin olduğu bir aile değil benim annem ve babamın arasındaki ilişki ama istediğim bir ilişki de değil yani. Şey değil yani öyle annem ev hanımı, babam şoför. Annemin dışarıda çalışma hayatı oldu, kafe işletti, başka yerlerde de çalışma fırsatları oldu ama hani o geleneksel aile yapısındaki anne babaya daha yatkınlar. Hani babam daha öyle çok ince düşünceli bir insan değil ama annem bütün evin sorumluluklarını üstlenmiş. Hani hep deriz ya annemiz sadece anne değil baba da oluyor. Öyle bir anne baba ilişkim var. Hani birbirlerine öyle saygısızlıkları şeylikleri olmuyor tabii ki ama yine de yani onayladığım bir ilişki değil açıkçası.”* K11’ün görüşü incelendiğinde ailesinde ebeveynlerinin geleneksel rollere sahip oldukları ve bu çerçevede çift ilişkisi yürüttükleri için bu ilişkiyi onaylamadığı vurgulanmaktadır. Katılımcıların yalnızca 7’si olumlu ebeveyn çift ilişkisi olduğunu ifade etmiştir. E12 K11 ile orantılı şekilde düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Geleneksel ataerkil aile düzeni mevcut. Annem ev hanımı ya da ev işçisi. Temizlik, yemek vs. her türlü ev işini kendisi yapar. Birlikte yaşadığımız süreçte temizlik düzen gibi hususta rolüm mevcuttur ancak yemek işinde pek becerikli olmadığım için talep edilmez. Aileyi babam yönetir. Aterki ve din üzerine kurulmuş bir ailedir. Baskı vb. küçük şeyler küçüklüğümünden beri mevcuttur. Şuan pek olmasa da.”*K11’in düşünceleri incelendiğinde ebeveyn çift

ilişkilerini geleneksel şekilde nitelendirdiğini, cinsiyetçi bir görev dağılımına sahip olduklarını söyleyerek olumsuz şekildedikirlerini ifade etmiştir. Ebeveyn çift ilişkisini olumlu şekilde nitelendiren K17 ise düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Bence benim annem ve babamın ilişkisi çok güzel. Yani şöyle yeri gelmiş annem kadın olarak ezilmiş ama şimdi durumlarının eşit olduğunu düşünüyorum. Aterkil toplumda yaşadığımız için erkek ne derse olur anlayışı var ama şuan için öyle değil bence çok tatlılar yani.”* K30’un görüşleri incelendiğinde annesinin ezilmesine rağmen şuanda bu durumun devam etmemesi nedeniyle artık olumlu bir ilişki olduğunu ifade ederek annesinin ezilmemesini bir lutuf şeklinde yorumladığı dikkat çekmiştir.

Kök aile ebeveyn çift ilişkisi benzerliği kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak katılımcıların ebeveynlerinin çift ilişkilerine benzer çift ilişkisi kurmak isteyip istemediklerine yöneliktir. Katılımcılar özellikle ebeveynlerinin ilişkileri gibi bir ilişki yaşama fikrine olumsuz baktıklarını vurgulamışlardır. Bu duruma olumsuz baktığını ifade eden K11 düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“İstemem. Çünkü zaten en başta şöyle bir şey var. Ben evde iş paylaşımı isterim eşimle ama bizim evde öyle bir şey yok babam öyle yardımcı olmaz su içse bardağı bırakan insan bardağı mutfağa götürmeyen birisi. O yüzden öyle bir ilişki kurmak istemem. Öyle bir evlilik ilişkisi olsun istemem dediğim gibi. Hani her şey bana yardımcı olmasını isterim. Tabii babam hem şoför hem köyde işler yapıyor ama aynı şekilde annem de hep köy işleri hem ev işi yapıyor. Hani erkeğin evde kadının daha çok yardım etmesi gerektiğini düşünüyorum. Sonuçta kadın hem dışarıyı yapıyor hem evi yapıyor ama erkek sadece dışarıyı yapıyor. Evde ben bunu görmüyorum babamda. Hani ben daha erkeğin kadına tüm zorluklarında eşit şekilde destek olacak bir evlilik ilişkisi istiyorum.”* K11’in görüşleri incelendiğinde ebeveynlerinin ilişkisinde annesinin daha çok hizmet rolleri üstlendiğini, hem ev dışında hem evde çalışarak daha çok çabalayan taraf olduğunu ifade ederek bu şekilde bir ilişki istemediğini, daha eşit görev dağılımı olan bir ilişki istediğini vurgulamıştır. Dikkat çeken nokta ise çift ilişkisi konusunda yalnızca ev içi rollerden bahsetmesidir. E4 ise K11 ile paralel şekilde *“İstemem çünkü belki kuşak farkından belki başka sebeplerden bilemiyorum kendi evliliğimin daha farklı olmasını isterim. Çünkü benim düşünce yapımla ailemin düşünce yapısı bir değil.”* Diyerek kök ailesinin ebeveyn çift ilişkisine benzer çift ilişkisi kurmak istemediğini ifade etmiştir.

Katılımcıların 6'sı kök aile ebeveyn çift ilişkisi benzerlik isteğinin olumlu olduğunu, 5'i katılımcı ise kısmen benzerlik istediğini ifade etmiştir. E7 olumlu şekilde açıklamasını şu şekilde ifade etmiştir: *“İsterim. İkisi de birbirlerine karşı anlayışlılar. Sürekli birbirlerine karışmazlar. Önceliği her zaman karşı tarafa verirler. Maddi olarak birbirlerini zor duruma sokmazlar. Güzel bir evlilikleri var.”* E7'nin görüşü incelendiğinde kendi ebeveynlerine benzer çift ilişkisi yaşayabileceğini ifade ederek ebeveynlerinin çift ilişkilerinin anlayış,destek çerçevesinde olumlu olduğunu vurgulamıştır. E2'de yine E7'ye benzer şekilde düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“İsterim. Kavga ederlerdi. Ama isterim. Çünkü her evlilikte böyle şeyler olur ya. Çok romantik felan değillerdi. Belki o kısım eklenebilir benim için.”* E2'in görüşü incelendiğinde çiftler arasında kavgayı normal algıladığı dikkat çekmektedir. Yalnızca romantizm hususunda daha romantik bir ilişkisi olması açısından ebeveynlerinden farklı bir ilişkisi olabileceğini vurguladığı görülmektedir.

Flört İlişkisi temasına ait kategoriler partnerlerin flört ilişkisi içerisinde flört ilişkisi içerisinde evliliğe ve evlenilecek kişideki özelliklere yöşiddet görmenin evlilik fikrine etkisi, evlenilecek kişideki özelliklere yönelik bilgilerin yer aldığı kategorileri kapsamıştır. Araştırmanın son çerçevesimnde flört şiddeti mağduru öğrencilerin flört ilişkisi içerisinde şiddet görmelerinin evliliğe ve evlenecekleri partnerde aradıkları özelliklere yönelik beklentileri ve algıları ele alınmıştır. Flört ilişkisi teması altında evlilik kararını etkileyen faktörleri, evlilik öncesi yaşanan cinsel ilişkiye yönelik tutumu, evlenilecek kişideki özellikler, evlilik kararını etkileyen faktörler, toplumsal cinsiyet olmak üzere beş kategori ortaya çıkmıştır. yönelik hakkındaki görüşlere yer verilmiştir. Flört ilişkisi temasına ait kod-alt kod modeli Şekil 3'de sunulmuştur. Her bir kategoriye ilişkin ayrıntılı analizler ise Şekil 3 çerçevesince sunulmuştur.

olumsuzluklar olabilir ama evlilik her şeyi düzeltir gibi geliyor bana. Hep olumlu bir olay gibi.” E3’ün görüşü incelendiğinde flört şiddetine maruz kalmanın evlilik fikrine etkisi olmadığı, evlilik olgusunun genel anlamda olumlu şekilde algılandığı görülmektedir. K10, E3 ile paralel şekilde düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Beni çok etkilemedi açıkçası. Çok değil yani. O an kötü oluyorsun ama hani her evlilikte olur derler ya, o olaya benziyor.” K10’nun görüşü incelendiğinde flört şiddeti mapdruyetinin evlilik fikrini etkilemediği ve bu tarz olumsuz durumların evlilik içerisinde görülmesini normal karşıladığı dikkat çeken bir bulgu niteliğindedir. Dikkat çekici diğer bir bulgu ise katılımcıların çoğu evlenmek istediklerini ifade etmiş ve evlenme amaçlarını örneklemiştir. Flört süreci içerisinde şiddet görmeleri çoğu katılımcıyı o an içerisinde evlilik ve romantik ilişkisi için korkutmuş ve olumsuz bakmalarını etkilemiştir. Oysa olay üzerinden belli bir süre geçtikten sonra çoğu katılımcı evlenmek istediğini söylemiş ve nedenlerini ifade etmişlerdir.

Evlenme fikri ve nedenleri kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak evlenmeyi düşünüp düşünmedikleri ve bunun nedenlerine yöneliktir. Katılımcılar incelendiğinde 2 katılımcı haricinde hepsi evlenmek istediğini ifade etmiştir. Katılımcılar özellikle hayatı paylaşmak ve şuan hayatlarında olan partnerlerini sevmeleri nedeniyle evlenmek istediklerini ifade etmişlerdir. E5 bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Evet düşünüyorum yeni bir aile kurmak, hayatımda olan insanla beraber yaşayıp yaşlanmak, büyüüp, küçülme, ağlamak gülmek hayatımı paylaşmak için.”* E5’in görüşü incelendiğinde partneriyle birlikte evlilik düşüncesine olumlu baktığı, bunun en önemli nedeninin ise hayatı paylaşmak olduğunu vurguladığı görülmektedir. K19 ise bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Evet, çünkü seviyorum ve sevdiğim insanla sürekli bir arada olup hayatı paylaşmak istiyorum. Sıkıntım olduğumda yanımda olmasını, onunla konuşmayı göz göze gelip derdimi anlatmak istiyorum.”* K19’un görüşü incelendiğinde evlilik fikrine olumlu baktığını ve partnerine sevgi beslediği için hayatı ve duyguları paylaşmak istediğini vurgulamıştır. E12 ise *“Düşünüyorum. Partnerimle birbirimize oldukça kuvvetli bir sevgi bağıyla bağlı olduğumuzu ve birbirimize son derece saygılı olduğumuzu düşünüyorum. Kendisiyle birlikte yaşamayı istiyorum. Kendisinin benim için doğru kişi olduğunu düşünüyorum.”* Şeklinde görüşlerini ifade ederek partneriyle sağlıklı

bir ilişkisi olduğunu vurgulayarak, sevgi bağının varlığını vurgulayarak evlilik fikrine olumlu baktığını ifade etmiştir. Dikkat çekici bulgu Evlenme fikri ve nedenleri kategorisinde yalnızca 6 katılımcı olumsuz evlilik algısına sahip olduğunu ifade etmiştir. 2 katılımcı ise evlilik fikrine ekonomik nedenler, yaş gibi faktörlerden dolayı olumsuz bakmaktadır. Çoğunlukla katılımcılar flört şiddeti mağduriyeti yaşamalarına rağmen, mağduriyet yaşadıkları kriz anında evlilik fikrine olumsuz bakmış fakat zamanla tekrardan dini hassasiyet, partnerini sevmeye, olumlu evlilik algısı gibi nedenlerle evlilik kararları olumlu tarzda şekillenmiştir.

Evlenilecek kişideki özellikler kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt evlenilecek kişide katılımcıların hangi özelliklere sahip olmaları gerektiğine yöneliktir. Katılımcılar özellikle saygı ve sevgi, güven ve sadakat, ortak bakış açısı, sağlıklı iletişime dikkat çekmişlerdir. K3 bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Her şeyden önce saygı. Benliğime, isteklerime, tercihlerime, özel alanıma, her şeye saygı. Evlenmiş olmak medeni halimi değiştiriyor sadece, benliğimi kendisine teslim etmişim veya onun tapulu malı olmuşum gibi davranılmasını kabul etmem mümkün değil, dolayısıyla kişisel alanıma, özel hayatıma, bana saygı duyması zorunlu madde. Sonrasında bilinçli, sorumluluk sahibi, iletişime açık, sevgisini gösterebilen, sadık, güvenilir, eğlenceli ve uyumlu biri olmasını isterim.”* K3’ün görüşü incelendiğinde özellikle saygı kriterine dikkat çekerken sağlıklı iletişim, sadakat, güven, ortak bakış açısı, cinsel uyum, hizmet davranışları gibi nitelikleri evleneceği kişide tercih ettiği görülmektedir. E12 ise *“Sağlıklı iletişim kurma becerisi, dürüstlük, sadakat, anlayış, çağdaşlık ve saygı. Evlilik uzun bir maraton olup muhakkak veya kavgalar yaşanır. Önemli olan partnerine saygılı ve dürüst olmak, sağlıklı iletişim ile problemi çözebilmek bence. Partnerler birbirlerine anlayışlı olmalıdır. Özel alanlara müdahale edilmemelidir. Sadakat de bir ilişkinin olmazsa olmazıdır.”* Şeklinde görüşlerini ifade ederek evlenilecek kişide sağlıklı iletişim ve saygıya vurgu yaparak çeşitli olumlu duygulara dikkat çekmiştir. K15 ise *“Kafa yapımın eğlence anlayışıyla uyummalı. Sevgi, saygı seks, libido gibi konularda da sorun yaşamak istemem. Ayrıca uzun uzun sohbet edebileceğim biri olmalı.”* Şeklinde duygularını ifade ederek saygı, sevgi gibi unsurlar haricinde cinsel ve zihinsel uyuma da vurgu yaptığı görülmektedir.

Evlilik kararını etkileyen faktörler kategorisinde katılımcılara bir doğrudan soru sorulmuştur. Soru ise direkt olarak katılımcıların evlilik kararını etkileyen

faktörlere yöneliktir. Katılımcılar evlenecekleri partnerle ilişkilerinin saygı ve sevgi çerçevesinde olması gerektiğini, güven ve sadakat duygularını hissetmeleri gerektiğini ve aile yapılarının karşılıklı uyumlu olması gerektiğini, ortak bakış açısına sahip olmak gerektiğini ve özellikle kadın katılımcılar maddi geliri olması gerektiğini vurgulamışlardır. K5 evlenme kararı alırken dikkat edilen faktörlere yönelik düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Öncelikle dediğim gibi kişiyle alakalı kişisel özelliklerine bakarım. Saygılı mı, empati kurabiliyor mu, konuşabiliyor mu benimle, anlaşabilecek düzeyde mi, ben gerçekten o kişiyle sadece evlenmek için değil de onunla eğlenmek için de bir hayat yaşayacağım için, benimle kafamın estiğini yapabilecek biri mi? Buna bakarım ve en önemlisi bence ailesine bakarım. Benim ailemle onun ailesinin anlaşabileceğine bakarım. Çünkü yine çevremle alakalı bir şey bunun çok büyük sorunlar yarattığını biliyorum. O yüzden ailesine faktörler arasında olacaktır.”* K5’in görüşü incelendiğinde birliktelik kurma düşüncesinde dikkat edeceği faktörlerde özellikle saygılı olması gerektiği, hem bireysel hem ailesel olarak uyum sağlaması gerektiğine vurgu yaptığı görülmektedir. K17 ise *“Bir kere kesinlikle erkeğin de kadının da maddi özgürlüğü elinde olmalı. Parayla saadet olmaz ama ben evlilikte ekonomik zorluğun sorun olduğunu düşünüyorum. Maddiyat çok önemli. Bunun dışında da kesinlikle ailelerin anlaşabilmesi çok önemli. Çünkü her ne kadar yatak odanın içerisindeyken veya ayrı bir evde yaşıyorsan o evin içine girdiğinde kapıyı kapatıp herkesi dışarıda bırakıyorsan bile bence fiziki olarak dışarıda bırakıyorsun. Aklından kalbinden çıkaramadığın için. Bu etkenlerin de evliliği bir noktada etkilememesi için tabii bu ikili ilişkilerden birbirleriyle olan saygılarıyla sevgileriyle alakalı yansıtmamakta önemli bir şey ama her şeyi sineye çekmek de doğru bir şey olmadığı için bunlar çok önemli şeyler. Onun dışında tabii ki de karşılıklı sevgi saygı ama maddiyat da kesinlikle çok önemli bir şey.”* şeklinde duygularını ifade ederek maddiyat, aile uyumu, saygı ve sevgiye vurgu yaparak evlilik kararında göz önünde bulundurulacak faktörleri vurgulamıştır. E14 ise *“Saygılı olmalı, beni sevmeli ben de onu sevmeliyim. Ayrıca aileme de saygılı olması gerek. Bir de genel olarak ev işleri bilmesi lazım çünkü ben pek anlamıyorum.”* Şeklinde görüşlerini ifade ederek saygı, sevgi ile birlikte ailesine saygıyı ve hizmet kapsamındaki davranışlara vurgu yaptığı görülmektedir. Katılımcıların geneli ise saygı, sevgi, maddiyat, ailelerin uyumu şeklindeki faktörlere dikkat çektikleri görülmektedir.

Evlilik öncesi cinsel ilişkiye yönelik tutum kategorisinde katılımcılar özellikle birliktelik kuracakları partnerlerinin evlilik öncesinde deneyimlediği cinsel ilişkinin normal olduğunu ifade ederek kendileri için bir sorun olmayacağını vurgulamaktadır. K12 buna yönelik düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Birbirimizin hayatına girmeden önce yaşanan şeylerin önemi asla yoktur. Önemli olan sadakattir. Partnerimle birbirimizin hayatına girmeden öncesi birbirimizin geçmişi ve geçmiş özel alandır. Önemli olan şuan ve gelecektir. Dolayısıyla evlenirim.”* E12’nin görüşü incelendiğinde evlilik birlikteliğinden sonraki sadakatinin kendisi için yeterli olacağını, kendisiyle yaşağı ilişki öncesindeki hayatı için kendisine karşı partnerinin sorumlu hissetmemesi gerektiğini vurguladığı görülmektedir. E3 ise *“Cinsel ilişkinin bence ilk evlenilen kişiye özel olması gerektiğini düşünüyorum. Ve bu düşüncem üzerine hayatımı idame ettiriyorum.”* Şeklinde görüşlerini ifade ederek, cinsel deneyimin evlendiği kişiyle yaşanması gerektiğini vurgulayarak hassas davrandığını, bu nedenle istemediğini dile getirmiştir. K3 ise bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Bu ilişkiyi reşit olmayan ya da ilişkisi olan biriyle yaşamadığı müddetçe beni ilgilendirmez. Bu konuda kimsenin diğerini eleştirmeye veya yargılamaya hakkı olduğunu düşünmüyorum. Cinsellik kadının ‘namusunu’ belirleyen, kusur kabul edilen, insanların yaftalandığı bir tabu olmaktan bir an önce çıkmalı.”* K3’ün görüşü incelendiğinde evlilik öncesi cinsellik deneyimi sorusunun bir tabu niteliği taşıdığını vurgulayarak kendisi için sorun olmayacağını ifade etmiştir. K5 ise *“Bu soru aslında toplumsal cinsiyet kavramını daha çok göz önüne seriyor. Çünkü ben öyle düşünmesem de eminim ki çevremizdeki %90 insan bunun böyle olduğunu düşünüyor. Bir erkek birçok kişiyle cinsel ilişkiye girebilir problem olmuyor çünkü onda teorik olarak bozulan ya da bir şey olan herhangi bir şey olmadığı için onlara normalmiş gibi geliyor ama bir kadının cinsel ilişkide bulunması onun tamamen eskimiş gibi davranılmasına neden oluyor. Bu çok nefret ettiğim bir olaydır. Hoşuna gitmediğim bir olaydır. Doğru olduğunu düşünmediğim bir olaydır. Evlilik öncesinde cinsel ilişki yaşamış olmasının benim için çok bir önemi yok. Çünkü geçmişe takılı kalırsak gelecekle ilgili planlar yapamayacağımızı düşünüyorum. Onun yaşamış olduğu geçmiştir. Ne benim yaşamış olduğum ne onun yaşamış olduğu kimsenin umrunda olması gerektiğini düşünmüyorum. Bu kişinin kendi özgür kararıyla yapabileceği, seçebileceği bir karardır.”* şeklinde düşüncelerini ifade ederek evlilik öncesi cinsel ilişki deneyiminin toplum tarafından cinsiyetçi bir durumla yorumlandığına vurgu yaparak, bu durumdan şikayetçi olduğunu dile

getirmiş, herkesin bu hususta özgür olduğunu dile getirmiştir. 11 katılımcı ise evlilik öncesi cinsel ilişki deneyimini olumsuz değerlendirdiğini vurgulamıştır. K19 bu konudaki üdüşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Hayır, evlenmem. Çünkü ben kendime yapılmasını istemediğim şeyi başkasına da yapmam. Ve daha önce bir kızın hayalleriyle oynandıysa bu demek oluyor ki benimle de oynanabilir.”* K19’un görüşü incelendiğinde cinsel ilişki deneyimi yaşamayan bir kadının hayalleriyle oynamak olduğu şeklinde yorumladığı görölmektedir. Evlilik öncesi cinselliğe olan bakış açısının kadınlar tarafından deneyimlenmemesi gerektiğine yönelik algısı dikkat çeken bir bulgu niteliğindedir. Bu durumu olumsuz olarak nitelendiren diğer katılımcılar ise kendilerinin bu konuda hassas davrandıkları için aynı hassasiyeti karşılarındaki partnerlerinden de beklediklerini ifade etmişlerdir. Yalnızca 2 katılımcı ise şartlara göre olumlu ya da olumsuz bir tavır sergileyeceklerini ifade etmişlerdir.

Ailelerin evlilik öncesi cinsel ilişkiye yönelik tutumları kategorisinde katılımcılara dolaylı yoldan bir soru sorulmuştur. Soru evlilik öncesi cinsellik yaşamış biriyle evlenip evlenmeyeceklerine ve bu durum karşılarındaki ailelerinin tutumlarına yöneliktir. Katılımcılar özellikle ailelerinin bu durumu olumsuz değerlendireceklerini ifade etmişlerdir. 8 katılımcı olumlu değerlendireceklerini ifade ederken yine 8 katılımcı daha ailelerinin bu konuda herhangi bir bilgiye sahip olmamalarını gerektiğini vurgulamışlardır. E6 bu konudaki düşüncelerini *“Ailemi ilgilendirmez böyle şeyler.”* şeklinde ifade etmiştir. E10 ise E6 ile paralel şekilde düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Evet ailem için sorun olur fakat onları ilgilendirmedini düşünüyüm için bilgileri dahi olmaz.”*

Toplumsal cinsiyet kavramı kategorisinde katılımcılara doğrudan bir soru sorulmuştur. Soru ise toplumsal cinsiyet kavramını duyup duymadıkları ve katılımcılar için toplumsal cinsiyetin ne anlama geldiğinde yöneliktir. Katılımcılar çoğunlukla toplumsal cinsiyet kavramını duyduklarını, kadın ve erkeğe toplum tarafından yüklenen roller şeklinde yorumlamışlardır. K11 bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Duydum. Toplumsal cinsiyet kavramı bence toplumun kadın ve erkeğe yüklediği bazı sorumluluklar var. Bu roller var. Yani kadın mesela toplumun gözümde yemeğini yapmalı, eşini geldiğinde onu memnun etmeli, çocuklarına bakmalı, ütiyü yapmalı, çamaşırı yıkamalı, erkeği ise daha çok dışarıya yani maddi boyutu ekonomiyi o idare edecek diye düşünüyor toplumsal cinsiyet*

kavramlarımız. Bunlar benim için çok bir şey ifade etmiyor açıkçası. K3 ise “Bu ülkede maalesef ki her birey -ki özellikle kadınlar- toplumsal cinsiyet eşitsizliğine maruz kalıyor. Bireylere daha anne karnından itibaren cinsiyet partileriyle, cinsiyetlerine göre seçilen renklerle, oyuncak seçimini bile cinsiyete göre yapmalarıyla, cinsiyetlerine göre kullanılan hitaplarla, çocuk yaştan itibaren yüklenen görev ve beceri dayatmalarıyla bu ülkede her yanımız bununla çevrili. Erkeklerin araba kullanmak, güç gerektiren işleri yapmak, para kazanmak, sözüm ona kadınlarını korumak gibi görevleri var iken kadınların da iyi yemek yapmak, temizlik yapmak, kim olduğu fark etmeksizin erkeklere hizmet etmek, evi çekip çevirmek çocuk büyütmek gibi görevleri olduğu dayatılıyor. Küçük çocuklara bile, kardeşi olduğu için değil erkek olduğu için ağabey olduğu için kız kardeşini koruması gerektiği, ‘sahip çıkması’ gerektiği söyleniyor. Kadınlar her zaman bir erkeğin himayesinde olmak, herkese koşulsuz şartsız hizmet etmek, bir erkek tarafından korunmak ve yönlendirmesine boyun eğmek zorundaymış gibi baba-ağabey-eş hatta uzak akraba veya komşular tarafından bile baskıya ve müdahaleye maruz bırakılıyor. Akabinde baskıcı, anlayışsız, kadını köle gibi kullanan, hor gören, sevgisiz, eşitlikten ve gelişmişlikten nasibini almamış gerici bir toplum yetişiyor. İnsanlara bin yıllardır bunlar öğretiliyor, artık bu yüzyılda ivedilikle son bulmasını diliyorum” şeklinde görüşlerini ifade ederek K11 ile pararel şekilde toplumsal cinsiyet kavramını daha önce duyduğunu, kadın ve erkeğe yüklenen toplumsal roller olduğunu ve bu durumdan yakındığını dile getirmiştir. 8 katılımcı ise toplumsal cinsiyet kavramını hiç duymadığını ve kendisi için bir anlam ifade etmediğini vurgulamıştır. E10 bu konudaki düşüncelerini “Hiç duymadım, bir anlam ifade etmiyor benim için” şeklinde yorumlamıştır. K10 ise yine aynı doğrultuda “Hayır duymadım. Pek bir anlam ifade etmiyor benim için.” Şeklinde yorumlamıştır. Diğer katılımcılar ise toplumsal cinsiyeti kadın ve erkek eşitliği şeklinde yorumlamıştır. K19 bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Evet duydum. Toplumsal cinsiyet demek benim anladığım kadın erkek eşitliği demek. Şöyle diyim kadında erkekte toplumda aynı haklara sahip olması demek. Erkek çalışıp o işi bu işi yaparsa kadın da yapabilir. Kadın yapamaz edemez diye bir şey olmaması gerek.” E14 ise “Duydum ama anlamını bilmiyorum tam olarak. Hak bakımında kadın ve erkek eşitliğini ifade ediyor biraz.” Şeklinde yorumlamıştır.

5.TARTIŞMA

Bu çalışmanın amacı flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evlilik ve aileyi anlamlandırma biçimlerini anlamaya ve açıklamaya çalışmaktır. Bu kapsamda, araştırmanın bulguları araştırma sorularına göre tartışılmıştır.

5.1. Araştırma sorusu: Flört sürecinde şiddet görmeyen evliliğe olan bakış açınızı nasıl etkiledi?

Araştırmada flört şiddetinin evlilik olgusuna yönelik etkisini inceleyebilmek için katılımcıların geçmişte yaşadıkları flört ilişkileri içerisinde şiddet görme durumlarının kendilerine etkisi, mağduriyetin katılımcıların evlilik fikrine etkisi, flört şiddetini tanımlama ifadeleri ve bu konudaki deneyimleri incelenmiştir. Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti mağduriyeti yaşamış olmalarının evlilik olgusuna yönelik etkisini incelemek amacıyla ilk olarak flört şiddeti mağduriyeti yaşamayan evlilik fikrini nasıl etkilediklerine yönelik ifadeleri değerlendirilmiştir. Flört ilişkisi teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcılar flört şiddeti mağduriyetlerinin çoğunlukla kendilerini olumsuz etkilediklerini ve bu olumsuzluğun evlilik fikri için de geçerli olduğu görülmüştür. Az da olsa herhangi bir şekilde etkilenmediklerini ifade eden katılımcılar, flört ilişkisi içerisinde şiddeti normal karşıladıklarını ifade etmiş, yaşadıkları durumu şiddet olarak görmemeleri dikkat çekmiştir. Fakat çoğunlukla flört ilişkisi içerisinde flört şiddeti yaşayan katılımcıların, yaşadıkları mağduriyetin şiddet olduğunun farkında oldukları görülmektedir. Katılımcıların çoğu psikolojik şiddete maruz kaldıklarını ifade etmişlerdir. Bu bulgu literatürdeki bir araştırmayla benzerlik göstermektedir. Akdeniz (2022) tarafından 18-25 yaş aralığında lisans ya da yüksek lisans eğitim düzeyinde olan öğrencilerle, öğrencilerin hangi flört şiddetine daha çok maruz kaldıklarına yönelik gerçekleştirilen çalışmada, öğrencilerin en çok psikolojik şiddet türüne maruz kaldıkları sonucuna ulaşıldığı ifade etmiştir (Akdeniz, 2022: 133). Yine farklı çalışmada flört şiddetinin türünü anlamak için anket sonuçlarına bakıldığında çoğunlukla flört şiddetinin türünün psikolojik şiddet olduğu ifade edilmiştir (Kırlılar, 2021: 52).

Başta psikolojik olmak üzere çeşitli flört şiddetine maruz kalan gençlerin literatürdeki bir çalışma da flört şiddeti esnasında ve sonrasında kaygı, olumsuz benlik algısı gibi olumsuz duyguları çok fazla hissetmekte oldukları ifade edilmiştir.

Dolayısıyla yeni bir ilişki yaşama fikri bireyler için aynı olumsuz duyguları yaşama ihtimalinden dolayı olumsuz değerlendirilmeye başlamıştır (Subaşı ve Akın, 2003: 46). Bu araştırma bu çalışmanın bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Fakat bu çalışmada dikkat çekici bulgu ise katılımcıların evliliğe olan olumsuz algılarının zamanla azaldıkları ve olumsuz algının flört ilişkileri bitimindeki zaman diliminde geçerli olduğu görülmüştür. Dolayısıyla katılımcıların flört şiddeti mağduriyeti öncesi ve sonrasında yine evliliğe dair olumlu algılarının devam ettiği görülmektedir. Bu durum kadın ve erkek katılımcılar için de gereklidir. Literatürdeki bir çalışma bu bulguyu destekler niteliktedir. Baş ve Cengiz (2018) tarafından KTÜ’de öğrenim gören son sınıf öğrencileriyle yapılan çalışmada flört şiddetine uğrayan öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına olumlu baktıkları ifade edilmiştir (Baş ve Cengiz, 2018: 20). Fakat literatürde flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin flört şiddeti mağduriyeti sonrasında evliliğe yönelik düşüncelerine dair veriye rastlanmamaktadır. Çalışma bu yönüyle literatüre katkı sağlayacak niteliktedir. Ayrıca bu çalışmada flört şiddeti mağduriyeti yaşamış öğrencilerinin çoğunun 24 yaş ve altı olduğu görülmüştür. Bu bulgu literatürdeki bir çalışmayı destekler niteliktedir. Aslan ve arkadaşlarının (2008) hemşirelik lisans öğrenimi gören öğrencilerle yaptığı çalışmada flört şiddetine yönelik çalışmasında 24 yaşından büyük yetişkinlerin 24 yaşından küçük olan yetişkinlere nazaran daha fazla flört şiddeti mağduriyeti yaşadığı ifade edilmiştir (Aslan, 2008: 82). Çalışma bulgularının literatürleri benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Katılımcıların yaşadıkları flört şiddeti mağduriyetlerinin tanımlarında ortaya çıkan olumsuz deneyimler, katılımcıların olumsuz deneyimlerle şiddeti tanımlaması sonucu ortaya çıkmıştır. Katılımcılar flört ilişkileri içerisinde şiddeti tanımlarken, kendilerinde olumsuz duygular oluşturmasıyla değerlendirmişlerdir. Literatürde flört şiddeti olarak tanımlanan “kısıtlamak” gibi muameleler, katılımcılar tarafından kendilerinde rahatsızlık oluşturması durumunda flört şiddeti olarak değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmenin nedeninin Türk kültürü içerisinde bulunan koruyucu muamelelerin sevgi şeklinde görülmesiyle ilişkili olduğu düşünülmüştür. Bahsedilen kısıtlama vb. davranışları aşk şeklinde yorumlayan katılımcıların yaşamlarında ciddi değişimlere neden olmadığı takdirde, katılımcıların geri dönütleriyle flört şiddeti şeklinde yorumlanmadığı dikkat çekmiştir.

Özetle, “*Flört sürecinde şiddet görmeniz evliliğe olan bakış açınızı nasıl etkiledi?*” sorusu çerçevesince katılımcıların evliliğe olan bakışının olumsuz etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç çerçevesince flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin yeni bir evlilik ve aile kurma fikrine olumsuz baktığı tahmin edilmektedir.

5.2. Araştırma sorusu: Evlilik sizin için ne anlam ifade etmektedir?

Araştırmada flört şiddeti yaşayan üniversite öğrencilerinin evliliği nasıl anlamlandırdıklarını inceleyebilmek için üniversite öğrencilerinin evliliğe yönelik düşüncelerinin nasıl olduğu incelenmiştir. Evlilik teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, daha önce flört şiddeti yaşamış üniversite öğrencilerinin kadın erkek fark etmeksizin evliliği “hayatı paylaşmak, tamamlayıcı olmak, alma verme dengesi” şeklinde çoğunlukla olumlu niteliklerle açıkladığı görülmüştür. Az da olsa aşk ve sevginin azalması, cinsellik gibi tanımlamalar yapıldığı da görülmüştür. Literatür de flört şiddetine yönelik yapılan bir araştırma da ise flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evlilik tanımlamaları alınmıştır. Sonuçlara bakıldığında erkek öğrenciler evliliği daha çok düzenli hayat, sorumluluk gibi kavramlarla nitelendirilirken; kadın öğrenciler hayatı paylaşmak, sevgi vb. kavramlarla nitelendirmiştir (Baş ve Cengiz, 2018: 19). Katılımcılar flört ilişkileri içerisinde şiddeti mağduriyeti yaşamalarına rağmen yine romantik bir ilişki yaşanan evlilik olgusunu genellikle olumlu duygularla nitelendirmişlerdir. Bu dikkat çekici bulgunun nedeninin Türk kültürü içerisinde aile ve evlilik kurumunun kutsal ve değerli olarak nitelendirilmesiyle ilişkili olduğu düşünülmüştür. Bu düşüncüyü destekler nitelikte alanyazında gençlerin toplum baskısı, kurumsal olma gibi nedenlerle evliliği olumlu karşıladıkları ifade edilmiştir (Baş ve Cengiz, 2018: 19). Bu çalışma bulgularını kısmen destekleyen genç yetişkinlerin evlilik ve aileye yönelik algılarını inceleyen bir çalışmada, 931 üniversite öğrencisiyle araştırma gerçekleştirilmiştir. Gençlerin büyük çoğunluğunun (%87.9) evlenmeyi düşündüğü sonucuna ulaşılmıştır ve kadın ile erkek öğrenciler arasında evlilik ve aile yaşamına ilişkin düşüncelerinde farklılık olduğu ifade edilmiştir. Kadın öğrenciler aile ve evlilik hayatına daha çok geleneksel baktığı, toplumsal cinsiyet algılarından etkilendikleri sonucu ifade edilmiştir (Bener ve Günay, 2013: 12). Çalışma bulgularının literatürdeki çalışmalarla benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Özetle “*Evlilik sizin için ne anlam ifade etmektedir?*” sorusu çerçevesince katılımcıların evlilik kavramına olan bakışının olumlu olduğu görülmektedir. Kadın ve erkek katılımcıların evliliğe yönelik düşüncelerinde farklılık görülmemektedir. Katılımcıların flört şiddeti mağduriyeti yaşamalarına rağmen evlilik olgusuna olumlu bakmaları şaşırtıcı bir sonuç olmuştur. Bu sonuç çerçevesince flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin genel anlamda evlilik olgusunu olumlu algıladıkları, flört şiddeti mağduriyeti esnasında belli bir süre evlilik ve aile kurma fikrine olumsuz bakacakları fakat belli bir süre sonra tekrardan evlilik ve aile kurma fikrine olumlu yaklaşacakları tahmin edilmektedir.

5.3. Araştırma sorusu: Mutlu bir evlilik sizin için ne anlam ifade etmektedir?

Araştırmada flört şiddeti yaşayan üniversite öğrencilerinin mutlu evliliği nasıl anlamlandırdıklarını inceleyebilmek için mutlu evliliğe yönelik düşüncelerinin ne olduğu incelenmiştir. Evlilik teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, daha önce flört şiddeti yaşamış üniversite öğrencilerinin mutlu evliliği “sağlıklı iletişim, sadakat ve güven, çocuk sahibi olmak, ortak paylaşım” şeklinde çoğunlukla olumlu niteliklerle açıkladığı görülmüştür. Az da olsa mutlu evliliğe inanmama gibi tanımlamalar yapıldığı da görülmüştür. Bu bulguyu destekler nitelikte literatürde bir araştırmada ise flört şiddeti mağduru üniversite öğrencileri mutlu evliliği “hayatı paylaşmak, birliktelik kurmak” şeklinde ifade etmiştir. Bazı katılımcılar ise “çocuk yapmak için araç, huzur” şeklinde de ifade etmiştir (Baş ve Cengiz, 2018: 21). Yine farklı bir araştırma da gençlere evlilik ve aileden beklentileri sorulmuştur. Katılımcıların çoğunlukla ebeveyn olmak, birliktelik kurmak şeklinde beklentilerini ifade ettikleri görülmüştür (Ekşi, 2005: 8). Yine farklı bir araştırma da bu bulguları destekler nitelikte bir bulgu olduğu görülmektedir. Baş (2021) tarafından yürütülen çalışma da genç yetişkinlerin mutlu evlilikten çocuk sahibi olmak, bir aile düzeni oluşturmak soyun devam etmesi şeklinde isteklerini ifade etmişlerdir (Baş, 2021: 836). Çalışma bulgular genel anlamda literatürdeki çalışmalarla benzerlik göstermektedir.

Özetle, “*Mutlu bir evlilik sizin için ne anlam ifade etmektedir?*” sorusu çerçevesince katılımcıların mutlu evliliği saygı ve sevginin var olduğu, hayatın paylaşıldığı, çocuk sahibi olunan evlilik olarak algılandığı görülmüştür. Bu sonuç çerçevesince flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin mutlu evliliği sağlıklı

ilişki özelliklerinde bulunan niteliklerle açıklamaları, mutlu evlilik içerisinde toksik davranışlardan ziyade sağlıklı davranış ve tutumlar olması gerektiğini düşündükleri tahmin edilmektedir.

5.4. Araştırma sorusu: Mutsuz bir evlilik sizin için ne anlam ifade etmektedir?

Araştırmada flört şiddeti yaşayan üniversite öğrencilerinin mutsuz evliliği nasıl anlamlandırdıklarını inceleyebilmek için mutsuz evliliğe yönelik düşüncelerinin ne olduğu incelenmiştir. Evlilik teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, daha önce flört şiddeti yaşamış üniversite öğrencilerinin mutsuz evliliği “sağlıksız iletişim, sevgi ve saygı yoksunluğu, kavga ve tartışma, güven yoksunluğu” şeklinde çoğunlukla olumsuz niteliklerle açıkladığı görülmüştür. Literatürde bu bulguyu destekleyen Ayhan (2020) tarafından yetişkin bireylerle toplumsal cinsiyete yönelik yapılan çalışmada, şiddete ya da flört şiddetine karşı normallik algısının olması beraberinde şiddet olaylarının fazla olmasını getirmekte olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Geleneksel ve ataerkil toplumlarda erkeğin kadına yönelik şiddeti normal karşılanmaktadır. Bu durum şiddeti normalleştirmekle beraber bu noktada mağduriyet riskini de artırmakta olduğu ifade edilmektedir (Ayhan, 2020: 37). Farklı bir araştırma da ise üniversite öğrencileriyle çalışma yapılmıştır. Çalışmada öğrencilerin mutsuz evlilik özellikleri açıklanmış, çatışma, cinsellik farklılıkları ve iletişim problemlerinin mutsuz ilişkilerde olacağı ifade edilmiştir (Avcı, 2014: 36). Çalışma bulgularının literatürdeki bulgularla benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Özetle, “*Mutsuz bir evlilik sizin için ne anlam ifade etmektedir?*” sorusu çerçevesince katılımcıların mutsuz evliliği saygı ve sevginin var olmadığı, hayatın ortak paylaşılmadığı evlilik olarak algılandığı görülmüştür. Bu sonuç çerçevesince flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin mutsuz evliliği sağlıksız ilişki özelliklerinde bulunan niteliklerle açıklamaları, mutsuz evlilik içerisinde toksik davranışlarının var olduğu farkındalığı içerisinde oldukları tahmin edilmektedir.

5.5. Araştırma sorusu: Evlilikte içerisinde kadının görevlerinden bahseder misiniz?

Araştırmada flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evlilik birlikteliği içerisinde kadının görevlerini nasıl yorumladıklarını inceleyebilmek için katılımcıların evlilik birlikteliği içerisinde rol ve görev dağılımlarına yönelik görüşleri değerlendirilmiştir. Evlilik teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcılar ev içerisinde kadın erkek fark etmeksizin çoğunlukla rol ve dağılımların eşit dağılması gerektiğini, rol ve görevlerin olay ve ana göre değişebileceğini, kadın ve erkek şeklinde rollerin isimlendirilmemesi gerektiğini vurgulamışlardır. Az da olsa bazı katılımcılar kadının görevlerine hizmet eksenli çerçevesince “yemek yapmak, temizlik yapmak, eşinin eksikliğini kapatmak” vb. şeklinde yanıt vermiştir. Kadının hizmet ekseninde görevleri olması gerektiğini düşünen kadın ve erkek katılımcılar bulunmaktadır. Bu görüşün nedeninin Türk kültürü içerisinde “yuvayı dış kuş yapar” düşüncesinin bir etkisi olduğu düşünülmektedir. Literatür de bu düşüncüyü destekler şekilde üniversite öğrencilerinin kadın ya da erkek fark etmeksizin daha çok geleneksel bakış açısında sahip oldukları görülmektedir (Baş ve Cengiz, 2018: 22) Dikkat çekici durum ise örnekteki cinsiyetçi bakış açısının yalnızca erkekler tarafından değil kadınlar tarafından da sahip olunmasıdır. Bu durumun nedenin düşük benlik saygısı ile alakalı olduğu düşünülmektedir. Bu tahmini destekleyen Yolcu (2019) tarafından üniversite öğrencileriyle flört şiddeti ve benlik saygısı ilişkine yönelik yapılan çalışma da, katılımcıların benlik saygıları arttıkça flört şiddetine yönelik olumlu tutumunda azaldığı görülmüştür (Yolcu, 2019: 51). Genel anlamda bu çalışmanın bulguları literatürle kısmen benzerlik göstermektedir.

Özetle, “Evlilikte içerisinde kadının görevlerinden bahseder misiniz?” sorusu çerçevesince katılımcıların evlilik içerisinde cinsiyetçi rollere sahip olunmaması gerektiği fikrine sahip oldukları görülmüştür. Fakat bu düşüncüyü savunmalarına rağmen uygulamada bu eşitliği savunacaklarına dair inançlarının az olduğu görülmektedir. Bu nedenle flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin ev içi rollerde cinsiyetçi rol dağılımı tasvip etmeyecekleri fakat uygulamada kadının daha çok rol üsteleceği ve erkeğin daha destekleyici rol üstleneceği tahmin edilmektedir.

5.6. Araştırma sorusu: Evlilik içerisinde erkeğin görevlerinden bahseder misiniz?

Araştırmada flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evlilik birlikteliği içerisinde erkeğin görevlerini nasıl yorumladıklarını inceleyebilmek için katılımcıların evlilik birlikteliği içerisinde ilişkilerinde içerisinde rol ve görev dağılımlarına yönelik görüşleri değerlendirilmiştir. Evlilik teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcılar flört şiddeti mağduriyetlerinin çoğunlukla rol ve dağılımların eşit dağılması gerektiğini, rol ve görevlerin olay ve ana göre değişebileceğini, kadın ve erkek şeklinde rollerin isimlendirilmemesi gerektiğini vurgulamışlardır. Az da olsa bazı katılımcılar evlilik birlikteliği içerisinde erkeğin görevlerine maddi gelir ve koruyuculuk yapmalı, eşinde destek olmalı vb. şeklinde yanıt vermiştir. Erkeğin maddi ve fiziksel anlamda güçlü olması olması gerektiğini düşünen kadın ve erkek katılımcılar bulunmaktadır. Bu görüşün nedeninin Türk kültürü içerisinde “erkekler ağlamaz, erkekler güçlü olmalı” düşüncesinin bir etkisi olduğu düşünülmektedir. Sancar (2013) bu düşüncüyü destekler nitelikte Türkiye’de erkek olmanın çalışma ile bağdaştırıldığını, erkeklerin otorite sağlayarak ve aile reisi konumuna geldiğinde bir pozitif bir statüye kavuşacaklarını ifade etmektedir (Sancar, 2013: 63). Genel anlamda bu çalışmanın bulguları literatürle kısmen benzerlik göstermektedir ve literatürde flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin ev içerisinde erkeğin görevlerine yönelik düşüncelerine dair veriye az raslatmıştır. Çalışma bu yönüyle literatüre katkı sağlayacak niteliktedir.

Özetle, “*Evlilikte içerisinde erkeğin görevlerinden bahseder misiniz?*” sorusu çerçevesince katılımcıların evlilik içerisinde cinsiyetçi rollere sahip olunmaması gerektiği fikrine sahip oldukları görülmüştür. Fakat bu düşüncüyü savunmalarına rağmen uygulamada bu eşitliği savunacaklarına dair inançlarının az olduğu görülmektedir. Bu nedenle flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin ev içi rollerde cinsiyetçi rol dağılımı tasvip etmeyecekleri fakat uygulamada kadının daha çok rol üsteleceği ve erkeğin daha destekleyici rol üstleneceği tahmin edilmektedir.

5.7. Araştırma sorusu: Kadının, eşinin ailesi ile ilişkileri nasıl olmalıdır?

Araştırmada flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evlilik birlikteliği içerisinde kadının eşinin ailesiyle ilişkisinin nasıl olması gerektiğine yönelik görüşlerini incelemek için katılımcıların “*Kadının, eşinin ailesi ile ilişkileri nasıl olmalıdır?*” sorusuna verdikleri cevaplara yönelik görüşleri değerlendirilmiştir. Aile teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcıların çoğu saygılı ve mesafeli şekilde kadının eşinin ailesiyle ilişkisi olması gerektiğini vurgulamıştır. Az da olsa mesafeli olmayı savunmayan tamamen samimi olmak gerektiğini söyleyen katılımcılar bulunmaktadır ancak katılımcıların çoğu samimi ya da mesafeli de olsa saygılı olmanın gerekliliğini vurgulamışlardır. Katılımcıların ısrarla mesafeli kavramını savunmasının nedeninin ailelerle samimi olmanın eş ilişkisini zedeleyeceği düşüncesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Katılımcılar kolektif bir toplum olmanın özelliklerinden biri olan aile apartmanı, samimi akrabalık ilişkilerinin sınırlı olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Kolektif toplumda bireylerin sosyal onay ihtiyaçlarından dolayı kişisel sınır koymakta zorlandıkları görülmektedir. Sınır davranışının koyulmaması da kişisel alana saygıyı azaltmaktadır. Süzer (2019) tarafından yetişkin bireylere sosyal onayın flört şiddetiyle ilişkisine yönelik yapılan çalışma da bireylerin sosyal onay ihtiyaçlarının azalması çeşitli şiddet türlerine yönelik tutumlarının daha az destekleyici olmasını sağladığını göstermektedir (Süzer, 2019:78). Bu nedenle katılımcıların saygı unsuruna dikkat çekmesi önem arz etmektedir. Literatürde flört şiddeti mağduru bireylerin kadının eşinin ailesiyle ilişkisinin nasıl olması gerektiğine yönelik çalışmaya az rastlanmamıştır. Çalışma bu yönüyle literatüre katkı sağlayacak niteliktedir.

Özetle, “*Kadının, eşinin ailesi ile ilişkileri nasıl olmalıdır?*” sorusu çerçevesince katılımcıların kadının eşinin ailesiyle ilişkisinin saygılı ve mesafeli olması gerektiği fikrine sahip oldukları görülmüştür. Bu sonuç çerçevesince flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evlilik içerisinde kadının eşinin ailesiyle sınırlı ve mesafeli bir ilişki yürüteceği tahmin edilmektedir.

5.8. Araştırma sorusu: Erkeğin, eşinin ailesi ile ilişkileri nasıl olmalıdır?

Araştırmada flört şiddeti mağduru yaşamış üniversite öğrencilerinin evlilik birlikteliği içerisinde erkeğin eşinin ailesiyle ilişkisinin nasıl olması gerektiğine yönelik görüşlerini incelemek için katılımcıların “*Erkeğin, eşinin ailesi ile ilişkileri nasıl olmalıdır?*” sorusuna verdikleri cevaplara yönelik görüşleri değerlendirilmiştir. Aile teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcıların çoğu saygılı ve mesafeli şekilde erkeğin eşinin ailesiyle ilişkisi olması gerektiğini vurgulamıştır. Az da olsa mesafeli olmayı savunmayan tamamen samimi olmak gerektiğini söyleyen katılımcılar bulunmaktadır ancak katılımcıların çoğu samimi ya da mesafeli de olsa saygılı olmanın gerekliliğini vurgulamışlardır. Katılımcıların ısrarla mesafeli kavramını savunmasının nedeninin ailelerle samimi olmanın eş ilişkisini zedeleyeceği düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Katılımcılar kolektif bir toplum olmanın özelliklerinden biri olan aile apartmanı, samimi akrabalık ilişkilerinin sınırlı olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Literatürde flört şiddeti mağduru bireylerin kadının eşinin ailesiyle ilişkisinin nasıl olması gerektiğine yönelik bir veriye rastlanmamıştır. Çalışma bu yönüyle literatüre katkı sağlayacak niteliktedir

Dikkat çekici bulgu ise iki erkek katılımcının kadının eşinin ailesiyle ilişkisinin samimi ve saygılı olmasını beklerken erkeklerin eşinin ailesiyle mesafeli ve saygılı olması gerektiğini vurgulamıştır. Vurgulanan bu düşüncenin nedeninin Türk kültürü içerisinde eşlerin birlikte bir yuva kuruyor olmasından çok kadının evlendiği eşinin ailesine katıldığı düşüncesinden kaynaklı olduğu tahmin edilmektedir. Türkoğlu (2013) tarafından yetişkin bireylerle flört ilişkisi ile toplumsal cinsiyet algısını ilişkisine yönelik çalışma da, erkeklerin cinsiyetlerine yönelik olumsuz bir eleştiri ya da davranış karşısında şiddet uygulayıcısı oldukları ve şiddet, savundukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca aşağılık kompleksine sahip ataerkil bir toplum anlayışını benimseyen erkekler aile reisi algıları zedelenirse kadına yönelik şiddeti normalleştirdikleri ve şiddet sonucunda oluşabilecek zararları önemsemedikleri ifade edilmiştir (Türkoğlu, 2013: 53). Bu yönüyle ataerkil düşüncenin çift ilişkisini zedeleyeceği ve flört şiddeti ihtimalini artıracığı söylenebilmektedir.

Özetle, “*Erkeğin eşinin ailesi ile ilişkileri nasıl olmalıdır?*” sorusu çerçevesince katılımcıların erkeğin eşinin ailesiyle ilişkisinin saygılı ve mesafeli olması gerektiği fikrine sahip oldukları görülmüştür. Bu sonuç çerçevesince flört

şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evlilik içerisinde kadının eşinin ailesiyle sınırlı ve mesafeli bir ilişki gerçekleştireceği tahmin edilmektedir fakat bazı katılımcıların erkeklerin eşinin ailesiyle mesafeli olması gerektiğini savunurken kadının samimi olması gerektiğini ifade etmesiyle birlikte cinsiyetçi bir tutum içerisinde bulunan bireylerin de var olması sebebiyle kadının eşinin ailesiyle ilişkisi samimi ve saygılı iken erkeğin mesafeli ve saygılı şeklinde olacağı ilişkilerin de gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

5.9. Araştırma sorusu: Sizce toplumsal cinsiyet kavramı ne ifade ediyor?

Araştırmada flört şiddeti mağduriyeti yaşamış üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyete ve toplumsal cinsiyet rollerine yönelik görüşlerini incelemek için katılımcıların “*Sizce toplumsal cinsiyet kavramı ne ifade ediyor?*” sorusuna verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Flört ilişkisi teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere toplumsal cinsiyet kavramı kategorisinde katılımcılar çoğunlukla toplumsal cinsiyet kavramını duyduklarını ifade etmiş, toplumsal cinsiyeti kadın ve erkeğe toplum tarafından yüklenen roller şeklinde yorumlamışlardır. Katılımcıların az da olsa geri kalanı toplumsal cinsiyet kavramını hiç duymadığını ve kendisi için bir anlam ifade etmediğini vurgulamıştır. Literatürde flört şiddetini anlayabilmek için o toplumdaki toplumsal cinsiyet rollerinin de incelenmesi gerektiğine yönelik çalışmalar mevcuttur (Polat, 2016: 23). Bu anlamda toplumsal cinsiyet rolleri kapsamında yapılan çalışmalar flört şiddeti için de önem arz etmektedir. Bu çalışma kapsamında genel anlamda katılımcıların flört şiddeti mağduriyeti yaşamalarına rağmen toplumsal cinsiyet kavramına hakim oldukları söylenebilmektedir.

Yılmaz vd., (2009) tarafından toplumsal cinsiyete yönelik yürütülen çalışmada üniversite öğrencileriye çalışma gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların toplumsal cinsiyet kavramına hakim oldukları ve erkek öğrencilerin kadın öğrencilere nazaran daha geleneksel şekilde toplumsal cinsiyet rollerini yorumladıkları ifade edilmiştir (Yılmaz vd., 2009: 789). Toplumsal cinsiyete yönelik Tunceli ilinde 14.301 gencin katılımı yürütülen bir diğer çalışmada ise elde edilen sonuçlarda kadın ve erkek katılımcıların toplumsal cinsiyet kavramına hakim oldukları ve kadın katılımcıların erkek katılımcılara nazaran toplumsal cinsiyet algılarına karşı daha olumlu oldukları ifade edilmiştir (Orhan ve Yükseköl,

2022:252). Literatürde gençlerin ya da yetişkin bireylerin toplumsal cinsiyete ve toplumsal cinsiyet algılarına yönelik çalışmalar mevcuttur fakat literatürde flört şiddetine uğramış üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyeti bilip bilmediklerine ya da nasıl yorumladıklarına yönelik çalışma verilerine rastlanmamıştır. Bu yönüyle bu bulgu literatüre katkı sağlayacak niteliktedir.

Özetle, “*Sizce toplumsal cinsiyet kavramı ne ifade ediyor?*” sorusu çerçevesince katılımcıların toplumsal cinsiyet kavramına hakim oldukları ve anlamını da toplum tarafından kadın ve erkeğe yüklenen rol ve sorumluluklar diyerek doğru yorumladıkları görülmüştür. Fakat bazı katılımcıların kavramı bilmelerine rağmen yanlış şekilde de yorumladıkları görülmüştür. Genel anlamda bu sonuç çerçevesince flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet kavramının ve rollerinin farkındalıklarının devam edeceği fakat bu rol ve sorumlulukları daha çok kabullenecerek uygulacakları bir tutum sergileyecekleri tahmin edilmektedir.

5.10. Araştırma sorusu: Evleneceğiniz kişide hangi özelliklerin olmasını istersiniz?

Araştırmada flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evliliğe, evlenilecek partnerde olması gereken özelliklere yönelik görüşlerini incelemek için katılımcıların “*Evleneceğiniz kişide hangi özelliklerin olmasını istersiniz?*” sorusuna verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Flört ilişkisi teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcılar kadın erkek fark etmeksizin evlenilecek kişideki özelliklere özellikle saygı ve sevgi, güven ve sadakat, ortak bakış açısı, sağlıklı iletişim şeklinde yanıt vermişlerdir. Literatürdeki bir çalışma ise flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinden kadın öğrencilerin daha çok psiko-sosyal özelliklere dikkat ettiği, erkeklerin ise daha çok dış görünüme yönelik özellikler olması gerektiğini vurgulamıştır (Baş ve Cengiz, 2018: 11). Farklı bir çalışma da ise bu çalışmanın bulgusunu destekler nitelikte üniversite öğrencilerinin eş seçme faktörlerinde sevgi, dürüstlük, sorumluluk sahibi olma gibi olumlu özelliklere dikkat ettikleri ifade edilmiştir. Bu bulgunun farklı araştırma bulguları ile de benzerlik gösterdiği görülmektedir (Yıldırım, 2007: 31). Genç yetişkinlerin evlilik ve aileye yönelik algılarını inceleyen bir çalışmada 931 üniversite öğrencisiyle araştırma gerçekleştirilmiştir. Gençler evlenecekleri kişideki yaş özelliklerine dikkat ettiklerini söylediği ifade edilmiştir. Kadın öğrencilerin en az 25-29 yaş, erkekler öğrenciler ise

en az 24 yaşında olması gerektiği ifade edilmiştir (Bener ve Günay, 2013: 12). Çalışma bulgularının literatürdeki çalışmalarla benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Özetle, “*Evleneceğiniz kişide hangi özelliklerin olmasını istersiniz?*” sorusu çerçevesince katılımcıların daha çok saygı, sevgi, anlayış gibi olumlu nitelikler üzerinde durduğu görülmüştür. Flört şiddeti mağduriyeti öğrencileri bu mağduriyeti yaşamalarına rağmen yeni kuracakları romantik ilişkilerinde daha sağlıklı çift ilişkisi özellikleri bekledikleri görülmektedir. Bu nedenle flört şiddeti mağduriyeti üniversite öğrencilerinin flört şiddeti içeren bir ilişki içerisinde var olmalarına rağmen evlenecekleri kişide sağlıklı çift ilişkileri özellikleri talebinde olumlu bir durum olmakla birlikte araştırılması gereken bir durum olduğu tahmin edilmektedir.

5.11. Araştırma sorusu: Evlenme kararı alırken hangi faktörleri göz önünde bulundurursunuz?

Araştırmada flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evlilik kararı alırken göz önünde bulunduracakları faktörlere yönelik görüşlerini incelemek için katılımcıların “*Evlenme kararı alırken hangi faktörleri göz önünde bulundurursunuz?*” sorusuna verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Flört ilişkisi teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcılar çoğunlukla evlenecekleri partnerle ilişkilerinin saygı ve sevgi çerçevesinde olması gerektiğini, güven ve sadakat duygularını hissetmeleri gerektiğini ve aile yapılarının karşılıklı uyumlu olması gerektiğini, ortak bakış açısına sahip olmak gerektiğini ve özellikle kadın katılımcılar maddi geliri olması gerektiğini vurgulamışlardır. Çalışma da kadın katılımcıların özellikle maddi geliri vurgulamasının nedeninin evin geçimini erkek sağlar, evin gelirinden erkek sorumludur düşüncesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu bulguyu destekler nitelikte Baş ve Cengiz (2018)’in çalışmasında flört şiddeti mağduriyeti yaşamış üniversite öğrencilerinin evlilik kararında etkilendikleri faktörlerin başında partnerinin doğru kişi olduğunu düşünme, partneri iyice tanıma ve sevme şeklinde ifade etmişlerdir. Erkek öğrenciler özellikle partnerini sevme, okulu bitirmek, iş bulmak gibi faktörlere vurgu yaparken; kadın öğrenciler daha çok okulu bitirmek, kariyerde ilerlemek, iş bulmak, kendi ayakları üzerinde durmak gibi faktörleri vurgulamışlardır (Baş ve Cengiz, 2018: 10). Baş (2021) tarafından yürütülen genç katılımcılarla yapılan bir çalışma da ise evlilik kararı verilirken dikkat edilen faktörlerde ailenin görüşünün önemli olduğu sonucu ifade edilmiştir (Baş,

2021: 835). Bu durum bu çalışma sonucuyla benzerlik göstermemektedir. Fakat geleneksel bir toplum olmanın getirdiği norm ve kuralların önemine dikkat etmne özelliği bu çalışmayı destekler nitelikte olmuştur. Fakat flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin bu çalışma çerçevesince yalnızca ailelerin anlaşması faktörü ön plana çıkmıştır. Farklı bir araştırma da ise evlilik kararı alırken çeşitli faktörler aracılığıyla kararları kendilerinin verdiğini daha sonra ailelerinin de düşüncelerini karar noktasında dikkate aldıklarını ifade etmişlerdir (Durgun, 2022: 74). Çalışma bulgularının kısmen literatürdeki çalışmalarla benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Özetle, *“Evlenme kararı alırken hangi faktörleri göz önünde bulundurursunuz?”* sorusu çerçevesince katılımcıların daha çok saygı, sevgi, anlayış gibi olumlu nitelikler üzerinde durduğu görülürken, kadın katılımcıların özellikle maddi geliri partnerinde olması gereken özellik olarak vurguladığı görülmektedir. Yani bazı kadın katılımcılar toplumsal cinsiyet kavramının ya da rollerinin farkında olmalarına rağmen erkeğin maddi gelir getirmesi gerektiğine yönelik var olan toplumsal cinsiyet anlayışı çerçevesince beklentilerinin olduğu da görülmektedir. Bu nedenle evlilik kararı alırken flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin bazı cinsiyetçi özellikleri de evlilik kurma faktörleri arasında değerlendirecekleri tahmin edilmektedir.

5.12. Araştırma sorusu: Cinsel ilişki deneyimleyen biriyle evlenir misiniz?

Araştırmada flört şiddeti mağduru yaşamış üniversite öğrencilerinin evlilik öncesi cinsel birlikteliğe ve evlilik öncesi cinsel birliktelik yaşamış biri ile partner olma düşüncesine yönelik görüşlerini incelemek için katılımcıların *“Cinsel ilişki deneyimleyen biriyle evlenir misiniz?”* sorusuna verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Aile teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcılar kadın erkek fark etmeksizin çoğunlukla özellikle birliktelik kuracakları partnerlerinin evlilik öncesinde deneyimlediği cinsel ilişkinin normal olduğunu ifade ederek kendileri için bir sorun olmayacağını vurgulamaktadır. Az da olsa evlilik öncesi cinsel ilişkiye yönelik düşünceye sıcak bakmayan katılımcılar bunun nedeni olarak kendileri de dikkat ettikleri için partnerinin dikkat etmesi gerektiğini istediklerini, dini hassasiyetleri olduklarını ifade etmişlerdir.

Katılımcıların genelinde evlilik öncesi cinsel ilişkiyi normal karşılama düşüncesi olduğu görülmektedir. Evlilik öncesi cinsel birlikteliği onaylamayan katılımcıların onaylamama nedeninin dini değerler, Türk kültürü, kişisel saygı ve hassasiyetten dolayı olduğu görülmektedir. Baş ve Cengiz (2018)'in yaptığı çalışma da ise üniversite öğrencilerinin evlilik öncesi cinsel ilişki deneyimlemiş partnerle birlikte olma düşüncesine daha katı bir tutum sergiledikleri ifade edilmiştir. Erkek katılımcılar özellikle katı bir tutum sergilediklerini ifade etmiş ve din, toplumsal nedenler dolayısıyla bu duruma katı baktıklarını açıklamışlardır. Kadın öğrenciler ise bu durumu namus ile ilişkilendirdiklerini ifade ederek istemediklerini fakat çok sevdikleri takdirde kabul edeceklerini vurgulamışlardır (Baş ve Cengiz, 2018: 18). Farklı bir araştırma da ise yine bu bulguyu destekler nitelikte erkek öğrenciler kadının namuslu olmasını vurgulayarak eril bir bakış açısıyla evlilik öncesi cinsel deneyimi yorumlamışlardır (Üstün ve Bora, 2005: 36). Çalışma bulgularının literatürdeki çalışmalarla benzerlik göstermediği görülmektedir.

Özetle, “*Cinsel ilişki deneyimleyen biriyle evlenir misiniz?*” sorusu çerçevesince katılımcıların evlilik öncesi cinsel deneyimi olumlu karşıladıkları görülmektedir. Olumlu karşılamayan katılımcıların ise dini hassasiyet, ilk cinsel deneyimi özel algılama vb. nedenlerden dolayı olumsuz algıları görülmektedir. Bu nedenle flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin daha önce cinsel ilişki deneyimlemiş bir partnerle evlilik gerçekleştirme fikrinin olumlu olacağı tahmin edilmektedir.

5.13. Araştırma sorusu: Sizce evli kadının çalışması uygun mudur?

Araştırmada flört şiddeti mağduru yaşayan bireylerin evlilik birlikteliği içerisinde olan bir kadının çalışmasına yönelik düşüncelerini incelemek amacıyla katılımcılara “*Sizce evli kadının çalışması uygun mudur?*” sorusuna verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Evlilik teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcıların erkek kadın fark etmeksizin çoğu kadınların evlilik içerisinde olmalarının çalışmalarına engel olmayacağını ve bu durumu normal karşıladıklarını ifade etmişlerdir. Az da olsa bazı katılımcılar evlilik birlikteliği yürüten kadının çalışmasının bazı şartlarla mümkün olabildiğini söylemiştir. Bu şartlar ise uygun ortam, çocuğun olmaması vb. nedenlerdir. Dikkat çekici bulgu ise kadının çalışması için uygun şartlarda olmasını kadın ve erkek katılımcılar da ifade etmiştir. Az da olsa bazı kadın ya da erkek katılımcıların evlilik

birlikteliği yürüten kadınların çalışmaması gerektiği düşüncesine sahip olma nedeninin Türk kültürü içerisinde bulunan kadının hizmet rolleriyle ilişkilendirilmesi ile ilişkili olduğu düşünülmüştür. Literatürde büyük şehirlerde yaşayan kadın ve erkek katılımcıların kadınların çalışmasına yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla çalışma da kadın katılımcıların kadının çalışmasına yönelik tutumlarının erkeklere nazaran daha olumlu olduğu ifade edilmiştir (Çıtak, 2008: 138) Literatürde flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evli kadının çalışmasına yönelik düşüncelerinin var olduğu çalışmaya ulaşmakta zorluk yaşanmıştır. Çalışma bulgusu bu yönüyle literatüre katkı sağlayacak niteliktedir.

Özetle, “*Sizce evli kadının çalışması uygun mudur?*” sorusu çerçevesince katılımcıların evli kadının çalışmasının uygun olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu nedenle flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin ileride kuracakları evlilik ve aile birliktelikleri içerisinde kadının çalışmasını normal karşılayacakları ve bu durumu uygulayacakları, bazı katılımcıların ise belirli şartlar dahilince çalışacakları tahmin edilmektedir.

5.14. Araştırma sorusu: Aileden beklentiniz nedir?

Araştırmada flört şiddeti mağduru yaşayan bireylerin aileye ve aileden beklentilerine yönelik düşüncelerini incelemek amacıyla katılımcılara “*Aileden beklentiniz nedir?*” sorusuna verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Aile teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcıların çoğu yine kadın erkek fark etmeksizin huzur ve mutluluk, saygı ve sevgi, özel hissetmek, sağlıklı çocuk yetiştirmek beklentilerinin olduklarını ifade etmişlerdir. Fakat katılımcıların olmazsa olmaz ve özellikle vurguladıkları beklentinin saygı olduğu görülmektedir. Katılımcıların özellikle saygı üzerinde durmasının nedeninin yetiştirildikleri ailede saygı konusunda rahatsızlık yaşadıkları durumların olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Bu düşünceleri destekler nitelikte literatürdeki bir araştırmada gençlik dönemindeki bireyler kök aileleriyle yaşadıkları çatışmalar yaşandığı ifade edilmektedir. Aileler gençlerle giyim, beslenme, eve giriş saatları gibi konularda anlaşmazlıklar yaşabilmektedirler. Ailesi gencin giyeceğine, yiyeceğine, eve ve okula gidiş geliş saatine karışır, anne-baba kendi isteklerini yaptırmak için baskı, korku gibi şiddet içeren tutum ve davranışlar sergileyebilir, şiddetli anlaşmazlıklar yaşayabilir. Dolayısıyla bu gibi konularda kaynaklı problemler sağlıklı iletişimle

çözümüne sağlanmadığı takdirde aile içi şiddete maruz kalan bireyler olumsuz olarak etkilenmekte ve gençlerin sosyal uyum vb. problemlerine yol açmaktadır. (Yenici, 20212: 85). Bu nedenle gençlerin daha çok saygı hususunda aileden beklentileri olduğuna yönelik vurgu yapmaları olası bir durum olarak karşılanmaktadır. Yine flört şiddeti konulu yapılan bir çalışma da gençlerin aileden beklentileri araştırılmış ve katılımcıların maddi ve manevi problemlerle bir çıkış kapısı ve fedakarlık şeklinde ailelerden beklentilerini tanımlamışlardır (Özkiraz vd., 2016: 72). Çalışma bulgularının literatürdeki çalışmalarla benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Özetle, “*Aileden beklentiniz nedir?*” sorusu çerçevesince katılımcıların sevgi, saygı, özel hissetmek gibi olumlu duyguları ailelerden bekledikleri görülmektedir. Bu nedenle flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin kuracakları evlilik ve aile ve evlilik birlikteliklerinde saygı, sevgi, özel hissetme ihtiyacı gibi olumlu nitelikler oluşturmaya çalışacakları tahmin edilmektedir.

5.15. Araştırma sorusu: Anne babanızın evlilik ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Araştırmada flört şiddeti mağduru yaşamış üniversite öğrencilerinin ebeveyn çift ilişkilerini nasıl değerlendirdikleri ve ebeveyn çift ilişkilerinin kendilerindeki etkilerine yönelik görüşlerini incelemek için katılımcıların “*Anne babanızın evlilik ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?*” sorusuna verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Aile teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere katılımcılar kadın erkek fark etmeksizin özellikle kök ailelerindeki ebeveynlerinin çift ilişkilerini geleneksel şekilde yorumlamışlardır. Geleneksel olmasının nedenlerinin cinsiyetçi iş dağılımı olduğu, romantik bir ilişkiden ziyade daha görücü usulü olması gibi nedenlerden dolayı olduğu ifade edilmiştir. Aydın (2018) tarafından şiddet mağduru 18-35 yaş arası bireylerle çalışma yapılmıştır. Bu araştırmanın evreni evli olmayan, bir flört ilişkisi içerisinde bulunan yetişkin kadınlar ve erkeklerdir. Örneklem olarak ise evli olmayan, en az 6 aydır romantik ilişkisi devam eden 18-35 yaş arası kadın ve erkek katılımcılar dahil edilmektedir. Flört şiddeti içerisinde çeşitli şiddete maruz kalan bireylerin, ebeveynleri arasında şiddete şahit olanların, ebeveynleriyle ilişkisi olumsuz olanların, çocukluk dönemindeki travmalara şahit olma düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür (Aydın, 2018: 124). Bu çalışma incelendiğinde kök aile içerisinde olumsuz tutum ve davranışa şahit olan bireylerin flört şiddeti mağduriyeti

yaşama ihtimalinin yüksek olduğu görülmektedir. Katılımcıların kadın erkek fark etmeksizin kök ailedeki ebeveyn çift ilişkisini genel anlamda onaylamadıkları ama buna rağmen kendilerinin flört şiddeti mağduriyeti yaşamış olmaları bu çalışmayı destekle de, katılımcıların tanık oldukları çift ilişkisinin sağlıklı olduğunu yorumlamaları pozitif bir durum olarak görülmektedir. Yine farklı bir araştırmada flört şiddeti ile flört şiddeti mağduru bireylerin ebeveynlerinin tutumları arasında ilişki olduğu ifade edilmiştir (Bayramova ve Aksan, 2022: 187). Literatürde flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin kendi ebeveynlerinin çift ilişkisini nasıl değerlendirdiklerine yönelik veriye az rastlanmıştır. Bu bulgu bu yönüyle literatüre katkı sağlayacak niteliktedir.

Özetle, “*Anne babanızın evlilik ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?*” sorusu çerçevesince katılımcıların anne babalarının ilişkilerini geleneksel şekilde değerlendirdikleri ve tasvip etmedikleri görülmektedir. Bu nedenle flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin tasvip etmedikleri ve olumsuz değerlendirdikleri ebeveyn çift ilişkileri içerisinde büyümeleriyle flört şiddeti mağduru olmaları arasında bir ilişki olduğu tahmin edilmektedir.

5.16. Araştırma sorusu: Gelecekte anne babanızın evlilik ilişkilerine benzer aile kurmayla ilgili düşünceleriniz nedir?

Araştırmada flört şiddeti mağduru yaşamış üniversite öğrencilerinin ebeveyn çift ilişkilerini nasıl değerlendirdikleri ve kendi ebeveynlerinin çift ilişkisine sahip bir çift ilişkisi yaşayıp yaşamamak istediklerine yönelik görüşlerini incelemek için katılımcıların “*Kendi ebeveynlerinizin çift ilişkisine benzer çift ilişkisi yaşamak ister miydiniz?*” sorusuna verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Aile teması kapsamında bu soru değerlendirilmiştir.

Bulgularda verildiği üzere, katılımcılar özellikle ebeveynlerinin ilişkileri gibi bir ilişki yaşama fikrine olumsuz baktıklarını vurgulamışlardır. Dolayısıyla ailelerinden daha farklı bir romantik çift ilişkisi yaşamak istediklerini ifade etmektedirler. Ebeveynlerinin benzeri bir çift ilişkisi yaşamak isteyenlerin sayısı daha azınlıktadır. Ebeveynlerinin çift ilişkisine benzer çift ilişkisi yaşamak isteyen katılımcıların bir kısmı sağlıklı ve huzurlu bir ilişkileri oldukları için bunu istediklerini dile getirmiştir fakat diğer bir kısmı ise yine tartışma, kavga, cinsiyetçi roller olmasına rağmen yine benzer bir ilişki yaşamak istediğini söylemiştir. Neden olarak ise bu durumun normal karşılanmasından kaynaklanmaktadır. Katılımcıların

çift ilişkilerinde sağlıklı çift özelliklerini normal karşılamalarının çocukluk döneminde maruz kaldıkları sağlıklı ebeveyn tutumuyla ve travmalarla alakalı olduğu düşünülmektedir. Literatürdeki bir çalışma bu düşünceyi destekler niteliktedir. Yüce (2019) tarafından bireylerle şiddetin çocukluk çağı travmalarıyla ilişkisine yönelik yapılan çalışmada, çocukluk döneminde yaşanan travmaların flört şiddeti ile bir ilişkisi olduğu bulgusu elde edilmiştir. Ayrıca çocukluk döneminde travma yaşayan insanların flört ilişkisi içerisinde şiddet uygulayıcısı ya da kurbanı olma ihtimalinin yüksek olduğu ifade edilerek tüm bunların yanı sıra çocukların yetiştirildikleri sosyal ortamın ve yetiştirilme tarzının da ilerideki ilişkileri etkileyeceği yönünde sonuç elde edilmiştir (Yüce, 2019: 35). Farklı bir araştırma da ise yetişkin bireylerle flört şiddetine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir ve çocukluk çağı travmaları düzeyi arttıkça flört şiddetine maruz kalma düzeyi de arttığı görülmüştür. (Aydın, 2018: 122). Tepe (2021) tarafından bireylerin çeşitli değişkenlere göre şiddet mağduru olma ilişkisine yönelik yapılan çalışma da ise cinsiyet, ebeveynlerin birlikte olma durumları, flört ilişkisinin deneyimlenmesi, ilişkide şiddete maruz kalma durumu gibi tutumların flört ilişkisinde şiddete yönelik davranışların farklılaştığını ifade etmiştir (Tepe, 2021:113). Yine bu bulguları destekleyen bir araştırma da ise çocuklukta algılanan ebeveyn şiddetinin flört şiddetine yönelik tutumları yordaması beklenmektedir. Araştırmamızın bulgularına göre, katılımcıların cinsiyeti kontrol edildikten sonra, ebeveynlerden algılanan şiddet, cinsel flört şiddetini onaylayan tutumları yordamıştır. Bulgular çocuklukta algılanan ebeveyn şiddeti arttıkça cinsel flört şiddetini onaylayıcı tutumların da arttığını göstermiştir (Ünal vd., 2022: 315). Sarıhan (2019) tarafından üniversite 1021 öğrenciyle yapılan flört şiddeti konulu çalışmada çalışmada çocukluk çağı travma yaşayan bireylerin flört şiddetine uğrama ihtimalinin daha çok olduğu ifade edilmiştir (Sarıhan, 2019: 89). Aydın (2018) tarafından flört şiddetine yönelik gerçekleştirilen çalışmada ise flört ilişkisi içerisinde partnerine karşı çeşitli şiddet türlerini uygulayan bireylerin ebeveynleri arasında da şiddete tanık oldukları görülmüştür (Aydın, 2018:124) Bu çalışmanın bulgusunu desteklemeyen nitelikte bir çalışmalar da bulunmaktadır. Kırılılar (2021)'ın çalışmasında aile içinde şiddete tanık olma ya da maruz kalma durumuyla flört şiddeti mağduriyeti yaşama ihtimali arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (Kırılılar, 2021:55). Yine farklı bir çalışmada gençlerle yapılan çalışma da aile içi şiddeti mağduriyeti yaşayan katılımcıların flört şiddetine dair tutumlarında bir farklılık olmadığı ifade edilmiştir

(Akdemir, 2022: 94). Çalışma bulgularının literatürleri benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Özetle, “*Gelecekte anne babanızın evlilik ilişkilerine benzer aile kurmayla ilgili düşünceleriniz nedir?*” sorusu çerçevesince katılımcıların ebeveyn çift ilişkilerine benzer bir çift ilişkisi yaşamak istemedikleri görülmektedir. Bu nedenle flört şiddeti mağduru üniversite ebeveyn çift ilişkisine benzer bir çift ilişkisi kurmamak için çabalayacakları tahmin edilmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmanın bu kısmında araştırmanın sonuçları açıklanmış ve önerilere yer verilmiştir.

6.1.Sonuç

Bu çalışmada flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin yaşadıkları mağduriyetin evlilik ve aileye yönelik bakış açılarına etkisine dair görüşleri incelenmiştir.

Katılımcıların flört şiddeti mağduriyeti esnasında genellikle psikolojik flört şiddetine uğradığı görülmüştür. Bu sonuç üniversite öğrencilerinin daha çok psikolojik şiddete maruz kaldığı bakış açısını ortaya koymaktadır. Katılımcılar flört şiddeti mağduriyeti sonrasında evlilik ve aileye olan bakış açıları mağduriyetlerinin yaşandığı zaman diliminde olduğu görülmüştür. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin mağduriyetleri sonrasında evliliğe karşı yine olumlu bir tutum içerisinde oldukları bakış açısını ortaya koymaktadır. Katılımcılar mutlu evliliği saygı ve sevginin var olduğu ilişki olarak, mutsuz evliliği ise saygı ve sevginin olmadığı bir evlilik olarak yorumlamıştır. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin mutlu evliliği olumlu ve sağlıklı özelliklerle mutsuz evliliği olumsuz ve sağlıksız özelliklerle açıkladığı bakış açısını ortaya koymaktadır.

Katılımcılar mutlu bir evliliği en temel insan ilişkilerinde olması gereken öğelerle açıklamıştır. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin mutlu evliliğe olan beklentilerinin ne kadar az olduğu bakış açısını ortaya koymaktadır. Katılımcılar evli kadının çalışmasını normal karşılamaktadır. Çok az sayıda katılımcı kadın ve erkek fark etmeksizin bazı şartlarda kadının çalışması gerektiğini düşünmektedir. Bu şartların çocuk sahibi olmadan önce ve uygun ortam bulma şeklinde olduğu görülmektedir. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin evli kadının çalışmasını normal karşıladığı bakış açısını ortaya koymaktadır. Katılımcılar evlilik birlikteliği içerisinde kadın ve erkeğin spesifik rolleri olmadığını, rol ve sorumlulukların ana ve duruma göre değişebileceğini düşünmektedir. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin ev içerisinde kadın ve erkeğin rollerini cinsiyetle ilişkilendirmediği bakış açısını ortaya koymaktadır. Katılımcıların aileden beklentileri ise yine “huzur, mutluluk, saygı ve

sevgi” şeklindedir. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin aileye yönelik beklentilerinin olumlu olduğu bakış açısını ortaya koymaktadır.

Katılımcıların kadının ve erkeğin eşinin ailesiyle ilişkisinin mesafeli ve saygılı olması gerektiğini düşünmektedir. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin eşlerin aileleriye saygılı fakat mesafeli olması gerektiği bakış açısını ortaya koymaktadır. Katılımcılar kök aile çift ilişkilerini olumsuz ve geleneksel şekilde yorumlamaktadır. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin ailelerinin olumsuz ve geleneksel bir çift ilişkisine sahip olmalarının flört şiddeti mağduriyeti yaşamalarıyla ilişkili olduğu bakış açısını ortaya koymaktadır.

Katılımcılar kök ailelerindeki ebeveyn çift ilişkilerini onaylamamaktadır. Bu nedenle kök ailelerindeki ebeveyn çift ilişkilerine benzer bir çift ilişkisi yaşamak istememektedirler. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin ailelerinin flört şiddeti yaşamalarına ve benzer çift ilişkisine sahip ailede büyümlerine rağmen bu durumun sağlıksız olduğunun farkında oldukları bakış açısını ortaya koymaktadır. Katılımcılar evlilik öncesi cinsel birlikteliği çoğunlukla normal karşılamaktadır. Bu sonuç flört şiddeti mağduru üniversite öğrencilerinin ailelerinin evlilik öncesi cinsel birlikteliği normal karşıladığı, ilişkisi içerisinde bir probleme neden olmayacağı bakış açısını ortaya koymaktadır.

6.2.Öneriler

6.2.1. Araştırmacılar için öneriler:

Flört şiddeti konusunun daha geniş bireylerle bu çalışmanın yapılması flört şiddeti mağduru bireylerin evlilik ve aileye yönelik algılarının incelenmesinde literatürü bu anlamda zenginleştireceği düşünülmektedir.

Yapılan literatür taramasında Türkiye’de flört şiddetine maruz kalmış üniversite öğrencilerinin evli kadının çalışması, aileden beklentiler ve anne babanın çift ilişkisine yönelik düşüncelerinin var olduğu çalışmaya az rastlanmıştır. Aynı çalışma farklı şehir ve üniversitelerde lisans ya da lisansüstü eğitim sürecinde olan öğrencilere uygulanabilir.

6.2.2.Uygulayıcılar ve politika belirleyiciler için öneriler

Pikolojik şiddete yönelik farkındalık ve önleyici çalışmaların bireylerin eğitime, istihdama vb. dahil olduğu yerlerde yapılması önerilmektedir.

Flört şiddetinin evlilik ve aileye yansımalarını analiz edecek, sağlıklı çift ve aile ilişkilerinin yürütülmesini sağlayacak önleyici danışmanlık hizmetlerine eğitim ve istihdam alanına dahil olmuş ya da olmamış tüm bireylere ulaştırmak önerilmektedir. Bu kapsamda ailelerle çalışabilecek sosyal hizmet uzmanları, psikologlar; okullarda psikolojik danışmanlar vb. çalışmalar yürütülmesi önerilmektedir.

Gençlerin evlilik öncesi cinsel birliktelik yaşama ihtimaline ya da bu hususta istismar edilme durumuna karşı üniversitelerde önleyici bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Flört şiddeti deneyimlemiş ya da deneyimlememiş tüm bireylerin evlilik ve aileyi sağlıklı özelliklerle nitelendirmemesi ve evlilik içerisinde uygulamaması adına evlilik kararı alan çiftlere evlilik öncesi aile danışmanlığı hizmeti önerilmektedir.

Çocuk sahibi olduktan sonra istihdamdan uzaklaşan kadınlar düşünüldüğünde kreş ve anaokulları desteğinin çalışan ya da çalışmayan tüm kadınlar için daha fazla artırılması gerektiği önerilmektedir.

Tüm bulgular ışığında genel anlamda ayrıca toplumsal manada flört şiddetine ve flört şiddetinin evlilik ve aileye yansımalarına dikkat çekebilmek için bakanlıklar ve STK'lar tarafından medya üzerinden konuya yönelik bilgilendirici çalışmalar yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Ackard, D., et al. (2007). Long-Term Impact of Adolescent Dating Violence on the Behavioral and Psychological Health of Male and Female Youth. *The Journal of Pediatrics*. 151 (5). 476-481.
- Ağdemir, S. (1991). Aile ve Eğitim. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*. 1 (1).1-3.
- Akış, N., Baldan, G. (2017). Flört Şiddeti. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 43 (1). 41-44.
- Aküzüm, C. ve Oral, B. Yönetici ve Öğretmen Görüşleri Açısından Okullarda Görülen En Yaygın Şiddet Olayları, Nedenleri ve Çözüm Önerileri. *Ekev Akademi Dergisi*. 61(1). 1-30.
- Akbulut, N. (2022).*Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumlarının Ebeveyn Kabul Red Algıları, Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançları ve Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumlarına Göre Yordanması*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Akdemir, E. (2022). *Çocukluk Çağı Travmalarının ve İrrasyonel İnançların Flört Şiddeti Algısı Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Okan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Akdeniz, B. (2022). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Algıları ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Kabul Düzeyleri*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aslan, D., vd. (2008). Ankara’da İki Hemşirelik Yüksekokulu’nun Birinci Ve Dördüncü Sınıflarında Okuyan Öğrencilerin Flört Şiddetine Maruz Kalma, Flört İlişkilerinde Şiddet Uygulama Durumlarının Ve Bu Konudaki Görüşlerinin Saptanması Araştırması. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma Ve Uygulama Merkezi: Hüksam.
- Atakay, C. (2014). Romantik Yakın İlişkilerde Şiddetin Öncülleri. *Nesne Dergisi*. 2 (3). 1-9.
- Atasever, İ. (2022). *Ergenlerin ve Beliren Yetişkinlerin Bakış Açısıyla Flört Şiddeti*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Austin, B. S., et al. (2002). Dating Violence Among Gay, Lesbian and Bisexual Adolescents: Results From a Community Survey. *Journal of Adolescent Health*, 31 (1). 469-474.
- Avcı, Ö. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Evlilik Öncesi İlişkilerde Problem Yaşadıkları ve Eğitim Almak İstedikleri Konular. *Ege Eğitim Dergisi*. 15 (1). 279-299.
- Aydın, B. (2018). *Flört Şiddetine Maruz Kalmanın Çocukluk Çağı Travmaları, Psikolojik Semptomlar, Kendilik Algısı ve Temas Biçimleri ile İlişkisi*. Basılmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.
- Ayral, S. (2021). *Flört Şiddetine Yönelik Tutumların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik İle Şiddetin Ve Erkek Egemenliğinin Meşrulaştırılması Açısından İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ayyıldız, B.A. (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları: Sakarya Üniversitesi Örneği*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Baker, E.A., et al. (2018). Self-Control and Emotional and Verbal Aggression in Dating Relationships: A Dyadic Understanding. *Journal of Interpersonal Violence*, 33 (22). 3551–3571.

- Baldan, G. ve Akış, N. (2017) Flört Şiddeti. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* 43 (1). 41-44.
- Baltatlarlı, N. (2020). *Flört Şiddetinin Şema Terapi Modelinde İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Şehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, İstanbul.
- Bonache, H. et al. (2017). Romantic Attachment, Conflict Resolution Styles, And Teen Dating Violence Victimization. *Journal Of Youth And Adolescence*, 46 (9). 1905-1917.
- Banyard, V. L. ve Cross, C. (2008). Consequences of Teen Dating Violence Understanding Intervening Variables in Ecological Context. *Violence Against Women*. 14 (9). 998-1013.
- Baş, E. ve Cengiz, E. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Evlilik Ve Aileyi Anlamlandırma Biçimleri: Karadeniz Teknik Üniversitesi Örneği. *İmgelem*. 2 (2). 5-27.
- Başaran Y. (2017). Sosyal Bilimlerde Örneklem Kuramı. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 5 (47). 480-495.
- Bayramova, S. ve Aksan, G. Flört Şiddeti Ve Ebeveynlik Stilleri Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri. *Toplum Ekonomi Ve Yönetim Dergisi*, 3 (2). 169-199.
- Biçer, F. (2022) *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Ve Flört Şiddetine Yönelik Tutumlarında Benlik Saygısı Ve Kişilik Özelliklerinin Rolü*. İstanbul Gedik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Birlik, T. (2019). *Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme, Öz Şefkat Ve Flört Şiddeti Arasındaki İlişki*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Düzce.
- Bora, A. ve Üstün İ. (2005). *Sıcak Aile Ortamı: Demokratikleşme Sürecinde Kadın ve Erkekler*. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV) Yayınları, 3.
- Cinal, B. (2018). *Flört Şiddeti ve Flört Şiddetine Yönelik Tutumun Anksiyete ve Depresyon Düzeyleriyle İlişkisinin İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Işık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çakır, G. (2020). *Çocukluk Döneminde Maruz Kalınan Şiddetin Flört Şiddetine Karşı Tutum ve Benlik Saygısı ile İlişkisinin İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Çengel, D. ve Yurdalan, F. (2022). Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Öz Şefkat Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi: Flört şiddeti ve Bağlanma Kaygısının Aracılık Etkisi. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 5 (9). 1293-1311.
- Çıtak, A. (2008). *Kadınların Çalışmasına Yönelik Tutum: Cinsiyet, Cinsiyet Rolü Ve Sosyoekonomik Düzeye Göre Bir Karşılaştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çimen, O. (2018). *Heteroseksüel Gençlerin Flört Şiddetine Yönelik Söylemleri*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Dank, M. et al., (2014). Dating Violence Experiences Of Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Youth. *J Youth Adolescence*, 43(1). 846–857.
- Devrim, S. (2019). *Hemşirelik Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Algısının Flört Şiddeti Tutumuna Etkisi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Doğan, S. (2018). *Erkeklik Rollerini Kabullenmenin ve Erkekliğe Yönelik Tehdit Algısının Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları İle İlişkisi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.

- Durgun, T. (2022). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Maruz Kalıp Kalmama Durumlarına Göre Benlik Saygı ve Anksiyete Düzeylerinin İncelenmesi*. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Efe, F. (2021). *Flört Şiddetinin Ayrışma-Bireyleşme Ve Bağlanma Stilleri İle İlişkisinin İncelenmesi*. İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Aydın.
- Ekşi, B. (2005). Evliliğe Hazırlık Aşamasındaki Karı-Koca Adaylarının Evlilik Ve Anne-Baba Olma Üzerine Düşünceleri. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 8(8). 1-10.
- Fidan, F. ve Yeşil, Y. (2018). Nedenleri Ve Sonuçları İtibariyle Flört Şiddeti. *Balkan Ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (1). 16-24.
- Gemici, İ. (2008). *İlk Öğretim Kurumlarında Görülen Şiddetin Nedenleri ve Önlenmesine İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşleri*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Gümüş, R. (2021). *Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddetinin Öz Anlayış Ve Algılanan Ebeveyn İlişkisinin Çeşitli Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Günay, G. ve Bener, Ö. (2013). Gençlerin Evlilik Ve Aile Yaşamına İlişkin Tutumları. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3 (1). 1-16.
- Güneş, F. (2018). *Cinsiyetlendirilmiş Sevgi(li) Şiddeti*. Ankara: Hegem Yayınları.
- İftar, M. (2016). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutum ve Davranışları*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- İpek, S. (2020). *Dijital Flört Şiddetinin Suskunluk Sarmalı Bağlamında İncelenmesi: Türkiye - İspanya Karşılaştırmalı Tren Testi Uygulaması*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Jewkes, R. (2002). Intimate Partner Violence: Causes And Prevention. *Lancet*. 359 (9315). 1423-9.
- Kaplan, G. (2022). *Gençlerde Dijital Flört Şiddetinin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ve İnternet Bağımlılığı İle İlişkisi*. Basılmamış Yüksek Lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karabacak, A. ve Çatinkaya, S., Üniversite Öğrencilerinin Şiddet Kabul Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*. 2015 (1). 13-21
- Karatay, M., vd. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine İlişkin Tutum ve Davranışları, *STED/Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 27 (1). 62-71.
- Kayı, Z., vd. (2000). Kadın Üniversite Gençliği ve Mezunlarına Yönelik Cinsel Saldırı Mağdur Araştırması, *Adli Tıp Bülteni Dergisi*, 5 (3). 157-163.
- Kinsfogel, K., et al. (2004). Interparental Conflict and Adolescent Dating Relationships: Integrating Cognitive, Emotional, and Peer Influences. *Journal of Family Psychology*. 18 (3). 505-515.
- Kılınçer, D.(2014). Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerinde Algıladıkları İstismar. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*. 5 (42). 160-17.
- Kocamanoğlu, F.N. (2021). *Geç Ergenlik Döneminde Flört Şiddeti İle Çocukluk Çağı Ruhsal Travmaları Ve Ruhsal Belirtiler Arasındaki İlişki*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

- Kırlılar, A. (2021). *Flört Şiddetine Maruz Kalmış Kadınlarda Baş Etme Yöntemleri Ve Yaşam Doyumu İle İlişkisi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üsküdar Üniversitesi Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Molidor, C., et al. (2000). Gender and Contextual Factors in Adolescent Dating Violence. *Prevention Research*, 7 (1). 25-36.
- Nathanson, M., et al. (2012). The Prevalence Of Mental Health Disorders İn A Community Sample Of Female Victims Of İntimate Partner Violence. *Partner Abuse*, 3 (1). 59-75.
- Öner, H. ve Koruklu, N.(2019). Üniversite Öğrencilerinin Şiddet Yaşantısı Ve Şiddeti Oluşturan Faktörlere İlişkin Görüşleri. *Hemşirelik Bilimi Dergisi*. 2 (3). 19–26.
- Özdemir, J. (2019). *Otoriter Kimlik Yapısının Flört Şiddeti Üzerine Etkisi: Çukurova Üniversitesi: Adana Örneği*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Özdere, M. ve Kürtül, N. (2018). Flört Şiddeti Eğitiminin, Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine İlişkin Tutumlarına Etkisi. *Social Science Development Journal*. 3 (9). 123-136.
- Özkan, F. (2022). *Yetişkin Bireylerde Borderline Kişilik Özelliklerinin Flört Şiddeti İle İlişkisi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Öztürk, A.B., (2014). *Erkeklik Ve Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet: Eşine Şiddet Uygulayan Erkekler*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- Özkan, A., vd. (2016). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Öğrencilerinin Aile Kurumuna Bakışı, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 30 (2). 243-268.
- Polat, G., vd. (2006). “Üniversite Öğrencilerinde Sevgili Şiddeti” Van 10. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Polat, O. (2015). Şiddet. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22 (1). 15-34.
- Palabıyık, F.P (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumlarına Yaratıcı Dramanın Etkisi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sancar S. (2013), *Türk Modernleşmesinin Cinsiyeti, İletişim Yayınları, İstanbul’da Flört Şiddetinin Yordayıcıları Olarak Çocukluk Çağı Travma Yaşantıları ve Toplumsal Cinsiyetçilik Özellikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ufuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Sırım, M. (2021). *Genç Yetişkinlerde Flört Şiddeti Mağduriyeti İle Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkide Bilişsel Çarpıtmaların Aracı Rolünün İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Straus, M. A. (2004). Prevalence Of Violence Against Dating Partners By Male And Female University Students Worldwide. *Violence Against Women*. 10 (7). 790-811.
- Stonard, K. E., et al. (2014). The Relevance Of Technology To The Nature, Prevalence And Impact Of Adolescent Dating Violence And Abuse: A Research Synthesis. *Aggression And Violent Behavior*. 19 (4). 390-417.
- Subaşı, N. ve Akın, A. (2009). *Kadına Yönelik Şiddet; Nedenleri ve Sonuçları. Toplumsal Cinsiyet, Sağlık ve Kadın*. Ankara: Hacettepe Yayınları.
- Süzer, G. (2019). *Beliren Yetişkinlik Döneminde Flört Şiddetine Yönelik Tutum, Sosyal Onay İhtiyacı ve Olumsuzluk Değerlendirme Korkusunun İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

- Şimşek, A. ve Öner, R. (2015). Türkiye’de Hegemonik Erkeklik: Medyada Ve Hukukta İzler, Dönüşümler Ve Olasılıklar. *Global Media Journal TR Edition*, 6 (11). 447-478.
- Taylor, S., et al. (2021). Adolescent Perceptions Of Dating Violence: A Qualitative Study. *Journal Of Interpersonal Violence*, 36 (1-2). 448-468.
- Tepe, İ. (2021). *Üniversite Öğrencilerinin Aşka Ve Flört Şiddetine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Totan, T. ve Yöndem, Z.D. (2007). Ergenlerde Zorbalığın Anne, Baba ve Akran İlişkileri Açısından İncelenmesi, *Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ege Eğitim Dergisi*, 8 (2). 53-68.
- Tunç, S. (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Aile Aidiliyeti, Evlilik Beklentileri Ve Evlilik Tutumları Arasındaki İlişki*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Türk, B., vd. (2020). Flört Şiddeti Üzerine Bir İnceleme. *Türkiye Klinikleri Adli Tıp ve Adli Bilimler Dergisi*.17 (1). 73-81.
- Türkoğlu, B. (2013). Fay Hattında Erkeklikler: Çalışma ve İşsizlik Ekseninde Erkekliğe Bakış, *Mülkiye Dergisi*. 37 (4). 33-61.
- Uluocak, Ş., vd. (2014). Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Stratejik Bir Başlangıç Noktası: Partner Şiddet. *International Journal of Human Sciences*, 11 (2). 362-387.
- Ünal, Ö., vd. (2022). Algılanan Ebeveyn Şiddeti, Cinsiyetçilik ve Kadına Yönelik Flört Şiddetine İlişkin Tutumlar. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*. 14(1). 308-317.
- Üstünel, A. (2020). Eşit, Güvenli, Özgür İlişki: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Flört Şiddeti Önleme Programının Etki Değerlendirmesi. *Türk Psikoloji Yazıları Dergisi*, Haziran, 23 (45). 19-38.
- Ünüvar, M. (2022). *Genç Yetişkinlerin Flört Şiddetinde Cinsel Mitler, Özgüven Ve Yaşam Doyumunun Yordayıcı Rolü*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Venema, T. (2018). *Flört Şiddetinin Çocukluk Çağı Yaşantılarıyla İlişkisi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yalçın, H. (2014). Evlilik Uyumu İle Sosyodemografik Özellikler Arasındaki İlişki. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 3 (1). 250-261.
- Yarkovsky, N. (2016). *Experiences Of Dating Violence In Emerging Adult Couples: The Role Of Attachment Style And Emotion Regulation*. Basılmamış Doktora Tezi. Windsor University, Ontario.
- Yenici, A. (2021). *Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinde Flört Şiddeti Tutum Ve Davranışlarının Duygu Düzenleme Güçlüğü, Gözlerden Zihin Okuma Ve Empati Becerileriyle İlişkisi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Adli Tıp Ve Adli Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım İ. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Eş Seçme Kriterleri, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3 (27). 15-30.
- Yıldırım, S. ve Terzioğlu F. (2018). Şiddetin Farklı Bir Yüzü: Flört Şiddeti, Etkileri Ve Etkileyen Faktörler. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*. 21 (4). 285-292
- Yılmaz, V., vd. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1). 775-792.
- Yolcu, D. (2019). *Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti: Benlik Saygısı, Algılanan İlişki Özyeterliği Ve Bağlanma Biçimlerinin Rolü*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.

- Yumuşak, A. (2013). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları, Toplumsal Cinsiyetçilik Ve Narsisistik Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Yüce, B. (2019). *Çocukluk Çağı Travması Ve Bağlanma Stillerinin Flört Şiddeti İle İlişkisi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Wolfe, A., et al. (2001). Child Maltreatment: Risk of Adjustment Problems and Dating Violence in Adolescence. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*. 40 (3). 282-289.

EKLER

Ek 1. OMÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Kararı

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
26.08.2022	7	2022-720

KARAR NO: 2022-720
Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Hilal DURAN'ın Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ danışmanlığında "Flört Şiddeti Mağduru Üniversite Öğrencilerinin Evlilik Ve Aileyi Anlamlandırma Biçimleri: Nitel Bir Çalışma" isimli yüksek lisans tezine ilişkin mülakat çalışmasını içeren 72651 sayılı dilekçesi okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Hilal DURAN'ın Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ danışmanlığında "Flört Şiddeti Mağduru Üniversite Öğrencilerinin Evlilik Ve Aileyi Anlamlandırma Biçimleri: Nitel Bir Çalışma" isimli yüksek lisans tezine ilişkin mülakat çalışmasının kabulüne oy birliği ile karar verildi.

ÖZ GEÇMİŞ

Hilal Duran, Artvin Anadolu Lisesi'ni bitirdikten sonra Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Sosyal Hizmet bölümünden 05.07.2021 tarihinde mezun oldu. 2021 yılında Aile Danışmanlığı eğitimini İstanbul Biruni Üniversitesi'nde tamamladı. Yine 2021 yılında OMÜ Kadın ve Aile Araştırmaları Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans programına girdi.

Mezuniyetinden bu yana online danışmanlık hizmeti veren Duran, 2019-2020 yılları arasında RTEÜ Sosyal Hizmet Topluluğu'nun yönetim kurulu başkanlığını yapmıştır. Lisans eğitimi sürecinde RTEÜ Sosyal Hizmet Topluluğu'nda ve Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı Rize Öğrenim Birimi'nde gönüllü olarak faaliyet göstermiştir. 2020-2021 yılları arasında ise Artvin Genç Kızılai Birimi'nin Proje ve Fon Birimi Başkanlığı'nı yürütmüştür. Aynı zamanda Projektif Bir Teknik Olarak Çocuk Resmi Eğitimi, Beden Dili, Akıl ve Zeka Oyunları ve İşaret Dili Eğitimleri ile kendini sosyal hizmet alanında geliştirmeye çabalayan DURAN'ın ilgi alanlarını kadın ve aile araştırmaları ile sosyal hizmet oluşturmaktadır.

İletişim Bilgileri

ORCID ID : 0000-0002-7779-8175

Yayınlar:

1. Duran, H., Gürsoy, İ. N., & Kumcağız, H. Evli Kadınlardan Göz Ardı Edinilen Çocuk Yaşta Evliliklere İlişkin Perspektifler: Nitel Bir Çalışma. *İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi*, (25), 31-48.